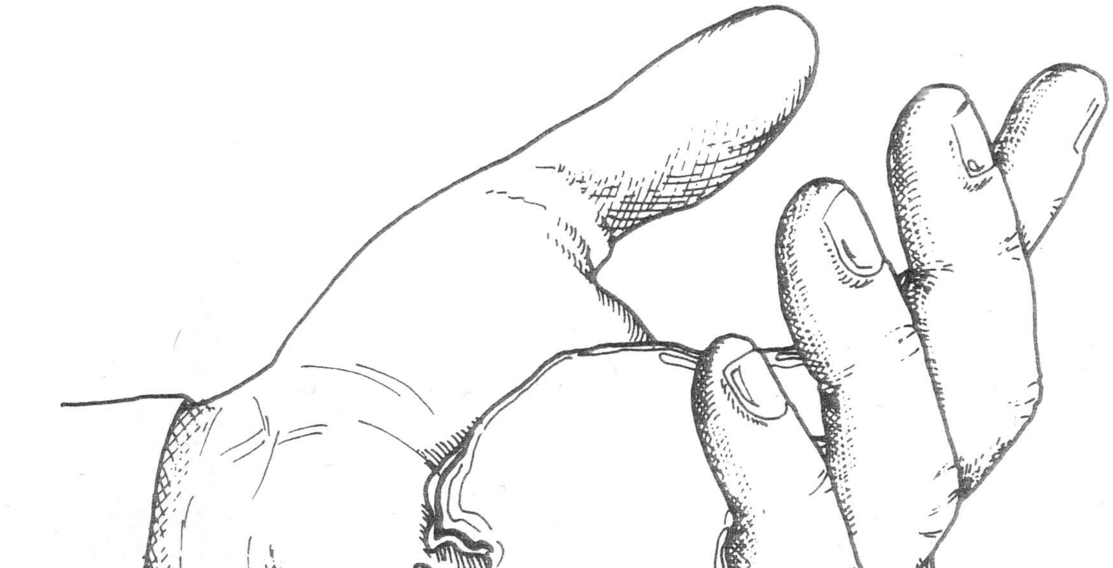
ΝΕΑ ΤΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 13 • ΜΑ·Ι·ΟΣ 1991 • ΔΡΧ. 350

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Καί νά πού ἀνταμώνουμε πάλι ἐν εἰρήνη ἀγαπητοί μας ἀναγνῶστες...

Στό διάστημα πού μεσολάβησε μεταξύ τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τεύχους καί αὐτοῦ πού κρατᾶτε στά χέρια σας, ὅλοι οἱ πολιτισμένοι ἄνθρωποι μαζεύτηκαν καί ἑνωμένοι δόθηκαν ὁλοκληρωτικά στόν ἀγώνα γιά ἕνα ὀνειρεμένο κόσμο ὅλο εὐτυχία καί καλωσύνη, ἀφοῦ ἐξολόθρευσαν τόν «κακό» καί πλεονέκτη τύραννο. Ἕνας ἀγώνας πολυποίκιλος καί πολύμορφος, μέ τούς «καλούς» συμμάχους νά γίνονται ὑπέρμαχοι τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί παράλληλα νά προσπαθοῦν γιά τήν μείωση τῶν ἀνθρωπίνων καί τῶν ὑλικῶν ζημιῶν μέ πρωταρχική ἔγνοια τήν σωτηρία ἀνθρώπινων ψυχῶν.

Ἔτσι φτάσαμε νικηφόρα στόν «Θαυμαστό καινούργιο κόσμο» μέ μοναδική ἀπώλεια μια ἀξιοσέβαστη ποσότητα ἐκρηκτικῆς ὕλης τήν ὁποία γιά νά προσδιορίσουμε ἀρκεῖ νά διπλασιάσουμε τούς τόννους ἀπό τους βομβαρδισμούς τοῦ ΒΠαγκοσμίου Πολέμου.

Ὁ Δαυίδ πού γνώριζε ἄριστα τήν τέχνη τῆς σφεντόνας, σάρωσε τόν Γολιάθ στήν Μεσοποταμία κι αὐτή τήν φορά ὄχι μέ μιά πετριά ἀλλά μέ τόσες ὥστε νά τόν καταπλακώσει ὁλόκληρο. Κι ἔτσι μάθαμε πώς δέν πρέπει κανείς ἄλλος πιά νά ξαναπειράξει τόν Δαυίδ γιατί μπορεῖ νά γεννήθηκε μικρούλης στόν Χάρτη ἀλλά εἶναι πανοῦργος καί πολυμήχανος καί ξέρει νά τιμωρεῖ πολύ αὐστηρά.

Στήν «βασιλεία τοῦ Δαυίδ» λοιπόν ἤ στήν «Νέα τάξη πραγμάτων» πέρασε καί τό περιοδικό μας ἀναίμακτα χωρίς καμμιά ἰδιαίτερη κίνηση, ἐκτός ἀπό τήν «ἀκαδημαϊκή πλέον καθυστέρηση» γιά τήν ὁποία σᾶς μιλήσαμε καί στό προηγούμενο τεῦχος καί τήν θεωροῦμε μέσα στά πλαίσια τῆς συμφωνίας μας.

Ἥσυχα τά πράγματα λοιπόν γιά τό περιοδικό μας ἀλλά ὄχι καί τόσο ἥσυχο τό περιεχόμενό του γιά τό ὁποῖο εἴμαστε ἰδιαίτερα ὑπερήφανοι καί αὐτή τήν φορά. Βλέπετε ὅσο ὁ ὑπόλοιπος κόσμος ψάχνει γιά τό «νέο» τῆς «Νέας Τάξης Πραγμάτων», στήν Ἑλλάδα οἱ συμπατριῶτες μας ἀνακαλύπτουν σιγά καί βαθμηδόν τούς πεινασμένους Βορειοηπειρῶτες, τήν πληθώρα τῶν τριτοκοσμικῶν καί τῶν ἄλλων ἀλλοδαπῶν ἐργατῶν, τήν ἐθνική ὑποτέλεια, τήν ἰσοπέδωση τῆς οἰκονομίας καί τῆς ἠθικῆς τάξεως πού μάλιστα εἶναι συνυφασμένη τελευταῖα, ἀκόμη καί μ' αὐτή τήν ἴδια τήν ἀστυνομία.

Γι' αὐτό καί προσέξαμε ἰδιαίτερα τό κύριο πολιτικό μας ἄρθρο τό ὁποῖο εἴμαστε βέβαιοι ὅτι θά προσέξετε καί ἐσεῖς καί πού ἀναφέρεται στήν ἀποτυχία αὐτῆς τῆς κυβέρνησης ἀλλά καί κατ' ἐπέκταση στήν ἀνικανότητα ὁποιασδήποτε κατεστημένης πολιτικῆς στό βαθμό πού καί τό ΠΑΣΟΚ πολιτική ἀστικοφιλελεύθερη ἄσκησε καί τό ΚΚΕ σύρθηκε ἀπροκάλυπτα στό συνέδριό του μέ τόν Πρέσβη τῶν ΗΠΑ πρός ἐπίδειξη καλῆς διαγωγῆς.

Σκαλίζοντας λίγο ἀκόμα τήν Ἐθνικιστική μας σκέψη ἔχουμε δύο σημαντικά ἄρθρα γιά τόν Ἑλληνοκεντρικό Συκουτρῆ καί μιά μετάφραση ἀπό τόν Εὐρωπαϊστή φιλόσοφο EVOLA. Ἀπό θρησκευτική σκοπιά θά προσεγγίσουμε τόν Ἰσλαμικό Ἱερό πόλεμο μέ πολύ δέος στό ἄρθρο περί «Τζιχάντ».

Κοντά στήν ὑπόλοιπη θεματολογία σᾶς καλοῦμε νά ἑστιάσετε τήν προσοχή σας στό ἄρθρο πού θά μᾶς κάνει νά ἀναλογιστοῦμε τήν θέση μας στόν καινούργιο κόσμο μετά τήν σχετική ἔκθεση τοῦ Στέητ Ντηπάρτμεντ, ἀλλά καί μιά ἀναφορά στό 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο τοῦ Μετώπου Ἐθνικιστικῆς νεολαίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Κων/νος Τσακίρης
Κολοκοτρώνη 11, 10562 Ἀθήνα

Συνδρομή ἐσωτερικοῦ 2.500 δρχ.
Συνδρομή ἐξωτερικοῦ 3.500 δρχ.

Τα ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων καί δέν δεσμεύουν την σύνταξη.

Ἐξώφυλλο τοῦ Δημ. Πρωτονοτάριου ἀπό τοῦς 4Τ.

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τέλος δέν θά καταφέρουμε νά κλείσουμε τό εἰσαγωγικό σημείωμα τοῦ πρώτου μας τεύχους ἐπί «βασιλείας Δαυίδ» χωρίς κάτι τόσο πολύ δικό μας γνωστό καί ἐπίκαιρο: «Ψηλά τό κεφάλι καί χαμογελάστε πλατιά, μήπως καί λιώσουν οἱ πάγοι στήν χώρα τῶν παγετώνων, τῶν δεινοσαύρων, καί τῶν ἀπατεώνων».

Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΤΕΗΤ ΝΤΗΠΑΡΤΜΕΝΤ & Η ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΜΑΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Τοῦ ΝΙΚΟΥ ΤΖΑΝΕΤΟΥ

Τό Ἔθνος ἀποτελεῖ μιά ξεχασμένη ἀλλά ὡστόσο ζωντανή πραγματικότητα, πού κινεῖ τό ἐνδιαφέρον τοῦ λαοῦ μας μονάχα ὅταν ἔρθουν στήν ἐπιφάνεια κάποιες συγκλονιστικές μεθοδεύσεις διαστρέβλωσης τῆς ἱστορίας του καί τῆς ὑπόστασής του γενικότερα. Τό πολιτικό κατεστημένο ἀναλώνει τίς δυνάμεις του σέ παιχνίδια μικροκομματικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀλλά προπαντός καί ἴσως ὄχι ἄδικα, σέ οἰκονομικῆς φύσεως θέματα.

Αὐτό ἔχει τεράστιες συνέπειες στήν συνείδηση τοῦ νεοέλληνα, πού βομβαρδιζόμενος καθημερινά καί ἀπό τίς χαμηλοῦ ἐπιπέδου εἰδήσεις τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης, μαθαίνει νά ἐκδηλώνει ἐξαιρετικό ἐνδιαφέρον γιά τήν οἰκονομική πολιτική μιᾶς κυβέρνησης καί μηδαμινό γιά τά ἐθνικά του θέματα καί κυρίως γιά τίς ἐθνικές του διεκδικήσεις πού εἶναι οὐκ ὀλίγες.

Ἔτσι, ἐνῶ ὅλοι ἦταν ἀπασχολημένοι μέ τούς φόρους τῆς κυβέρνησης καί τήν ἀκρίβεια, ἔστρεψαν τό ἀδηφάγο βλέμμα τους ἀπό τό ἀγχῶδες κυνήγι τοῦ χρήματος στήν ἔκθεση τοῦ Στέητ Ντηπάρτμεντ, πού γιά πρώτη φορά ἔγινε γνωστή στό εὐρύ ἑλληνικό κοινό τόν περασμένο Φεβρουάριο. Συνοπτικά, ἀναφέρω, ὅτι ἡ ἔκθεση αὐτή ἀνακοινώνεται κάθε 1η Φεβρουαρίου ἀπό τό ἀμερικανικό ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν, ξεκίνησε ὡς θεσμός μέ πρωτοβουλία τοῦ Κογκρέσσου καί ἀφορᾶ τίς παραβιάσεις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων σέ ὅλη τήν Ὑφήλιο. Ἡ φετεινή ἔκθεση περιελάμβανε καί τήν χώρα μας, πού ἀπό θύμα παρουσιάζεται ὡς θύτης μειονότητας πού γιά πρώτη φορά ἀναγνωρίστηκε ἐπίσημα χάρη σέ κάποιους λαμπρούς ἐγκεφάλους, μερικούς ἀπό τούς ὁποίους φιλοξενοῦμε καί στή χώρα μας. Σύμφωνα λοιπόν μέ τίς ἀμερικάνικες καταγγελίες, ἡ σλαβομακεδονική μειονότητα τῆς Ἑλλάδας εἶναι ἡ καινούργια καταπιεζόμενη μειονότητα τῆς Ὑφηλίου. Ἀρχικά, αὐτό τό μήνυμα ἀποστελλόταν ἀπό τήν ἐν λόγω ἔκθεση σέ ὅλο τόν κόσμο.

Θύελλα διαμαρτυριῶν ἐπακολούθησε ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καί τῶν ἑλληνικῶν κοινοβουλευτικῶν κομμάτων μέ ἀφετηρία τό διάβημα τοῦ Ἕλληνα πρέσβη στό ἀμερικανικό ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν ἀμέσως σχεδόν μόλις μαθεύτηκε τό περιεχόμενο τῆς ἔκθεσης. Καί δέν ξεχνοῦμε βεβαίως καί τήν σχετική συζήτηση στή Βουλή, ὅπου κανείς ἀπό τούς ὁμιλητές δέν τόλμησε νά θίξει τόν τρόπο καί τά μέσα πού χρησιμοποίησαν κάποιοι γιά νά φτάσουν τά ψευδῆ στοιχεῖα τῆς ἔκθεσης στό Στέητ Ντηπάρτμεντ. Ἀπό κανέναν κομματάρχη δέν ἀκούστηκε ὅτι θά τιμωρηθοῦν παραδειγματικά ὅσοι ἐκθέτουν τήν χώρα μας διεθνῶς μέ ἀσύστολα ψεύδη, ἐφόσον βέβαια ἐμπίπτει κάτι τέτοιο στήν ἑλληνική δικαιοδοσία. Ἀποκορύφωμα δέ αὐτῆς τῆς τακτικῆς ἦταν ἡ κουτοπόνηρη ὑπεκφυγή τοῦ Κύρκου νά δηλώσει ρητά ὅτι δέν ὑπάρχει σλαβομακεδονική μειονότητα καί περιοριζόμενος στήν τουρκική, ἔκανε τόν συνηθισμένο ἀντιαμερικανισμό του.

Φαίνεται ὅτι κάποιοι ρομαντικοί κομμουνιστές σέρνουν μαζί τους καί τίς ἁμαρτίες τοῦ παρελθόντος, τότε πού τό 3ο συνέδριο τοῦ ΚΚΕ κατακύρωνε θριαμβευτικά τήν ἐξαγγελία τῆς κομμουνιστικῆς ὁμάδας τῶν Βαλκανίων γιά ἀνεξάρτητη Μακεδονία καί Θράκη.

Κι ὅμως, λήθη εἰσέπραξαν οἱ ἰθύνοντες τοῦ ἑλληνικοῦ κομμουνισμοῦ. Ἔτσι γιά δεύτερη φορά ἡ Ἑλλάδα ἦρθε ἀντιμέτωπη μέ τό κατασκευασμένο θέμα τῆς σλαβομακεδονικῆς μειονότητας, αὐτή τή φορά ὅμως ἀπό ἐκεῖ πού δέν τό περίμενε.

Δέν θά ἐπεκταθῶ σέ ἱστορικές ἀναλύσεις γιά τήν ἀπόδειξη τῆς ἑλληνικότητας τῆς Μακεδονίας, γιατί καί γνωστή εἶναι, ἀλλά καί γιατί δέν ἐξυπηρετοῦν τόν σκοπό του συγκεκριμένου ἄρθρου. Εἶναι πασίγνωστα τά ἀρχαιολογικά εὑρήματα τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Ἀνδρόνικου, πού μέ τίς ἑλληνικότατες ἐπιγραφές τους ἐπιβεβαιώνουν τήν ἑλληνική καταγωγή τῆς Μακεδονίας μας, ὅπως ἐπίσης ἀναμφισβήτητο γεγο-

νός ἀποτελεῖ ἡ παρουσία τῶν Σλάβων στόν χῶρο τῶν Βαλκανίων, 2.500 χρόνια περίπου μετά τήν ἐμφάνιση τῶν Μακεδόνων.

Ἐκεῖνο πού δέν μπορεῖ νά χωρέσει εὔκολα τό μυαλό ἑνός ἀγνοῦ Ἕλληνα, εἶναι ἡ καταπληκτική ἱκανότητα τῶν ἑλληνικῶν κυβερνήσεων νά ὑποθάλπουν πράκτορες ξένων ἐχθρικῶν δυνάμεων, πού δροῦν ἀσύδοτα καί ἀδίστακτα. Κλασσικό παράδειγμα αὐτῆς τῆς οἰκτρῆς διαπίστωσης ἀποτελεῖ ἡ μή ἄσκηση ποινικῆς δίωξης κατά παντός ὑπευθύνου γιά προδοσία ἐναντίον τῆς χώρας (ὅπως προβλέπει ὁ ποινικός μας κώδικας) μέ ἀφορμή δημοσιεύματα καί καταγγελίες πού ἀφοροῦν Ἕλληνες (κατ' ὄνομα) πολίτες, οἱ ὁποῖοι φέρονται ν' ἀνήκουν σέ ἀντεθνική ὀργάνωση καθοδηγούμενη ἀπό τήν Γιουγκοσλαβία μέ ἀποκλειστικό στόχο τήν διεθνή βεβήλωση τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας καί γενικότερα τόν ἀγώνα κατά τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Τά στοιχεῖα αὐτά δημοσιεύτηκαν σέ γνωστή ἐφημερίδα πού προσπάθησε νά ἐπισημάνει τά ἐσωτερικά αἴτια πού προκάλεσαν τή σύνταξη τῆς σχετικῆς ἀμερικανικῆς ἔκθεσης. Ὅσον ἀφορᾶ τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἡ κατανομαζόμενη στή συνθήκη τῆς Λωζάνης μουσουλμανική μειονότητα, βαπτίστηκε σέ τουρκική ἀπό τήν ἐν λόγω ἔκθεση, δυστυχῶς εἴμαστε στή δυσάρεστη θέση νά διαπιστώσουμε γιά ἄλλη μιά φορά, τήν ἀποτυχία τῆς ἑλληνικῆς προπαγάνδας στό ἐξωτερικό καί τήν ἀντίστοιχη ἐπιτυχία τῆς μεθοδικῆς καί ρεαλιστικῆς τουρκικῆς προπαγάνδας. Διότι πρίν ἀκόμη ἐκδοθεῖ ἡ ἔκθεση τοῦ Στέητ Ντηπάρτμεντ εἶχε κατακλυστεῖ ἡ προεδρική κατοικία τῆς Οὐάσιγκτον ἀπό ἐπιστολές ψευδοῦς περιεχομένου, προερχόμενες ἀπό δεκάδες ἀμερικανοτουρκικές ὀργανώσεις.

Ἡ μόνη μας ἐλπίδα παραμένει ἡ βοήθεια διαφόρων πολιτικῶν παραγόντων ἑλληνικῆς καταγωγῆς τῆς ἀμερικανικῆς πολιτικῆς ζωῆς.

Ὅταν κάποτε, στά πρῶτα χρόνια τῆς μεταπολίτευσης, ἀλλά καί ἀργότερα, οἱ συνειδητοποιημένοι ἐθνικιστές δήλωναν κατηγορηματικά ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος ἀπό βορρᾶ, οἱ τότε ἰθύνοντες διακωμωδοῦσαν αὐτή τήν διαπίστωση καί ἀπαντοῦσαν μέ περισσή ἀφέλεια, ὅτι κίνδυνος ὑπῆρχε μόνο ἐξ ἀνατολῶν. Ἔτσι ὀργίαζε ἡ σλαβική προπαγάνδα χρόνια ὁλόκληρα, ὥσπου ἐπέφερε καρπούς καί ἔκανε τήν ἑλληνική κυβέρνηση νά διαμαρτύρεται γιά καταστάσεις πού θά μποροῦσαν νά ἐμποδιστοῦν στή γέννησή τους. Κι ὅμως, ἐνῶ ξεπεράστηκε ὁ σκόπελος τῆς φετινῆς ἄστοχης ἔκθεσης τοῦ Στέητ Ντηπάρτμεντ δέν φαίνεται πρός τό παρόν νά ἔχει γίνει συνείδηση τῶν πολιτικῶν μας ὅτι ἡ δύναμη στήν Ἑλληνική διπλωματία ἀποκτᾶται μέσω τῆς δυναμικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδας πού στό κάτω-κάτω ἔχει νά ἐπιδιώξει νόμιμα αἰτήματα, ἀνταποκρινόμενα στήν ἱστορία τοῦ τόπου καί τίς λανθάνουσες ἐθνικές προσδοκίες τοῦ λαοῦ μας διότι ἔτσι τίς θέλουν αὐτοί πού ἐλέγχουν τήν ὅποια μορφή ἐξουσίας στό ὄνομα τοῦ στείρου οἰκονομισμοῦ καί τῆς διαρκοῦς καταναλώσεως. Προσπαθοῦν νά μᾶς πείσουν ὅτι δέν εἶναι γιά ἐμᾶς οἱ μεγάλοι ἐθνικοί στόχοι διότι δέν μποροῦμε νά τούς ἐπιτύχουμε. Δέν μπορῶ νά πιστέψω ὅμως ὅτι ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικός λαός δέν μετέχει ψυχικά στό δρᾶμα τῶν βορειοηπειρωτῶν ἀδελφῶν μας, δέν νιώθει βαθιά μέσα του τήν ἀπώλεια τῆς Κύπρου καί δέν αἰσθάνεται ὀργή γιά τόν ἀφανισμό τῶν Ἑλλήνων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὁπωσδήποτε χρειάζεται ψυχραιμία καί μεθοδικότητα στήν ἐπίτευξη μεγάλων ἐθνικῶν στόχων καί ὄχι παρακινδυνευμένα σχέδια καί ἀχαλίνωτοι ἐνθουσιασμοί. Πάνω ἀπ' ὅλα ὅμως ἀπαιτεῖται κρατική βούληση γιά τήν ὁριστική ἐπίλυση τῶν ἐθνικῶν μας θεμάτων καί ὄχι μοιραῖες γιά τήν πορεία τοῦ τόπου ὑπεκφυγές πού σέ τελική ἀνάλυση ἐξαθλιώνουν τήν ψυχή καί τό πνεῦμα τοῦ νεοέλληνα, κάνοντάς τον νά πιστεύει ὅτι τό μονο πρᾶγμα γιά τό ὁποῖο εἶναι ἱκανός εἶναι ἡ κατανάλωση καί ἡ συμμετοχή του στο χρηματιστήριο. Ἡ ἐποχή τῆς μαρξιστικῆς ἐπιρροῆς στά ἤθη καί τόν τρόπο σκέπτεσθαι τοῦ ἕλληνα πρέπει κάποτε νά λάβει τέλος. Σίγουρα ἔχει ἀρχίσει νά ἀτονεῖ σημαντικά, χρήζει ὅμως ἀντικαταστάσεως, διότι διαφορετικά ὁ ἑλληνικός λαός θά μείνει συνειδησιακά ἀνερμάτιστος κάτι πού ἔχει σοβαρές συνέπειες καί στήν πολιτιστική ζωή τῆς Εὐρώπης. Τό κτίσιμο τῆς νέας Ἑλλάδας πρέπει νά γίνει μέ πολύ ἀνθεκτικά ὑλικά γιά μιά δυναμική ἐπανασύσταση τοῦ ἐθνικοῦ μας φρονήματος καί προπαντός της ἐθνικῆς μας πολιτικῆς. Βασικό συστατικό μιᾶς τέτοιας προσπάθειας εἶναι ἡ ἀξιοκρατική στελέχωση τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν μέ ἀνθρώπους πού μέ αὐταπάρνηση θά ἀγωνιστοῦν γιά τό ἔθνος καί ὄχι γιά τό κόμμα, καθώς καί ἡ ἐκμετάλλευση ὅλων τῶν εὐκαιριῶν πού δίδονται στήν Ἑλλάδα γιά νά διεκδικήσει τά ἐθνικά της δίκαια.

Μετά τήν ἀντίδραση στήν ἀμερικανική ἔκθεση μέ ἀποτέλεσμα τήν ἄρση τῆς τελευταίας, περιμένουμε, στά πλαίσια τοῦ ρόλου τῆς χώρας μας ὡς ρυθμιστοῦ στά Βαλκάνια, τήν ἑλληνική κυβέρνηση νά κάνει τούς ἀνάλογους χειρισμούς γιά τήν ὁλοκληρωτική ἀπελευθέρωση τῆς Βορείου Ἠπείρου. Πέρα ἀπό αὐτό ἐκεῖνο πού μπορεῖ τώρα νά γίνει εἶναι ἡ ἀποφασιστική ἀντιμετώπιση ἐκείνων πού ἐπιμένουν νά προδίδουν μπροστά στά μάτια μας τήν πατρίδα ἀνενόχλητοι. Ὑπάρχουν νόμοι ἀλλά λείπει ἴσως ἡ πολιτική βούληση γιά τήν ἐφαρμογή τους εἰδικά ὅταν πρόκειται γιά πράξεις πού θίγουν τήν ἐθνική μας ὑπόσταση καί μηδενίζουν κάθε προσπάθειά του. Καιρός γιά συμμάζεμα καί ὄχι ὑπεκφυγές.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΛΠΙΔΑ

Γράφει ὁ ΜΑΚΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Βαδίζουμε σιγά σιγά νά κλείσουμε ἕνα χρόνο ἀπό τίς ἐκλογές τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1990, ὅπου μετά ἀπό πολλές περιπέτειες, ἡ «Νέα Δημοκρατία» κατάφερε νά γίνει κυβέρνηση καί οἱ δεξιοί ἐκτόνωσαν τό πολιτικό τους αἴτημα καί λύθηκε ἡ πολιτική τους ἀγωνία.

Ὡστόσο, μιά πρώτη ἀποτίμηση τοῦ ἔργου τῆς κυβέρνησης μπορεῖ νά γίνει, μιᾶς καί διάνυσε σχεδόν τό 1/3 τῆς θητείας της. Τί πέτυχε λοιπόν καί τί δέν πέτυχε αὐτή ἡ κυβέρνηση μέχρι στιγμῆς; Καί κυρίως, τί ἀποπειράθηκε νά ἐπιτύχει;

Ὅπως ἦταν ἀναμενόμενο, ἡ ἀναντιστοιχία πολιτικῆς καί κοινωνικῆς δομῆς θά δημιουργοῦσε μιά σημαντική ρήξη, τήν ὁποία ἡ κυβέρνηση θά ἔπρεπε νά ὑπερβεῖ γιά ν' ἀσκήσει τήν ὅποια νεοφιλελεύθερη πολιτική της. Δηλαδή, τό γεγονός ὅτι τά συνδικάτα κυρίως, μά καί ἄλλες μορφές ὀργάνωσης τῆς κοινωνίας, ὅπως οἱ φοιτητικοί σύλλογοι, τά μαθητικά συμβούλια, ἡ τοπική αὐτοδιοίκηση, παρέμειναν καί παραμένουν στή συντριπτική τους πλειοψηφία στά χέρια τῆς Ἀριστερᾶς, ἐνῶ ἀπό τήν ἄλλη, ἡ κυβέρνηση καί τό κοινοβούλιο πέρασαν στόν ἔλεγχο τῆς «Νέας Δημοκρατίας», ἐγκυμονοῦσε ἕναν σημαντικό κίνδυνο ἀναμέτρησης πού ἐκδηλώθηκε ἀπό τήν πρώτη κιόλας στιγμή κατά τήν ἀπεργία τῶν καθηγητῶν.

Ἐκείνη ἡ ἀπεργία ἔληξε ὑπέρ τῆς κυβέρνησης, χωρίς ὅμως αὐτό νά στοιχειοθετεῖ καί καμμία σημαντική νίκη, μιᾶς καί τό αἴτημα τῆς κυβέρνησης ἦταν περισσότερο οἰκονομικό παρά θεσμικό. Ἀντίθετα, ὅταν ἡ κυβέρνηση προσπάθησε νά περάσει σημαντικά, γιά τήν πολιτική της στόν χῶρο τῆς Παιδείας, θεσμικά ζητήματα, συνάντησε τή λυσσαλέα ἀντίδραση τῶν μαθητῶν, τῶν καθηγητῶν καί ἐντέλει τῶν φοιτητῶν, γνώρισε ἕνα πρωτοφανές κίνημα καταλήψεων στά σχολεῖα, ὁδήγησε σέ μιά ἀναμέτρηση μέ πρωτόγνωρη βιαιότητα, χρεώθηκε τέσ-

Τοῦ Ζαφείρη Ἰωσηφίδη («Καθημερινή»)

σερις νεκρούς, ἔχασε τόν ὑπουργό της καί ὑπαναχώρησε σέ ὅλα τά θέματα.

Τό ἴδιο συνέβη κι ὅταν ἡ κυβέρνηση προσπάθησε ν' ἀναμορφώσει τό ἀσφαλιστικό. Κι ἐκεῖ, λιγότερο ἐμφανῶς, πάντως ὅμως τό ἴδιο καταλυτικά γιά τήν πολιτική της, ἡ κυβέρνηση ὑποχώρησε μπροστά στίς πιέσεις τῶν συνδικάτων, ἀκυρώνοντας τό νόημα τοῦ νομοσχεδίου της.

Ἐξ ἴσου σημαντική, ἄν καί περισσότερο κραυγαλέα καί ἐξευτελιστική γιά τήν κυβέρνηση, ἦταν ἡ ὑπαναχώρησή της στό θέμα τῆς ἀποφυλάκισης τῶν ἀξιωματικῶν. Στήν περίπτωση ἐκείνη, ἐνόψει ἑνός συλλαλητηρίου τῶν περίφημων «ἀντιστασιακῶν» καί τῶν ὑποκριτικῶν δηλώσεων Παπανδρέου - Φλωράκη, καθώς καί τῶν κραυγῶν τῶν «δημοκρατικά» εὐαίσθητων δημοσιογράφων τῆς Ἀριστερᾶς, ἡ κυβέρνηση ὑποχώρησε στήν ἐξαγγελθεῖσα ἀποφυλάκιση καί μάλιστα, μέ δικαιολογία ἀκριβῶς τίς ἀντιπολιτευτικές ἀντιδράσεις.

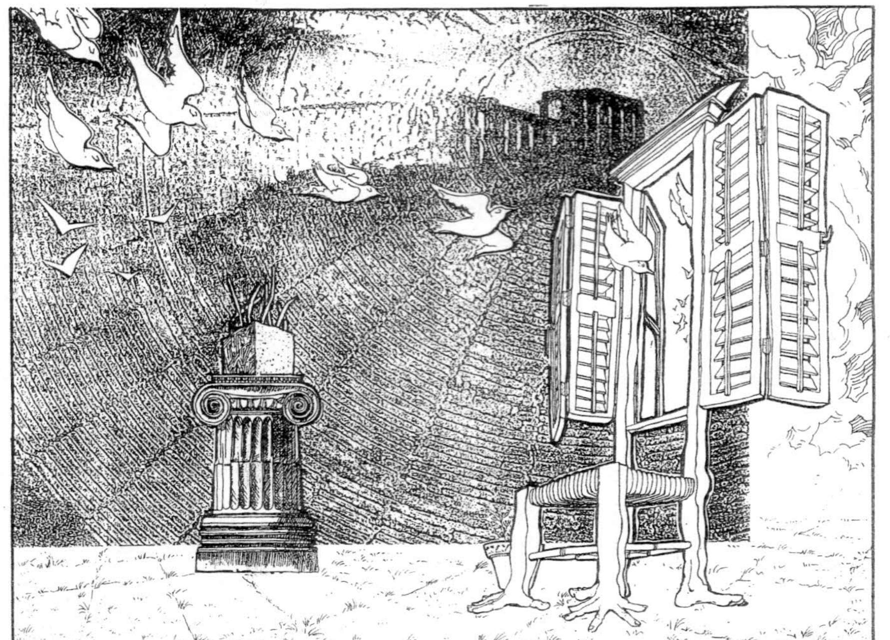
Γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς τρομοκρατίας, ἡ κυβέρνηση, μέ ἐπικεφαλῆς ἐκεῖνο τόν ἀπίθανο ναύαρχο πού ὑποδύεται τόν ὑπουργό Δημοσίας Τάξεως, ψήφισε ἕναν ἀντιτρομοκρατικό νόμο γιά τόν ὁποῖο πανηγυρίζει ὅτι εἶναι ὁ ἐλαστικότερος καί ἠπιότερος νόμος σέ ὅλη τήν Εὐρώπη. Κι αὐτό, τήν στιγμή πού ἡ Ἑλλάδα ἔχει τό μεγαλύτερο πρόβλημα τρομοκρατίας σέ ὅλη τήν Εὐρώπη. Ἡ «17 Νοέμβρη» κάνει ὅλο καί προκλητικότερα χτυπήματα, αὐξάνει τό θέαμα καί ταυτόχρονα τόν τρόμο, ἡ «Νέα Δημοκρατία» ὅμως παραμένει ψύχραιμη καί ἀπαθής μπροστά στό γεγονός ὅτι κάποιοι μποροῦν ἀνενόχλητοι νά βομβαρδίζουν μέ μπαζούκας (!) ἐπιλεγμένους στόχους στήν Ἀθήνα.

Στό ἐπίπεδο τῶν ἐθνικῶν θεμάτων βρισκόμαστε μπροστά στήν ἴδια ἀκριβῶς πορεία ὑποχώρησης καί ἥττας, πού βρισκόμασταν καί μέ τίς κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ. Τίποτα δέν ἐξασφαλίστηκε γιά τούς Βορειοηπειρῶτες, ἀντιθέτως, χάθηκε μιά μοναδική εὐκαιρία αὐτονόμησης τῆς Βορείου Ἠπείρου καί εἶναι ἀμφίβολο ἄν θά ξαναπαρουσιαστεῖ. Πύκνωσαν ὅμως οἱ φρουροί στά ἑλληνοαλβανικά σύνορα, γιά νά ἐμποδίσουν οἱ Ἕλληνες τούς Ἕλληνες νά γλυτώσουν ἀπό τήν βία καί τήν πεινα πού ὑφίστανται ἀπό τό τυραννικό καθεστώς τῶν Τιράνων. Ἡ δέ ἐπίσκεψη Μητσοτάκη ἔδωσε εὐκαιρία νά μᾶς θέσουν καί θέμα ἀλβανικῆς μειονότητας στήν Ἑλλάδα, δηλαδή πήγαμε γιά μαλλί καί βγήκαμε κουρεμένοι.

Στή Θράκη, τό τουρκικό προξενεῖο συνεχίζει μεθοδικά τή δουλειά του. Ἔτσι, οἱ «Ἕλληνες μουσουλμάνοι τουρκικῆς καταγωγῆς» ἵδρυσαν ἰσλαμικό κόμμα, ὥστε νά προσπαθήσουν νά ἐξασφαλίσουν τό ποσοστό πού θέτει ὁ ἐκλογικός νόμος γιά τήν συνέχιση τῆς πολιτικῆς τους παρουσίας. Οἱ δέ ἀναταραχές γιά τόν τρόπο ἐκλογῆς τοῦ μουφτῆ, ἔδειξαν ὅτι παρά τή διαλλακτικότητα καί τήν ὑποχωρητικότητα τῆς ἑλληνικῆς κυβέρνησης, ἡ Θράκη παραμένει ἕνα ἡφαίστειο πού βράζει.

Στό θέμα δέ τοῦ Κόλπου, τά καταφέραμε ἔτσι ὥστε καί ἀπό τήν μία νά βρισκόμαστε ἀντιμέτωποι μέ τόν ἀραβικό κόσμο, πού θά μᾶς τό «φυλάξει» γιά τή στάση πού κρατήσαμε, καί ἀπό τήν ἄλλη, νά μήν κερδίσουμε τίποτα ἀπό τόν φιλοαμερικανισμό μας, δηλαδή τά δώσαμε ὅλα λόγω πεποιθήσεων. Ἔτσι, μετά τίς τελευταῖες δηλώσεις Μπούς, εἶναι σίγουρο ὅτι τό Κυπριακό δέν θά συζητηθεῖ στήν ὅποια περιφερειακή συνδιάσκεψη μετά τή λήξη τοῦ πολέμου, ἀνατράπηκε τό 7:10, ἡ Τουρκία ἔχει πάρει τά πάνω της, γιά μιά ἀκόμα φορά δηλαδή οἱ χειρισμοί μας ὑπῆρξαν... ἀριστοτεχνικοί. Ὁ δέ ὑπουργός Ἐξωτερικῶν ἀφοῦ θριαμβολόγησε γιά τίς ἐπιτυχίες του στίς ΗΠΑ, ὡς ἀνταμοιβή ἔλαβε καί τήν ἀπαράδεκτη ἔκθεση τοῦ Στέητ Ντηπάρτμεντ γιά τίς μειονότητες, πού δικαιώνει πλήρως τόσο τήν Τουρκία ὅσο καί τούς Σκοπιανούς. Ἀναρωτιέται κανείς μάλιστα, τί ἄλλο θά μποροῦσαν νά μᾶς κάνουν οἱ Ἀμερικανοί, ἐάν δέν συμπαρατασσόμασταν στόν Πόλεμο τοῦ Κόλπου; Τό μόνο πού μένει εἶναι νά στείλουν μερικά περισσευούμενα στρατεύματα νά μᾶς καταλάβουν.

Ἔμεινε τελευταῖο θέμα σ' αὐτόν τόν ἐπιγραμματικό κυβερνητικό ἀπολογισμό, τό θέμα τῆς Οἰκονομίας. Κι αὐτό, γιατί θά περίμενε κανείς ἀπό μιά δηλωμένη φιλελεύθερη κυβέρνηση ὅτι στόν τομεά αὐτό θά ἔπαιζε τά ἰσχυρά της χαρτιά. Θά περίμενε κανείς ὅτι τουλάχιστον θά εἶχε τό θάρρος νά ὑλοποιήσει τό πρό-

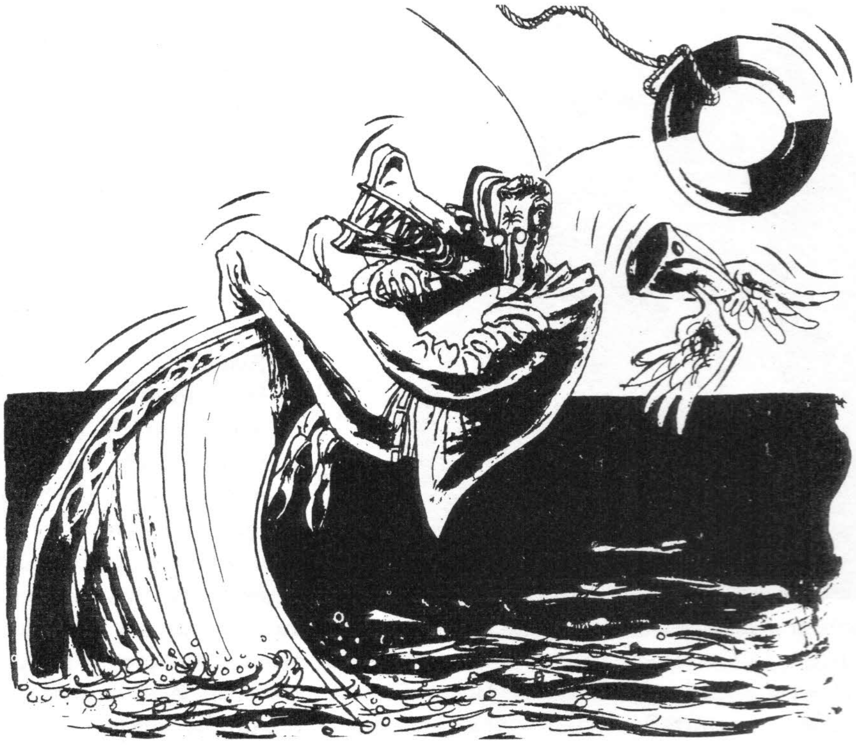
γραμμά της, δηλαδή νά περικόψει τίς δημόσιες δαπάνες γιά νά μειώσει τό ἔλλειμμα τοῦ δημοσίου, νά πουλήσει τίς προβληματικές, νά ἀπελευθερώσει τό τραπεζικό σύστημα, νά ἀφήσει τήν ἀγορά νά λειτουργήσει ἐξυγιαντικά καί νά ἀποσυρθεῖ σιγά σιγά ἀπό τόν ἔλεγχο τῆς οἰκονομίας. Ἀνεξάρτητα μέ τό ἄν κάποιος συμφωνεῖ ἤ ὄχι μέ τό φιλεύθερο οἰκονομικό πρόγραμμα, πάντως αὐτό εἶναι τό πρόγραμμα πού ἐξάγγειλε ἡ κυβέρνηση. Ἀντ' αὐτοῦ, τί βλέπουμε; οἱ προβληματικές δέν πουλιοῦνται, γιατί φυσικά κανείς δέν θέλει νά τίς ἀγοράσει καί ἀπό τήν ἄλλη, δέν κλείνουν γιατί ἡ κυβέρνηση ἀνησυχεῖ γιά τήν ἀνεργία. Οἱ διορισμοί ὑποτίθεται ὅτι πάγωσαν, ὅλο ὅμως καί διαρρέουν στοιχεῖα ὅτι ὁ τάδε κύριος ὑπουργός διόρισε κάποιους φίλους καί ὅτι ἡ δεῖνα κυρία βουλευτής διόρισε τούς πελάτες της. Ὁ προϋπολογισμός πού κατατέθηκε εἶναι ὑψηλότερος σέ δαπάνες ἀπό τόν περσινό. Καί τί νομίζει ὡς ἐπιτυχία ἡ κυβέρνηση Μητσοτάκη; Τήν ἐξασφάλιση τοῦ κοινοτικοῦ δανείου, τό ὁποῖο ὅμως δέν θά λύσει τίποτε, διότι θά χρειαστεῖ καί περαιτέρω δανεισμός. Καί, ὡς καλοπροαίρετοι πολίτες, θά δεχθοῦμε ὅτι ἡ σύναψη τοῦ δανείου εἶναι ἐπιτυχία. Ἔχουν ὅμως ἐξασφαλιστεῖ οἱ ἐξυγιαντικές ἐκεῖνες ἐνέργειες τῆς οἰκονομίας, ὥστε νά καταστεῖ δυνατή ἡ ἀξιοποίηση τοῦ δανείου καί νά μήν προστεθεῖ κι αὐτό ἄχρηστο στό τεράστιο ἐξωτερικό χρέος τῆς Ἑλλάδας; Δηλαδή, τό μόνο πού ἔλειπε γιά νά κινηθεῖ ἡ ἑλληνική οἰκονομία ἦταν τό κεφάλαιο; Ὅλα τά ἄλλα εἶναι ὑγιῆ; Αὐτός ὁ προβληματισμός μᾶς κάνει νά πιστεύουμε ὅτι τό δάνειο μεσοπρόθεσμα δέν θά λύσει τίποτα. Ἁπλῶς θά ἐπιτρέψει στήν κυβέρνηση νά πληρώσει μερικούς μισθούς ἀκόμα, χωρίς νά ἐκτιναχτεῖ ὁ πληθωρισμός. Σύντομα ὅμως θά τελειώσει κι αὐτό καί ἡ Οἰκονομία θά βρεθεῖ σέ δεινότερη θέση ἀπ' αὐτή πού βρισκόταν.

Ὁ πρωθυπουργός πανηγυρίζοντας γιά τό δάνειο, καθώς καί γιά τήν ἐπίσκεψη Σαμαρᾶ στίς ΗΠΑ, μίλησε γιά τήν ἀποκατασταθεῖσα πλέον ἀξιοπιστία τῆς χώρας, πού εἶχε βαρύτατα τρωθεῖ ἀπό τά χρόνια τῆς σοσιαλιστικῆς διακυβέρνησης. Ὡστόσο, αὐτές οἱ δηλώσεις ἄν δέν συνοδεύονται ἀπό πράξεις, εἶναι κούφια ρητορική. Καί τό δάνειο εἶναι μιά πράξη πού μπορεῖ νά σημαίνει ἀποκατάσταση τῆς ἀξιοπιστίας, τό πιθανότερο ὅμως εἶναι νά σημαίνει ἁπλῶς ὑποχώρηση στίς ἱκεσίες τῆς ἑλληνικῆς κυβέρνησης καί ἡ χορήγηση μιᾶς ἀκόμη εὐκαιρίας ἀπό τήν ΕΟΚ. Ὅσο γιά τίς δηλώσεις τοῦ Προέδρου Μπούς, αὐτές γρήγορα φάνηκε τό πόσο κάλπικες ἦταν.

Ἕνα ἀκόμη σημεῖο πού θά πρέπει νά ἐπισημανθεῖ στό πλαίσιο αὐτοῦ τοῦ ἀπολογισμοῦ, εἶναι ἡ δραματική ἀποτυχία τῆς κυβέρνησης νά ὑλοποιήσει συγκεκριμένα προγράμματα, ἀκόμη καί στήν περίπτωση πού τά προγράμματα αὐτά δέν παρουσιάζουν πολιτικές δυσκολίες καί δέν πέφτουν θύματα τῶν ἐντάσεων πού ὑφίστανται μέσα στήν κοινωνία. Κι αὐτό γιατί τοποθετοῦνται σέ διευθυντικές θέσεις καιροσκόποι, βολεψάκηδες καί γενικά ἀνίκανοι, πού στήν πράξη ὑπονομεύουν ἀκόμα τήν στοιχειωδέστερη κυβερνητική λειτουργία. Αὐτή ἡ παρατήρηση βρίσκεται καθημερινά στήν ἡμερήσια διάταξη τῶν συζητήσεων παραγόντων τῆς οἰκονομίας καί τῆς ἀκαδημίας. Κι αὐτό τό σύμπτωμα ἔχει τή ρίζα του, τήν αἰτία του, στόν ἴδιο τόν τρόπο λειτουργίας τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ στήν Ἑλλάδα, ὁ ὁποῖος καθώς ἀναπαράγει τίς πελατειακές σχέσεις, δημιουργεῖ μία σταθερή ἀνταγωνιστική σχέση ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους ποιότητας, πού θά μποροῦσαν νά ἐφαρμόσουν μιά ρεαλιστική καί ταυτόχρονα θαρραλέα πολιτική, καί στούς ἀνθρώπους, πού χωρίς καμμία ἀντικειμενική ἀξία, ὄχι ἁπλῶς ἐπιβιώνουν πολιτικά, ἀλλά ἀ-

πολαμβάνουν μιά ἐξουσία πού καί δέν τούς ἀξίζει, μά καί οἱ ἴδιοι τήν χρησιμοποιοῦν μόνο καί μόνο γιά τήν ἀναπαραγωγή της, πέρα ἀπό κάθε σκοπό, πέρα ἀπό κάθε λογική χρήση, πέρα ἀπό κάθε ἐνορατική, δηλαδή μακροπρόθεσμα πραγματική, πολιτική.

Συνοψίζοντας, λοιπόν, βλέπουμε ὅτι μετά ἀπό ἕνα χρόνο ἐξουσίας, ἡ κυβέρνηση τῆς «Νέας Δημοκρατίας» δέν ἔχει νά ἐπιδείξει τίποτε

πού νά ἱκανοποιεῖ τόν ἔντιμο ψηφοφόρο της, δηλαδή τόν πολίτη πού δέν ψηφίζει γιά νά ἔχει πρόσβαση στήν ἐξουσία, μά πού ἐπιθυμεῖ τήν ἔκφραση ἰδεῶν καί ἀρχῶν καί προγραμμάτων. Και ἴσως τό πιό βασικό ἐρώτημα πού θά μποροῦσε νά ἀπευθύνει κανείς στή «Νέα Δημοκρατία», εἶναι τό ποῦ στοχεύει ἡ πολιτική της, ποιές εἶναι οἱ ἀρχές της, ποιό εἶναι τό ὅραμά της, ποιό εἶναι τό στοιχεῖο ἐκεῖνο πού ἑνοποιεῖ τίς ἐπιμέρους πολιτικές της, πού ἀποτελεῖ κριτήριο καί ὁδηγό της στίς ἐπιλογές τῆς καθημερινῆς πολιτικῆς πράξης της. Διότι, χωρίς ἕναν τέτοιο στόχο, ἡ πολιτική παύει νά εἶναι συνειδητή ἐπιλογή γιά τά μεγάλα καί γενικότερα ἐρωτήματα πού θέτει ἡ ζωή καί ἡ κοινωνία, καί καταλήγει διαχείριση.

Μά ἀκόμη καί ἡ ἁπλή διαχείριση δέν μπορεῖ νά γίνεται χωρίς ἀρχές, γιατί τότε καταλήγει νά εἶναι εὐκαιριακή, δηλ. φαυλότητα. Καί κατ' αὐτόν τόν τρόπο, μποροῦμε καί νά ἐξηγήσουμε τίς ὑπαναχωρήσεις τῆς κυβέρνησης, δηλαδή τό φυσικό ἐπακόλουθο μιᾶς πολιτικῆς χωρίς προοπτική, ἀρχές καί ἦθος, ἤ τουλάχιστον χωρίς προοπτική, ἀρχές καί ἦθος πού νά ἐνδιαφέρουν τόν λαό καί ὄχι ἁπλῶς τούς πολιτικούς καί τά φερέφωνα τῆς ἐξουσίας.

Μετά ἀπό ἕνα χρόνο ἐξουσίας, ἡ «Νέα Δημοκρατία» ὑπῆρξε μιά ἀπογοήτευση γιά τούς ὀπαδούς της καί τούς ψηφοφόρους της.

Κι ὅμως, ἄν και ἡ ἀπογοήτευση αὐτή εἶναι διάχυτη μέσα στήν κοινωνία, δέν παρατηρεῖται ἡ σημαντική πολιτική μετακίνηση. Ὁ λαός φαίνεται νά δίνει πίστωση χρόνου σέ μιά κυβέρνηση πού δείχνει ἀνίκανη νά σχεδιάσει καί νά ἐφαρμόσει καί τό ἁπλούστερο πολιτικό πρόγραμμα. Δείχνει παράξενο, εἶναι ὅμως εὔκολα ἑρμηνεύσιμο. Τά δύο ἐντός βουλῆς κόμματα, τό ΠΑΣΟΚ καί ὁ Συνασπισμός τῆς Ἀριστερᾶς διέρχονται μιά τεράστια κρίση ἀξιοπιστίας.

Τό ΠΑΣΟΚ φορτωμένο ἀφενός μέ τήν ἀπαράδεκτη διαχείριση τῶν προηγούμενων ἐτῶν μά και μέ τίς δίκες γιά τά σκάνδαλα σέ ἐξέλιξη, εἶναι δύσκολο νά πείσει ὅτι ἀποτελεῖ πόλο μέ σοβαρές προτάσεις γιά μιά σοβαρότερη πολιτική. Οἱ ὀπαδοί του παρακολουθοῦν μέ ἀρκετή ἀμηχανία τούς ὑπουργούς καί τά στελέχη του νά μπαινοβγαίνουν στούς ἀνακριτές, στά δικαστήρια καί τίς φυλακές, πρᾶγμα πού ὅσο καί νά προσπαθοῦν νά ξεπεράσουν μέ τή θεωρία περί «πολιτικῶν δικῶν» καί «σκευωρίας», σίγουρα τούς δημιουργεῖ σημαντικές δυσκολίες. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου δέν θυμίζει σέ τίποτα τόν ἰσχυρό καί ἀδιαφιλονίκητο ἡγέτη, καθώς ἐκκρεμεῖ ἡ δίκη του, καθώς ἀμφισβητεῖται ἀνοιχτά μέσα στό κόμμα καί καθώς ἡ νεαρή γυναίκα του μᾶλλον τονίζει τήν διάθεσή του ν' ἀπεμπλακεῖ καί νά ἀπομονωθεῖ στή θαλπωρή τῆς βίλας τῶν βορείων προαστίων.

Ὁ Συνασπισμός ζεῖ τό παρατεινόμενο δρᾶμα τῆς κατάρρευσης τοῦ ὑπαρκτοῦ σοσιαλισμοῦ. Καί πράγματι, τό μέλλον τοῦ Συνασπισμοῦ τῆς Ἀριστερᾶς στήν Ἑλλάδα εἶναι πιό ἀβέβαιο παρά ποτέ. Κι αὐτό, γιατί τό πρόβλημα πού ἀντιμετωπίζει, εἶναι μοναδικά δύσκολο. Γιατί εὔκολο εἶναι νά λένε ὅλοι ὅτι τό ΚΚΕ (πού εἶναι καί τό βασικό συστατικό στοιχεῖο τοῦ ΣΥΝ) καί κατ' ἐπέκταση τό σύνολο τῆς Ἀριστερᾶς ὀφείλει νά προσαρμοστεῖ στά νέα δεδομένα καί νά ἀνανεωθεῖ.

Ἄν ὅμως ἐγκαταλειφθεῖ ἡ θεωρητική βάση πού ἔδινε στό ΚΚΕ ὁ μαρξισμός - λενινισμός καί ὁ δημοκρατικός συγκεντρωτισμός, τότε σέ τί θά διαφέρει ἡ Ἀριστερά ἀπό τή σοσιαλδημοκρατία; Οὐσιαστικά, ἄν τό ΚΚΕ δέν εἶναι συγκεντρωτικό καί λενινιστικό, τότε γίνεται μιά ἀριστερά πτέρυγα τοῦ ΠΑΣΟΚ. Τί ἀπομένει ἀπό τόν Κομμουνισμό, ἄν τοῦ ἀφαιρέσουμε τήν δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, τόν κεντρικό προγραμματισμό, τήν κατάργηση τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας, τήν κρατικοποίηση τῶν μέσων παραγωγῆς κ.λπ. κ.λπ.; Πόσο κομμουνιστικό εἶναι ἕνα καθεστώς μέ λειτουργία

τῆς ἀγορᾶς, μέ κοινοβουλευτική δημοκρατία, μέ τήν ἔννοια τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, μέ πολυκομματισμό; Ἀπ' αὐτό τό πρόβλημα, τό κομμουνιστικό κίνημα εἶναι ἀδύνατο νά βγεῖ. Γι' αὐτό κι ὁ Συνασπισμός καί τό ΚΚΕ θά βαδίζουν ἀπό δῶ καί πέρα στήν καταστροφή τους. Ἡ ἐπιβίωσή τους σήμερα μπορεῖ νά ἑρμηνευτεῖ μόνο μέ ὅρους ἱστορικούς. Ἡ ἱστορία ὅμως δέν δεσμεύει τήν πολιτική, τουλάχιστον ὄχι ἄμεσα, καί σίγουρα ὄχι καθοριστικά.

Ἐξάλλου, και οἱ πιό πρόσφατες ἐξελίξεις στό χῶρο τῆς ἀριστερᾶς φανερώνουν αὐτό τό πρόβλημα. Τό παιχνίδι ἀνάμεσα σέ δύο πόλους πού πρέπει νά ἐξισορροπηθοῦν παίζεται πιά ἀπό τήν ἐπικράτηση τῶν δογματικῶν Κομμουνιστῶν στό ΚΚΕ καί ἀπό τήν κυριαρχία τῶν «ἐκσυγχρονιστῶν» στό Συνασπισμό.

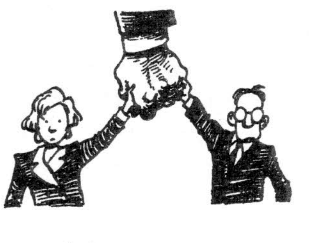
Τά πολιτικά τερτίπια ὅμως δέ λύνουν τά θεωρητικά ἀδιέξοδα. Καί δέν ξεγελοῦν οὔτε τούς ἴδιους τούς κατασκευαστές τους. Ἡ ὑπαγόμενη στό ΚΚΕ πρόεδρος τοῦ Συνασπισμοῦ Μ. Δαμανάκη καί ἡ ὑπαγόμενη στο Συνασπισμό Γενική Γραμματέας τοῦ ΚΚΕ Α. Παπαρρήγα ὑπογραμμίζουν μέ τήν ἀλληλοϋπαγωγή τους τή σύγχυση καί τήν ἀδυναμία.

Ἡ κραταιά Ἀριστερά βρίσκεται τώρα στά χέρια δύο κραταιῶν γυναικῶν - κέντρων ἐξουσίας καί τό ἀποτέλεσμα θά εἶναι ὅτι θά ὁδηγηθεῖ στήν ἀποδυνάμωσή τους. Καί πάντως, τά λόγια καί τά κέντρα καί οἱ ἰσορροπίες δέν ἀποτελοῦν πρόταση γιά τόν ἑλληνικό λαό καί δέν μποροῦν νά κερδίσουν τήν ἐμπιστοσύνη του.

Τί ἀπομένει λοιπόν σάν ἐναλλακτική λύση στήν κυβερνητική ἀνικανότητα; Τά μικρά κόμματα.

Ὅμως, τά μικρά κόμματα ἔχουν ἐξ ὁρισμοῦ ἕνα πρόβλημα ἀξιοπιστίας καί κρίσης σοβαρότητας. Εἶναι δύσκολο, λόγω τοῦ μεγέθους τους νά πείσουν ὅτι κατέχουν σοβαρές λύσεις καί προτάσεις. Ἐξ ἄλλου, κι αὐτά παρουσιάζουν προβλήματα ἀνάλογα μέ τά προβλήματα τοῦ Συνασπισμοῦ καί τοῦ ΚΚΕ. Ἄν διατηρήσουν μιά θεμελιακή κριτική ἀπέναντι στό σύστημα, δηλαδή μιά κριτική πού ἀρνεῖται πολιτικούς θεσμούς, τίς κυρίαρχες ἠθικές καί πολιτικές ἰδεολογίες, τότε καρκινοβατοῦν ἀνάμεσα στόν κίνδυνο γελοιοποίησής τους λόγω ἔλλειψης «ρεαλισμοῦ» καί τῆς ἀποκαρδίωσης τῶν πιθανῶν ψηφοφόρων τους, πού δέν πείθονται ὅτι αὐτός ὁ μαξιμαλισμός ἔχει ἐλπίδες νά ὁδηγήσει κάπου. Αὐτό τό πρόβλημα ἀντιμετωπίζουν ὅλα τά μικρά κόμματα τῆς Ἀριστερᾶς (σταλινικοί, μαοϊκοί, τροτσκιστές), τά οἰκολογικά κόμματα, γιατί εὐαγγελίζονται τήν ἀλλαγή τῆς νοοτροπίας τῆς κοινωνίας, καθώς καί ἡ ἐπαναστατική μερίδα τῶν ἐθνικιστικῶν καί δεξιῶν κομμάτων.

Ἀπό τήν ἄλλη, τά μικρά κόμματα τοῦ κεντρώου χώρου, ἀντιμετωπίζουν τό πρόβλημα κατοχύρωσης μιᾶς ἰδιαίτερης φυσιογνωμίας, πού θά ἀποτελεῖ τόν δικαιολογητικό λόγο γιά τήν προσέλκυση ψηφοφόρων. Τά κόμματα αὐτά, μέ τούς συνεχεῖς συμβιβασμούς τους μέ τήν ἐξουσία καί κυρίως μέ τήν ἀδυναμία τους ν' ἀρθρώσουν πολιτικό λόγο αὐτόνομο καί σαφῶς διάφορο ἀπό τόν λόγο τῶν κομμάτων τοῦ πολιτικοῦ κατεστημένου, οὐσιαστικά αὐτοχειριάζονται. Ἡ πιό κραυγαλέα περίπτωση τέτοιας αὐτοκτονίας ἦταν ἡ ΔΗ.ΑΝΑ., ἀλλά σ' αὐτή τήν κατηγορία θά πρέπει νά τοποθετήσουμε καί τό Κόμμα Φιλελευθέρων, τό ΚΟΔΗΣΟ, τήν ΕΔΑ καί τά ἄλλα μικρά κόμματα τοῦ Κέντρου.

Μετά ἀπό ὅλα αὐτά, λοιπόν, ποιό εἶναι τό συμπέρασμα; Κοιτώντας στατικά τά πράγματα, ἀπομονώνοντάς τα αὐτή τήν ἱστορική στιγμή, ἡ ἀπάντηση εἶναι ἀρκετά ἀπαισιόδοξη: ἡ ἀπάντηση εἶναι ὅτι δέν ὑπάρχει ἀπάντηση. Ἡ πολιτική ζωή βρίσκεται σέ ἀδιέξοδο, ὑπό τήν ἔννοια ὅτι ὑπάρχει ἀπό τήν μιά πλήρης ἀδυναμία τοῦ πολιτικοῦ κατεστημένου νά φανταστεῖ καί νά ὑλοποιήσει κάποια προοπτική γιά τόν τόπο καί ἀπό τήν ἄλλη, οἱ ἄλλες πολιτικές δυνάμεις δέν φαίνονται ἱκανές νά πείσουν τόν λαό ὅτι ἀποτελοῦν μιά σοβαρή ἐναλλακτική δυνατότητα.

Ὅμως, ἄν αὐτή εἶναι ἡ κατάσταση σήμερα, αὐτό δέν σημαίνει ὅτι αὐτή ἡ κατάσταση θά διαιωνιστεῖ. Διότι μέ δεδομένο τήν κοινωνική δυσαρέσκεια, μέ δεδομένο ὅτι τά προβλήματα τῆς χώρας παραμένουν ἄλυτα καί ὅτι ὁ λαός ἤδη ζεῖ τίς ἐπιπτώσεις τους τόσο στό ἐπίπεδο τῆς οἰκονομίας, ὅσο καί στό ἐπίπεδο τῆς ἠθικῆς του καί τῆς περηφάνιας του, θά πρέπει νά θεωρεῖται σίγουρο ὅτι θά ὑπάρξει πολιτική ἔκφραση αὐτῶν τῶν αἰσθημάτων. Ὁ ἴδιος ὁ λαός θά γίνει πιό προσεκτικός στήν ἐπιλογή τῶν ἀρχηγῶν του, καί οἱ μικρότερες πολιτικές δυνάμεις θά προσπαθήσουν νά ὑπερβοῦν τά προβλήματα πού τίς ἀποκόβουν ἀπό τίς μάζες τῶν ψηφοφόρων. Φυσικά, αὐτή ἡ διαδικασία, πού ἔτσι γενικά καί εὔκολα περιγράφουμε στίς παραπάνω προτάσεις, οὔτε τόσο γενική οὔτε τόσο εὔκολη θά εἶναι, ἀκριβῶς γιατί ἐμπλέκει τήν ἀναμέτρηση μέ μιά πολύ συγκεκριμένη ἐξουσία, πού καλύπτει πολύ συγκεκριμένα συμφέροντα, φορεῖς τῶν ὁποίων εἶναι ἀπολύτως συγκεκριμένα πρόσωπα. Καί μιᾶς καί τά πρόσωπα αὐτά, τά ὁποῖα ἔχουν στά χέρια τους συγκεντρωμένη τήν πολιτική, οἰκονομική καί ἐπικοινωνιακή ἰσχύ, φυσικά δέν ἔχουν καμμία διάθεση νά τά χάσουν, ἡ ἀναμέτρηση θά εἶναι ὀξύτατη καί δυσκολότατη.

Πάντως, εἶναι πολύ πιθανό ὅτι μπροστά σέ μιά τέτοια κρίση, πού ἤδη ἔχει ἀρχίσει νά διαφαίνεται, τά κόμματα καί κυρίως οἱ πολιτικοί τοῦ κατεστημένου, θά ἀναδιπλωθοῦν καί θά προσπαθήσουν νά φορτώσουν τήν ἀποτυχία σέ μεμονωμένα ἄτομα ἤ ἔστω σέ μηχανισμούς,

ἀποποιούμενοι τήν συνολική τους εὐθύνη. Ἔτσι, εἶναι ἐνδεχόμενο νά ἐμφανιστοῦν κόμματα ἀπό πολιτικούς τοῦ κατεστημένου, πού θά ἀσκοῦν ὀξύτατη κριτική στούς παλαιοπολιτικούς, δέν θά ἀλλάζουν ὅμως καί δέν θά ἐπιχειροῦν ν' ἀλλάξουν τίποτα, ἀπό τή νοσηρότητα τοῦ πολιτικοῦ μας συστήματος, τήν ἀναξιοκρατία, τίς πελατειακές σχέσεις, τόν κρατισμό, τη φαυλότητα, τήν κομματοκρατία, τήν ἀτομοκρατία, τήν κεφαλαιοκρατία, πού εἶναι ἀκριβῶς τά χαρακτηριστικά τῆς νοσηρῆς μας δημοκρατίας.

Καί ὅμως, ὁ κίνδυνος νά παγιδευτεῖ γιά μία ἀκόμη φορά ὁ ἑλληνικός λαός, εἶναι τεράστιος. Πάντως, δέν θά πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι σέ μιά τέτοια περιπτωση, ὑπάρχει καί μιά εὐεργετική ἐπίδραση γιά τόν τόπο: κι αὐτή εἶναι τό σπάσιμο τοῦ δικομματισμοῦ καί ἡ ἀνάδειξη «νέων παικτῶν» στό προσκήνιο, πράγμα πού γιά μιά περίοδο τουλάχιστον θά δημιουργήσει ἀναταραχή καί ἀστάθεια. Σέ τελευταία ἀνάλυση, τό πολιτικό κατεστημένο βρίσκεται ἤ θά βρεθεῖ κι αὐτό σ' ἕνα δίλημμα: ἤ νά προσπαθήσει νά ἐλέγξει τήν πολιτική κρίση παρουσιάζοντας ἕνα ριζικά διαφορετικό πρόσωπο, ὁπότε ὅμως διακινδυνεύει τήν ἐσωτερική του συνοχή, τήν σταθερότητά του καί τήν ἀξιοπιστία του — ἤ νά τό παίξει «ἀσφάλεια», ὁπότε καί νά ἐπιχειρήσει νά ἐλέγξει τήν κρίση μέ καταστολή καί μέ ἀναμέτρηση. Ἤδη δέ ἔφτασε ἡ στιγμή πού ἡ φουρνιά τῶν σημερινῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν θά πρέπει ν' ἀλλάξει. Μετά τήν ἀποστρατειά Φλωράκη - Κύρκου φτάνει ἡ σειρά τῶν Μητσοτάκη - Παπανδρέου. Καί αὐτές οἱ ἀλλαγές δημιουργοῦν ἀποσταθεροποίηση καί ἀνακατωσούρα στούς κομματικούς μηχανισμούς. Καί ἄν κανείς μπεῖ στόν κόπο ν' ἀναλύσει τίς ἐναλλακτικές λύσεις πού τό πολιτικό κατεστημένο ἔχει στά χέρια του θά διαπιστώσει ὅτι ἕνας εὐαίσθητος καί ἀρκετά περίπλοκος συσχετισμός προσώπων καί πραγμάτων καθώς καί ἡ χρεωκοπία τῶν «γκεσεμιῶν» καί τῶν δύο χώρων κάνουν τήν κατάσταση τῆς διαδοχῆς ἀρκετά δύσκολη.

Πάντως, οὕτως ἤ ἄλλως ὅλες αὐτές οἱ δυσκολίες καί οἱ πιθανές λύσεις, ἀποτελοῦν ἀνακατανομές στό ἐσωτερικό ἑνός κατ' ἀρχήν προβληματικοῦ πολιτικοῦ σκηνικοῦ. Κι αὐτό πού θά πρέπει νά καταδειχτεῖ στόν ἑλληνικό λαό εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἐσωτερική — οὐσιαστική — ἑνότητα αὐτῆς τῆς πολιτικῆς, ἀνεξάρτητα ἀπό τίς ἐπιμέρους ἀντιφάσεις της. Κι αὐτό εἶναι κάτι στό ὁποῖο δέν μποροῦμε νά ἐπεκταθοῦμε στά πλαίσια αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου.

Ἄν ὅμως δέν σπάσει ὁ δικομματισμός, καί κανείς «θαρραλέος» δέν βγεῖ ἔξω ἀπό τό μαντρί, καί τό πολιτικό σκηνικό παραμείνει τό ἴδιο, θά ρωτήσουν πολλοί γιατί νά μήν προσδοκοῦμε λύση μέσα ἀπό τή βελτίωση τῶν ἴδιων κομματικῶν μηχανισμῶν, γιατί νά μήν ἀγωνιστοῦμε γιά μιά καλύτερη Ν.Δ., ἕνα καλύτερο ΠΑΣΟΚ, μιά καλύτερη Ἀριστερά; Γιατί ν' ἀναζητηθεῖ λύση στούς μικρούς, πού ἔχουν προβλήματα ἀξιοπιστίας καί σοβαρότητας καί νά μήν ἀναζητηθεῖ στήν ἀναβάθμιση τῶν ὑπαρχουσῶν πολιτικῶν δυνάμεων;

Εἶναι μιά λογική ἐρώτηση, πού ὅμως φανερώνει τή βαθιά πολιτική ἐμπειρική ἄγνοια αὐτοῦ πού τήν θέτει: Διότι ὅσοι ἀσχολοῦνται, γνωρίζουν ὅτι μιά καλύτερη Ν.Δ. ἤ ἕνα καλύτερο ΠΑΣΟΚ δέν σημαίνει ἁπλά ἕναν καλύτερο ἀρχηγό. Σημαίνει ἕναν καλύτερο μηχανισμό, ὄχι μόνο κομματικό, μά κυρίως κρατικό. Σημαίνει δηλαδή, ὅτι ἱκανότεροι ἄνθρωποι, ἄνθρωποι μέ θάρρος καί ἠθική ἀκεραιότητα, θά ἐπανδρώσουν τήν κρατική διοίκηση, τό κοινοβούλιο, τήν κυβέρνηση, τήν κομματική γραφειοκρατία. Σημαίνει δηλαδή ὅτι θά ὑπάρξει μιά τεράστια μάχη στό ἐσωτερικό τοῦ κομματικοῦ μηχανισμοῦ, πού εἶναι καί

ὁ κρίσιμος μηχανισμός γιά ὁποιαδήποτε περαιτέρω ἀπόφαση καί ὅτι ἡ μάχη αὐτή θά κερδηθεῖ. Τή μάχη αὐτή φαίνεται νά ἀναζητοῦν οἱ περισσότεροι πού ἐλπίζουν σέ μιά τέτοια ἐσωτερική «ἐπανάσταση». Καί εὐελπιστοῦν ὅτι μιά νέα ἡγεσία θά φέρει μαζί της τήν ἐπανάσταση αὐτή. Φυσικά, σέ ὅ,τι ἀφορᾶ στήν Ν.Δ., οἱ ἐλπίδες διαψεύστηκαν. Διαδοχικά, οἱ μετά τόν Κωνσταντίνο Καραμανλῆ ἐπελθόντες κ.κ. Ράλλης, Ἀβέρωφ καί Μητσοτάκης, ὄχι μόνο τίποτε οὐσιαστικό δέν ἄλλαξαν, ἀλλά ἀντιθέτως ἴσως καί νά ἐπιδείνωσαν τά πράγματα. Κι αὐτό γιατί ὁ ἀρχηγός καί μόνον δέν ἀρκεῖ, δέν ἔχει ἀρκετή δύναμη, ὥστε νά μπορέσει νά ὑλοποιήσει μιά τέτοια ρήξη. Ἀκόμα καί ἄν οἱ κανονιστικές του ἁρμοδιότητες μέσα στό κόμμα ἦταν ἀπόλυτες, καί πάλι αὐτό δέν ἀρκεῖ γιά ν' ἀντιμετωπίσει τίς κοινωνικές ἀντιστάσεις πού δημιουργοῦνται στό ἐσωτερικό τοῦ κομματικοῦ μηχανισμοῦ. Ἐκεῖ ὑπάρχει ἕνας φυσικός συνωστισμός τῶν φαύλων, τῶν ἀναξίων, τῶν κατωτέρων διανοητικῶς, ἐναντίον τῶν εὐφυῶν, ἱκανῶν, ἀκεραίων, πού συνήθως βαπτίζεται σάν ἀναμέτρηση τῶν «ἀγωνιστῶν» ἐνάντια στούς ἀλεξιπτωτιστές ἤ στά «κολεγιόπαιδα», στούς «τεχνοκράτες».

Ἔτσι, εἶναι ἀδύνατο κάθε ἀξιόλογος μή κομματικός νά ἐνταχθεῖ στό κόμμα, καί κατ' ἐπέκταση στή βουλή καί στήν κυβέρνηση. Καί αὐτή ἡ πλήρης ἐπικράτηση τῶν ἀναξίων ὁδηγεῖ μέ μαθηματικές συνεπαγωγές καί στήν πολιτική καί κοινωνική σήψη πού ζοῦμε. Ἀπόδειξη τοῦ λόγου τοῦ ἀληθοῦς: ὅλοι οἱ νέοι βουλευτές τῆς Ν.Δ. εἶναι δημιουργήματα δύο διαδικασιῶν: εἴτε τῆς οἰκογενειοκρατίας εἴτε τῆς γραφειοκρατικῆς ἐξέλιξης. Συγκεκριμένα, ἡ Κρινιώ Κανελλοπούλου κληρονόμησε κυριολεκτικά τήν ἕδρα τοῦ πατέρα της κ. Ἀθανασίου Κανελλοπούλου στήν Ἠλεία. Κληρονόμησε ὅμως ἐνῶ ὁ ἀνιών ζοῦσε ἀκόμη, πρᾶγμα πού ἀποτελεῖ καί τό μόνο παράδοξο στήν ἱστορία αὐτή. Ὁ κ. Β. Μιχαλολιάκος, ὁ κ. Β. Μεϊμαράκης, ὁ κ. Βουλγαράκης διετέλεσαν καί οἱ τρεῖς, ἀρχηγοί τῆς ΟΝΝΕΔ, ἀπ' ὅπου καί προήχθησαν σέ βουλευτές. Οἱ κ.κ. Μιχ. Λιάπης καί Κων. Καραμανλῆς, ἀπολαμβάνουν τοῦ προνομίου νά εἶναι ἀνήψια τοῦ νῦν Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καί ἱδρυτοῦ τῆς «Νέας Δημοκρατίας». Ὁ κ. Β. Σταθόπουλος ἔχει διπλή ἰδιότητα: ὑπῆρξε μέλος τῆς Ε.Ε. τῆς ΟΝΝΕΔ καί εἶναι γνωστή ἡ σχέση του μέ τήν κα Ἀθανασιάδου τῆς «Βραδυνῆς». Ἡ ἐπιρροή δέ τῆς «Βραδυνῆς» στόν νεοδημοκρατικό χῶρο ἦταν γνωστή. Ὁ κ. Γεροντόπουλος τέλος, ὑπῆρξε μέλος τῆς Ε.Ε. τῆς ΟΝΝΕΔ.

Οἱ ἄνθρωποι λοιπόν πού θ' «ἀνανεώσουν» τόν πολιτικό μηχανισμό τῆς Ν.Δ. καί πού ἤδη ἀποτελοῦν περίπου τό 10% τῆς κοινοβουλευτικῆς της ὁμάδας εἶναι δημιουργήματα πολύ παλιῶν διαδικασιῶν: τῆς «ἐξ αἵματος» διαδικασίας καί τῆς «γραφειοκρατικῆς ἀναπαραγωγῆς» τῆς ἐξουσίας. Τά ἴδια συμβαίνουν καί στόν κρατικό μηχανισμό — τά ἴδια συμβαίνουν καί στήν κυβέρνηση καί παντοῦ. Πῶς λοιπόν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, οἱ διαποτισμένοι μέ τή νοοτροπία τοῦ γραφειοκράτη καί τοῦ οἰκογενειοκράτη, θά φτιάξουν κάτι ἄλλο; Πῶς θά δημιουργήσουν ὅρους ἀληθινοῦ πολιτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ καί ἀξιοκρατίας, τή στιγμή πού ἀπό τή θέσπιση τέτοιων διαδικασιῶν θά ἀπειληθεῖ ἡ ἴδια τους ἡ ἐπιβίωση; Εἶναι προφανές ὅτι αὐτοί οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀπό τήν ἴδια τους τήν πορεία καταδικασμένοι ν' ἀναπαράγουν τή σήψη μέχρι τόν πολιτικό τους θάνατο.

Καί ἀντίστοιχα τά ἴδια ἰσχύουν καί στό ΠΑΣΟΚ, μέ τό ἐπιβαρυντικό στοιχεῖο ὅτι ἐκεῖ δέν ἀλλάζουν οὔτε οἱ ἀρχηγοί. Τό ὅτι ὁ κ. Παπανδρέου παραμένει ἀρχηγός τοῦ ΠΑΣΟΚ μετά ἀπ' ὅσα ἔχει κάνει, κάτι δείχνει γιά τή δύναμη ἀδρανείας τῶν μηχανισμῶν.

Ἄρα, μέσα ἀπό τά μεγάλα κόμματα μέ τίς ἀνεπτυγμένες γραφειοκρατίες δέν ὑπάρχει λύση, γιά τούς λόγους πού ἐξηγήσαμε. Στά μικρά κόμματα ὅμως; Ὅπως εἴπαμε καί παραπάνω, θά μπορούσαμε νά χωρίσουμε τά μικρά κόμματα σέ δύο κατηγορίες: σ' αὐτά πού ἔχουν πολιτικό λόγο «ἐναλλακτικό» καί σ' αὐτά πού ἔχουν πολιτικό λόγο οὐσιαστικά ἐξαρτημένο ἀπό τόν κυρίαρχο πολιτικό λόγο. Στήν πρώτη κατηγορία ἀνήκει ἡ ἐπαναστατική Ἀριστερά, οἱ Οἰκολόγοι καί τμήματα τῆς «ἐπαναστατικῆς δεξιᾶς». Στή δεύτερη κατηγορία ἀνήκουν τά κεντρῷα κόμματα.

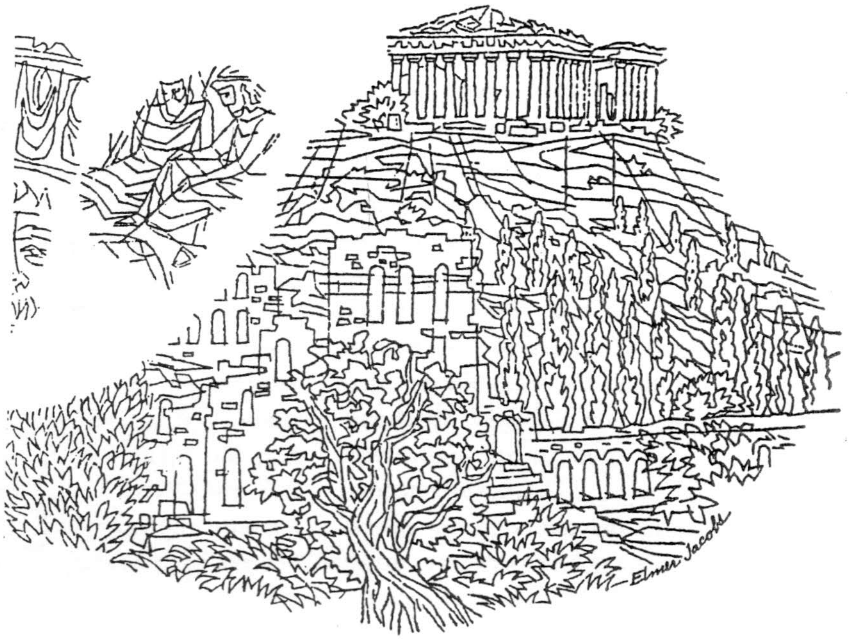
Μέ τά κόμματα τῆς ἐπαναστατικῆς Ἀριστερᾶς δέν ἀξίζει τόν κόπο ν' ἀσχολούμεθα. Οἱ νοσταλγοί τοῦ Στάλιν, τοῦ Μάη τοῦ '68, οἱ ἀλβανόφιλοι καί οἱ μαοϊστές, δέν ἀξίζουν σχολιασμοῦ.

Μέ τούς Οἰκολόγους, τά πράγματα εἶναι διαφορετικά. Οἱ Οἰκολόγοι ἀγγίζουν ἕνα πραγματικό πρόβλημα, αὐτό τῆς καταστροφῆς τῆς φύ-

σης. Καί τό συλλαμβάνουν καί ὀρθά: ὡς πρόβλημα νοοτροπίας, τρόπου ζωῆς καί σχέσεων παραγωγῆς. Ἀντί ὅμως νά συνειδητοποιήσουν τά ὅρια καί τίς ἀντικειμενικές δυνατότητες τοῦ ἐγχειρήματός τους, καί νά προσαρμόσουν τό λόγο τους καί τά αἰτήματά τους στόν ρυθμό ἐξέλιξης τῆς κοινωνίας πού ζοῦμε, καί ταυτόχρονα στή δυνατότητα ἀφομοίωσης μηνυμάτων πού ἔχει ὁ λαός, παρασύρονται ἀπό τούς ἀναρχικούς καί τούς ἐν γένει μαξιμαλιστές καί γελοιοποιοῦνται, καθώς «ζητοῦν τά πάντα, τώρα!», μέ ἀποτέλεσμα νά μήν παίρνουν τίποτε στό διηνεκές. Ἐξ ἄλλου, ἡ μερικότητα καί ἡ ἀποσπασματικότητα τοῦ οἰκολογικοῦ λόγου, πού ἀποκλείει σειρά ζωτικῶν ζητημάτων ἀπό τόν πολιτικό τους ὁρίζοντα, λειτουργεῖ ἀρνητικά. Τό κύριο στοιχεῖο πού εἶναι προβληματικό, εἶναι ἡ ὀργανωτική τους δομή, μέ τήν ἄμεση ἀνάκληση τῶν ἀντιπροσώπων, μέ τήν ἐναλλαγή τῶν βουλευτῶν, πού δέν ἐπιτρέπει νά ἀναπτυχθεῖ ἕνας στοιχειωδῶς σοβαρός γραφειοκρατικός κομματικός μηχανισμός, ἱκανός ν' ἀναμετρηθεῖ μέ τό κατεστημένο. Γι' αὐτούς τούς λόγους, οἱ Οἰκολόγοι εἶναι καταδικασμένοι νά παραμένουν περιθωριακοί καί μειοψηφικοί. Διατρέχουν μάλιστα πάντα τόν κίνδυνο νά ἐξαφανιστοῦν, καθώς ἡ οἰκολογική μόδα θά ξεθυμάνει ἤ καθώς μιά πιό ὑπεύθυνη, ἄν καί ὄχι ριζική, πολιτική ἀπέναντι στή φύση, μπορεῖ νά υἱοθετηθεῖ ἀπό τά κόμματα τοῦ κατεστημένου.

Τά «κεντρῷα» κόμματα ἐπίσης δέν μποροῦν νά ἀποτελέσουν λύση. Κι αὐτό, γιατί εἶναι οὐσιαστικά κόμματα τοῦ κατεστημένου, πού ἀποχωρίστηκαν ἀπό αὐτό, μόνο καί μόνο γιατί κάποια προσωπικότητα διαφώνησε μέ ἐντελῶς ἐπιμέρους στοιχεῖα τῶν ἐπιλογῶν του, καί μάλιστα, συνήθως μέ ἐπιλογές πού ἀφοροῦσαν τόν «ἡγέτη» τοῦ κόμματος. Συνεργάζονται συχνότατα σ' ἐκλογικό ἐπίπεδο μέ τά μεγάλα κόμματα, καί ἄρα εἶναι ἐντελῶς αναξιόπιστοι πολιτικοί σχηματισμοί.

Ἡ λύση θά μποροῦσε θεωρητικά

νά ἔλθει ἀπό τήν «ἐπαναστατική» ἤ «ἐθνικιστική» δεξιά. Κι αὐτό, γιατί στόν χῶρο αὐτό ὑπάρχουν:

1) Ἄνθρωποι πού γιά σειρά ἐτῶν, μέ συνέπεια καί αὐταπάρνηση, μέ θυσία τῶν ἀτομικῶν τους συμφερόντων καί προοπτικῶν, ἀγωνίστηκαν ἐνάντια στή λογική τοῦ πολιτικοῦ κατεστημένου. Και δέν ἀγωνίστηκαν ἐπειδή ἦταν οἱ «χαμένοι» ἤ οἱ «ἀπόκληροι» τῆς κοινωνίας, οἱ de facto ἡττημένοι στό κοινωνικό παιχνίδι, μά ἀντίθετα, ἐνῶ ἦταν ἤ θά μποροῦσαν νά εἶναι οἱ κερδισμένοι, δηλαδή ὄντας ἄνθρωποι ἀξίας καί ποιότητας. Καί ὑπ' αὐτή τήν ἔννοια, τά πολιτικά στελέχη τοῦ ἐθνικιστικοῦ χώρου, ἤ ἔστω ἡ μεγάλη τους πλειοψηφία, ἔχουν ἀποδείξει ὅτι βρίσκονται ὑπεράνω μικροφιλοδοξιῶν καί ὑπεράνω προσωπικῶν συμφερόντων.

2) Ἰδέες, τῶν ὁποίων ὁ πλοῦτος καί τό εὖρος εἶναι σημαντικό. Και εἶναι ἰδέες πού καταφέρνουν νά ἐπιβιώσουν μακριά ἀπό κάθε κατεστημένη βοήθεια. Οἱ ἰδέες αὐτές ξεφυτρώνουν ἀκατέργαστες καί πρόχειρες, σάν ἀγριόχορτα, γιατί δέν ὑπάρχουν οἱ μηχανισμοί γιά νά τίς καλλιεργήσουν συστηματικά. Συνεχίζουν ὅμως νά ξεφυτρώνουν δίπλα στίς μεγάλες καλλιέργειες, δίπλα στά Ἰνστιτοῦτα γιά τή φιλελεύθερη ἤ τή μαρξιστική σκέψη, καί στά Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἱδρύματα, σχεδόν ἀπό μόνες τους ἤ μέ τήν πρωτοβουλία ἐλαχίστων ἀνθρώπων. Αὐτός ὁ πλοῦτος ἀποσπασματικῶν ἰδεῶν μπορεῖ νά συντεθεῖ εὔκολα σέ ἕνα συγκεκριμένο πολιτικό πρόγραμμα, δυσκολότερα σ' ἕνα συμπαγές ἠθικό καί πολιτικό σύστημα. Ἔχει ὅμως τήν ἀντικειμενική δυνατότητα νά δώσει ἀπαντήσεις σέ ὅλα τά μεγάλα κοινωνικά καί πολιτικά προβλήματα.

Κι ὅμως, ἄν καί θεωρητικά ὁ ἐθνικιστικός χῶρος εἶναι ὁ μόνος πού μπορεῖ νά δώσει μιά ἐναλλακτική ἀπάντηση, εἶναι δύσκολο νά προσδιοριστεῖ ἡ συγκεκριμένη του πορεία στό κοντινό μέλλον.

Κι αὐτό γιατί βαρύνεται μέ σειρά πολιτικῶν ἀποτυχιῶν. Καί κυρίως, διότι διασυνδέεται μέ ἕνα ἰδιαίτερα προβληματικό παρελθόν. Καί φυσικά, εἶναι σίγουρη ἡ ἀποτυχία του, ἄν συνεχίσει νά ἐκφράζεται μέ τούς τρόπους πού ἐκφράζεται μέχρι σήμερα, δηλαδή εἴτε ὡς ἀντιδραστική καί «νοσταλγική» παλαιοδεξιά, συνδεδεμένη μέ τόν ἱστορικό ἀντικομμουνισμό, τήν ἱστορική βασιλεία καί τήν ἱστορική 21η Ἀπριλίου, εἴτε ἀπό τήν ἄλλη ὡς «ὑπερεπαναστατικός» καί ἐξ ἴσου «ἱστορικός» ἐθνικισμός.

Ἡ συνεδριακή διαδικασία τοῦ «Ἐθνικοῦ Κόμματος», παρά τό ὅ-

τι εἶχε ἀναμφισβήτητα θετικά σημεῖα — τό ὅτι γιά πρώτη φορά στήν ἱστορία τοῦ χώρου αὐτοῦ ἔγινε ἕνα συνέδριο τοῦ ὁποίου κανείς δέν μπορεῖ ν' ἀμφισβητήσει τήν ἐσωτερική δημοκρατία, τήν ἐλευθερία ἔκφρασης καί τελικά τήν ὡριμότητα τοῦ συνόλου μιᾶς διαδικασίας — ὡστόσο, ἀπέτυχε νά συνθέσει αὐτές τίς δύο ἀρκετά διαφορετικές ἀπόψεις.

Καί πράγματι, ἦταν πολύ νωρίς γιά νά ὑπάρξει αὐτή ἡ σύνθεση. Χωρίς ὅμως μιά τέτοιου εἴδους τρίτη θέση, στήν ὁποία θά ἀπορροφηθοῦν καί θά ἐκφραστοῦν διαλεκτικά οἱ δύο προηγούμενες, εἶναι ἀδύνατον νά πειστεῖ ὁ ἑλληνικός λαός. Γιατί ἡ μέν πρώτη εἶναι μία θέση ξεκάθαρα ἱστορική καί ὁ ἀπολογοτητισμός ἤ ἡ ἀποκατάσταση τῆς «ἱστορικῆς ἀλήθειας» — ἄν ὑπάρχει κάτι τέτοιο — δέν ἐνδιαφέρει παρά τούς ἱστορικούς καί μόνο καί ὄχι βέβαια τόν ἑλληνικό λαό, δέν ἔχει μιά ἀντιπρόταση γιά τά πραγματικά προβλήματα πού ἀπασχολοῦν τόν Ἕλληνα σήμερα. Καί γιατί, ὁ δεύτερος βρίσκεται τελείως ἐκτός τόπου καί χρόνου, ἐμπνέεται ἀπό σύμβολα καί παραστάσεις πού συγκινοῦν καί ἐνδιαφέρουν ἐλάχιστες μειοψηφίες, ὅταν δέ ἐπιχειρεῖ νά ἀρθρώσει λόγο γιά τά σύγχρονα προβλήματα, ἡ θέση της γελοιοποιεῖται ἀπό τόν σιδερένιο κλοιό τῆς ἰδεολογικῆς «καθαρότητας», τόν ὁποῖο ἐπιβάλλει στόν ἑαυτό του.

Ἡ ἔκφραση αὐτῆς τῆς ἔντασης ἀνάμεσα στίς δύο πολιτικές «γραμμές» δέν σταματᾶ, δυστυχῶς, στίς ἐσωτερικές ἀναμετρήσεις, ὁπότε καί δέν θά εἶχε σημασία, ἀλλά πολλές φορές ἀποκαλύπτεται καί πρός τά ἔξω.

Αὐτός ὁ ἰδεολογικός καί πολιτικός δυισμός μπορεῖ νά γίνεται κατανοητός καί νά συγχωρεῖται καί νά εἶναι ἀνεκτός στά πλαίσια μιᾶς ἀναγκαίας πολιτικῆς συμβιώσεως, πλήν ὅμως δημιουργεῖ σαφῶς κρίση ἀξιοπιστίας. Καί τό συγκεκριμένο παράδειγμα πού ἀναφέραμε, εἶναι ἁπλῶς ἕνα σχετικά πρόσφατο δεῖγμα αὐτῆς τῆς «ἰσορροπίας» ἀνάμεσα σέ δυό «τάσεις» πού ἀποτυγχάνουν μέχρι στιγμῆς νά συγκροτήσουν τό ἑπόμενο βῆμα.

Μιά πρώτη λοιπόν προϋπόθεση, γιά νά μιλήσει ὁ ἐθνικιστικός χῶρος μέ πιθανότητα νά γίνει πιστευτός στό κοινό, εἶναι αὐτή ἡ σύνθεση σ' ἐπίπεδο ἀρχῶν. Καί ἐδῶ θά πρέπει νά ἐπισημανθεῖ ὅτι ἡ πολιτική πρέπει νά γίνει ἀντιληπτή ὡς μάχη ἰδεῶν, ὡς μάχη ἀρχῶν ἀνάμεσα στό διεθνῆ φιλελευθερισμό καί στούς ἐθνικιστές. Μονάχα ἄν ὑπάρξει μιά συνολική ἄποψη γιά τήν κοινωνία καί γιά τόν κόσμο, ἑνοποιημένη λογικά, συνεκτική, ἄν γίνεται χωρίς κενά, μπορεῖ ὁ Ἐθνικισμός νά ἐλπίζει. Ὅσο ἡ πολιτική γίνεται ἀντιληπτή ὡς ἀναμέτρηση φορέων ἤ μηχανισμῶν, δηλαδή σέ καθαρά κομματικό ἐπίπεδο, ἤ ἀκόμα πιό πολύ, ὡς ἀναμέτρηση προσώπων, ἤ ὡς ἀναμέτρηση πού προκύπτει ἀπό μία ἱστορική τομή, δηλαδή ὡς ξεκαθάρισμα παλιῶν λογαριασμῶν, τόσο ἡ πολιτική θά ἐνδιαφέρει ὅλο καί λιγότερους. Ἄρα καί ὡς ἄμεση συνέπεια, προκύπτει ὅτι τό κόμμα δέν εἶναι τό «α» καί τό «ω» παρά ἕνα ἐργαλεῖο ὅπου λαμβάνει χώρα ὁ κεντρικός συντονισμός μιᾶς σειρᾶς δραστηριοτήτων πού περιλαμβάνουν, πέρα ἀπό τίς καθαρά πολιτικές δραστηριότητες (ἐκλογές, ἀντιπολίτευση κ.λπ.), μιά σειρά ἄλλων δράσεων, πού ἀγγίζουν τήν κοινωνία, τόν πολιτισμό, τίς ἰδέες.

Τό κόμμα δέν εἶναι τά πάντα, εἶναι μόνο ὁ ἐγκέφαλος καί τό νευρικό σύστημα ἑνός πολύπλοκου ὀργανισμοῦ πού ἑτοιμάζει τήν «ἀντίστασή» του μέ ἄπειρους τρόπους, μέ ἄπειρες μορφές. Ὑπ' αὐτή τήν ἔννοια, ἡ λειτουργία τοῦ κόμματος αὐτοῦ καθ' ἑαυτοῦ δικαιώνεται μόνο στόν βαθμό πού ἀπ' αὐτό πηγάζουν πρωτοβουλίες στίς γειτονιές, στά πανεπιστήμια, στά σχολεῖα, στούς χώρους ἐργασίας, μόνο στό βαθμό πού φτιάχνονται σύλλογοι καί ἐπιτροπές προώθησης εἰδικῶν θεμάτων, μόνο στό βαθμό πού ἐκδίδονται περιοδικά καί ἐφημερίδες, μόνο στό βαθμό πού ἀρθρώνεται ἄποψη γιά τήν ἰδεολογία καί τόν πολιτισμό.

Σέ τελευταία ἀνάλυση, ἡ ἐποχή τῶν κομμάτων πού ὀργάνωναν κεντρικά τά πάντα, εἶναι περασμένη. Ὁ συνδυασμός πολιτικῆς καί κοινωνικῆς δράσης εἶναι προϋπόθεση ὁποιασδήποτε πολιτικῆς ἐπιτυχίας.

Προφανῶς, τά ἄμεσα ὁρατά προβλήματα πού συνδέονται κυρίως μέ τό οἰκονομικό καί τήν λειψανδρία καί μέ τόν ἀποκλεισμό ἀπό τά μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης δέν εἶναι ἀμελητέα. Ὅμως ἡ ἐπίλυση αὐτῶν τῶν προβλημάτων συνδέεται ἄρρηκτα ἀπό τήν εἰκόνα πού δίνει τό κόμμα πρός τά ἔξω. Καί ὅσο ἡ εἰκόνα αὐτή δέν ἱκανοποιεῖ, τόσο οἱ δυνατότητες γιά συγκέντρωση χρημάτων, ἤ γιά στρατολόγηση στελεχῶν ἤ γιά προσφορά θεάματος στά μέσα εἶναι μικρές.

Ὑπάρχουν μιά σειρά ἀπό ὁρατές ἀναμετρήσεις μπροστά: οἱ ἐκλογές γιά τό ἐθνικό κοινοβούλιο, πού θά γίνουν μέσα στά ἑπόμενα τρία χρόνια καί τό ἀργότερο μέχρι τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1994, οἱ Εὐρωεκλογές τόν Ἰούνιο τοῦ 1994, οἱ δημοτικές ἐκλογές τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1994.

Μέσα σ' αὐτά τά τρία χρόνια θά πρέπει νά ἔχει ὁλοκληρωθεῖ μιά διαδικασία πού νά συγκροτεῖ μία πολιτική πρόταση ἀξιόπιστη, πού θά τήν πρεσβεύουν πρόσωπα ἱκανά, πού θά τήν διαδίδει ἕνα κόμμα σοβαρό.

Ἡ ἐπάνδρωση τοῦ κόμματος μέ στελέχη νέα, πού θά ἐκπληρώνουν τίς προϋποθέσεις μιᾶς ὑψηλῆς μορφωτικῆς ἤ κοινωνικῆς ἀξίας καί ἑνός ὑψηλοῦ ἐπιπέδου γραφειοκρατικῆς ἐξειδίκευσης στήν κομματική δουλειά, εἶναι ἐπίσης ζητούμενα. Ἄν ὅμως συγκροτηθεῖ ἡ πρόταση, ξεπεραστοῦν οἱ ἀντιδράσεις, ὑπάρξει ἡ διαλεκτική σύνθεση τῶν θέσεων πού προαναφέραμε, φτιαχτεῖ αὐτός ὁ ποιοτικός ὀργανωτικός πυρήνας, τότε ὅλα πλέον παίζονται. Καί δέν ἀποκλείεται ἡ κυβέρνηση καί ὁ πονηρός της ἐκλογικός νόμος, νά λειτουργήσει πολύ διαφορετικά ἀπ' ὅσο σήμερα ὑπολογίζουν.

Καί ἴσως τότε, νά εἶναι ἡ ἀρχή γιά τήν ἀνάπτυξη ἑνός κινήματος πού θά ἀντιμετωπίζει πολύ διαφορετικά προβλήματα ἀπό αὐτά πού σήμερα μᾶς ἀπασχολοῦν.

ΤΖΙΧΑΝΤ
Ο ΙΕΡΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜ

Τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ

Τά τελευταῖα χρόνια ἔχουμε γίνει μάρτυρες συγκλονιστικῶν γεγονότων στήν περιοχή τοῦ πλανήτη μας πού ἀπό αἰῶνες ἀποτελεῖ τόν κόσμο τοῦ 'Ισλάμ. Κάθε μέρα μαθαίνουμε γιά διαδηλώσεις, συγκρούσεις, ἀπαγωγές, ἀεροπειρατίες, δολοφονίες, μάχες μέσα σέ πόλεις καί πολέμους. Οἱ δυνάμεις αὐτές τοῦ 'Ισλαμισμοῦ βασίζονται στήν ἐπιθυμία τῶν ὀπαδῶν του νά ἀναγνωρίσουν τήν αὐθεντία τοῦ Κορανίου καί νά ἐκδηλώσουν τό σεβασμό τους πρός τούς θρησκευτικούς του ἡγέτες. 'Επίσης βασίζονται στήν ἀρχή τοῦ ΤΖΙΧΑΝΤ, τοῦ 'Ιεροῦ Πολέμου, πού μπορεῖ νά κηρυχθεῖ σέ περίπτωση πού ὁ κόσμος τοῦ 'Ισλάμ ἀπειλεῖται.

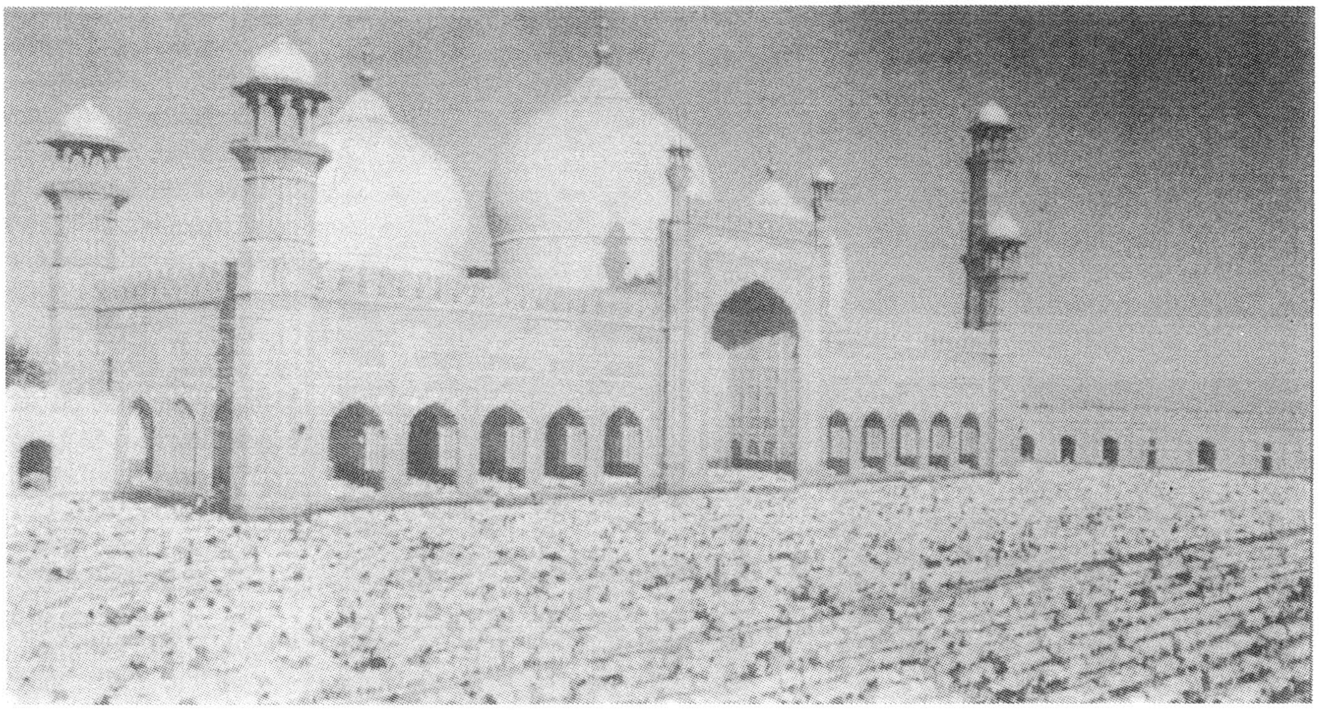
Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

'Η λέξη «Τζιχάντ» προέρχεται ἀπό τή ρίζα Jahd ἤ juhd, ἡ ὁποία δηλώνει τήν ἱκανότητα γιά ἐνέργεια, τή δύναμη. Τό ρῆμα εἶναι Jahada, πού σημαίνει ἀγωνίζομαι, καί τό οὐσιαστικό του jihad εἶναι ὁ ἐντατικός ἀγώνας, ἡ προσπάθεια γιά ἀξιέπαινα ἔργα.

Τό Jihad βασικά ἔχει δύο εἰδικές ἔννοιες: τήν ἐσωτερική καί τήν ἐξωτερική. 'Η ἐσωτερική διαμορφώθηκε ἐξαιτίας τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καί εἰδικότερα τοῦ Μοναχισμοῦ, καί ἀναφέρεται στόν πόλεμο ἐναντίον τῶν δαιμόνων καί τῶν παθῶν.

'Η ἄλλη μορφή σημαίνει τόν ἱερό πόλεμο γιά τήν ἐπέκταση τῆς κυριαρχίας τοῦ 'Ισλάμ. Αὐτό ὀφείλεται στό θεοκρατικό χαρακτήρα τοῦ μουσουλμανικοῦ καθεστῶτος, γιατί κατά τά ἄλλα εἶναι ἀδικαιολόγητο γιά ἕνα καθαρό θρήσκευμα. 'Ο Μωάμεθ εἶχε ἀποκτήσει τή συνείδη-

ση ὅτι εἶναι ὄχι μόνο ὁ προφήτης τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί ὁ ἡγέτης τῆς κοινότητάς του, πού καθορίζει τό δίκαιό της.

Κατά τίς θεοκρατικές ἀντιλήψεις τῆς ἰσλαμικῆς θρησκείας, ὁ κόσμος στό σύνολό του διαιρεῖται σέ δύο μέρη: στό χῶρο τοῦ Ἰσλάμ καί στό χῶρο τοῦ Πολέμου, Dar Al-Islam καί Dar Al-Harb. Στό χῶρο τοῦ Ἰσλάμ πρέπει νά ἐπικρατεῖ πάντα εἰρήνη καί δέν ἐπιτρέπεται κανείς νά τή διαταράξει. Ὡστόσο, ἄν κάποιος τό τολμήσει, θά βρεῖ ἀντιμέτωπους ὅλους τούς Μουσουλμάνους. Ὁ χῶρος τοῦ Πολέμου εἶναι ὅλος ὁ χῶρος ἔξω ἀπό τό Ἰσλάμ, πού κυβερνοῦν μή μουσουλμάνοι.

Ο ΤΖΙΧΑΝΤ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

Ὁ κόσμος, μέσα στόν ὁποῖο γεννήθηκε καί μεγάλωσε ὁ Μωάμεθ, εἶχε πολύ δυναμισμό, ἀλλά οἱ συνθῆκες πού ἐπικρατοῦσαν, δέν ἐπέτρεπαν νά ἐκδηλώσει κατάλληλα αὐτό τό δυναμισμό.

Ὁ ἀραβικός λαός ἦταν βασικά νομαδικός, συναθροισμένος σέ ὀλιγοπληθεῖς φυλές. Αὐτές οἱ φυλές, πολλές μέν ἀλλά ὀλιγομελεῖς, ἦταν συγκεντρωμένες σέ δύο μεγάλες ἑνότητες: τούς Ὑεμενίτες καί τούς Ἰσμαηλίτες. Ἡ ἐπαφή τῶν Ἀράβων πολυθεϊστῶν μέ τούς Χριστιανούς καί Ἰουδαίους μονοθεϊστές, συνέβαλε στή δημιουργία μιᾶς μονοθεϊστικῆς τάσης ἀνάμεσα στό λαό. Τό προσκύνημα τῶν Ἀράβων σέ ὁρισμένα ἱερά κέντρα ἔφερε κάποια ἑνότητα μεταξύ τους, ἀλλά ὄχι ἀρκετή. Αὐτό πού κατόρθωσε ὁ Μωάμεθ, ἦταν νά συνενώσει ὅλες τίς ἀραβικές φυλές σέ μία κοινή θρησκευτική πίστη, τό Ἰσλάμ, καί νά τίς βοηθήσει νά ἀποκτήσουν συνείδηση τῆς δυνάμεώς τους.

Ὁ Μωάμεθ γεννήθηκε στή Μέκκα ἀπό μιά φυλή πού ἦταν κυρίαρχη. Ἀσχολήθηκε μέ τό ἐμπόριο καί ἔλαβε μέρος σέ μακρινές ἀποστολές καραβανιῶν. Εὐαίσθητος ψυχικά, ἐπιδιδόταν συστηματικά στήν προσευχή, γιά τήν ὁποία εἶχε ἐπηρεασθεῖ ἀπό τίς ἐπισκέψεις στά χριστιανικά μοναστήρια καί ἐρημητήρια. Τό μῆνα τοῦ Ραμαζανιοῦ συνήθιζε νά ἀνεβαίνει σέ σπήλαιο τοῦ ὄρους Χίρα, κοντά στή Μέκκα, γιά περισυλλογή. Μιά νύχτα — πού ὀνομάστηκε Νύχτα τῆς Θείας Ἐντολῆς — ἐμφανίστηκε στό σπήλαιο ἕνα ὑπερβατικό ὄν, τό ὁποῖο τό ταύτισε μετέπειτα μέ τόν ἀρχάγγελο Γαβριήλ. Ὁ Μωάμεθ ἀπό ἐκείνη τήν ἡμέρα ἄρχισε νά ἀποστηθίζει τίς ἐντολές τοῦ ἀγγέλου, καί νά τίς γνωστοποιεῖ στό στενό κύκλο τῶν συγγενῶν καί φίλων του.

Οἱ λόγοι τοῦ Μωάμεθ, στήν ἀρχή, σέ καμμιά περίπτωση δέν ἦταν λόγοι πολέμου, ἦταν λόγοι εἰρήνης. Καί ὅμως, αὐτοί οἱ λόγοι ἀντιμετωπίσθηκαν μέ χλευασμό καί διώξεις ἀπό τήν πλειονότητα τῶν ἀνθρώπων τοῦ θρησκευτικοῦ περιβάλλοντος τῆς Μέκκας. Ἀδυνατώντας ν' ἀντισταθεῖ στίς βίαιες ἐνέργειες τῆς Μέκκας, ἔφυγε γιά τήν Ταθρίβη, πού ἐπρόκειτο νά γίνει δική του πόλη, Μεδίνα. Καί οἱ λόγοι τῆς Μεδίνας εἶναι λόγοι τοῦ ξίφους, ἡ ἀρχή τῆς ἱεροπολεμικῆς δράσης. Στή Μεδίνα ἔγινε δεκτός μέ ἐνθουσιασμό καί συνέστησε ἕνα θεοκρατικό καθεστώς. Ἀργότερα, ὁ Μωάμεθ ἦρθε σέ ρήξη μέ τούς Ἰουδαίους καί ἀποφάσισε νά ἀποσπάσει τελείως τό Ἰσλάμ ἀπό τήν θρησκεία τῆς Βίβλου καί νά τό κάνει αὐτόνομο.

Ὁ Μωάμεθ ἀντελήφθη πολύ νωρίς ὅτι ἡ ἕνωση τῆς ἀραβικῆς χερσονήσου ἦταν ἀδύνατη ἐξαιτίας

τῶν εἰδωλολατρῶν πού κατοικοῦσαν σ' αὐτήν. Ἔτσι ἀποφάσισε νά τούς ἐξισλαμίσει. Τούς ἔδωσε προθεσμία τεσσάρων μηνῶν νά διαλέξουν ἀνάμεσα στό Ἰσλάμ καί τό ξίφος. Ἔτσι, κατά τά δύο ἔτη πού διέρρευσαν ἀπό τήν κατάληψη τῆς Μέκκας καί τό θάνατο τοῦ Μωάμεθ, οἱ ἀραβικές φυλές τῆς κεντρικῆς καί νότιας Ἀραβίας εἶχαν πιά ἐξισλαμισθεῖ. Ἕως τώρα, τό Ἰσλάμ ἦταν ἐσωτερική ὑπόθεση τῆς Ἀραβίας, ἦταν μιά πάλη μεταξύ τῆς νέας πίστης τοῦ Μωάμεθ καί τῆς παραδοσιακῆς πολυθεΐας.

Κατά τό πρῶτο ἥμισυ τοῦ 7ου μ.Χ. αἰώνα, ἡ Ἀραβία ἦταν ἡ τυχερότερη χώρα τῆς ἱστορίας, γιατί ἀφενός μέν γέννησε ἕναν προικισμένο μέ σπάνια προσόντα καί δυναμικό ἡγέτη, τόν Μωάμεθ, ἀφετέρου οἱ δύο γειτονικές της μεγάλες δυνάμεις βρέθηκαν τότε σέ δεινή κατάσταση, πού ἐπέτρεψε στήν Ἀραβία ἀπό τήν ἀφάνεια καί τήν ἀπομόνωση νά ἀναδειχθεῖ σέ πρώτη δύναμη τοῦ κόσμου, μέσα σέ δύο δεκαετίες.

Αὐτή τήν ἐποχή, ἡ Βυζαντινή Αὐτοκρατορία βρισκόταν σ' ἕναν κλοιό ἀπό Πέρσες ἀνατολικά καί ἀπό Ἀβάρους καί Σλάβους στά βόρεια. Ὁ τότε αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου Ἡράκλειος, ἀναδείχθηκε νικητής σ' ὅλα τά μέτωπα. Οἱ ἐπαρχίες ὅμως τῆς Ἀσίας οἱ ὁποῖες ἔγιναν θέατρο τῶν καταστρεπτικῶν ἐπιχειρήσεων, ταλαιπωρήθηκαν σκληρά, καί ἀσχολούμενες ἀποκλειστικά μέ τήν ἀνασυγκρότηση καί τίς θεολογικές ἀναζητήσεις, δέν ἀντελήφθησαν τόν κίνδυνο τοῦ ἀραβικοῦ Ἰσλάμ.

Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἡ Περσία βρισκόταν σέ πιό δεινή κατάσταση, λόγω τοῦ ὅτι εἶχε ἡττηθεῖ ἀπό τήν Βυζαντινή Αὐτοκρατορία καί σάν ἐπακόλουθο, δέν μποροῦσε νά προβάλει τήν παραμικρή ἀντίσταση στό Ἰσλάμ.

Πρίν ὁ Μωάμεθ κινηθεῖ ἐναντίον τους, θέλησε νά τηρήσει τήν ἀρχή πού εἶχε θέσει, νά διακηρύττει πρῶτα καί νά πολεμᾶ μόνο ἀμυνόμενος. Ἔτσι ζήτησε ἀπό τούς ἡγέτες τῶν λαῶν τῆς Βίβλου νά δεχθοῦν τό Ἰσλάμ. Ἡ ἀντίδραση τοῦ Ἡράκλειου στό μήνυμα τοῦ Μωάμεθ ἦταν ἤπια. Εἶπε δύο λόγια εὐγενικά στούς ἀπεσταλμένους και ἄφησε τό γράμμα ἀναπάντητο.

Μετά τήν ἄρνηση τοῦ Ἡράκλειου, ὁ Μωάμεθ θεώρησε τόν ἑαυτό του ἐλεύθερο νά τούς χτυπήσει. Ἐπρόκειτο γιά ἕνα καθαρό Τζιχάντ πού, ὅπως τόνισε πρίν ἀπό τή μάχη ὁ ποιητής Ἀμπνταλλάχ: «Ἐμεῖς οἱ Μουσουλμάνοι δέν πολεμᾶμε μέ ἀριθμούς, φυσική δύναμη ἤ ὑλικά ὅπλα. Ἡ μόνη δύναμή μας εἶναι ἡ θρησκεία πού ὁ Θεός εὐδόκησε νά μᾶς δώσει. Σηκωθεῖτε νά πολεμήσετε καί νά προχωρήσετε. Πρέπει νά σᾶς συμβεῖ ἕνα ἀπό τά δύο: Νίκη ἤ μαρτύριο».

Ἡ σύγκρουση ἔγινε στά Μούτα καί οἱ Βυζαντινοί νίκησαν εὔκολα. Θά ἦταν προτιμότερο ὅμως νά εἶχαν βρεῖ κάποια ἀντίσταση, γιατί δέν θά τούς εἶχαν ὑποτιμήσει καί δέν θά ἐπαναπαύονταν.

Ἡ τριακονταετής περίοδος, πού ἀρχίζει ἀπό τό θάνατο τοῦ Μωάμεθ ἕως τήν ἐξαφάνιση τοῦ Ἀλῆ, ἀποτελεῖ τή χρυσή ἐποχή τοῦ Ἰσλάμ, πού συγκρότησε τό Κοράνιο, θεμελίωσε τή μουσουλμανική παράδοση, τή Sunna καί κυρίως δημιούργησε τό ἀπέραντο κράτος τῆς μουσουλμανικῆς θεοκρατίας. Μετά τή δολοφονία τοῦ Ἀλῆ τό 661, ἔγινε ἡ πρώτη μεγάλη διάσπαση στό μουσουλμανικό κόσμο. Οἱ ὀπαδοί τοῦ Ἀλῆ χαρακτηρίστηκαν Σιίτες (παραταξιακοί), ἐνῶ οἱ ὀπαδοί τοῦ νέου χαλίφη Μωαμπία ὀνομάσθηκαν Σουνίτες (παραδοσιακοί).

ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΤΖΙΧΑΝΤ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

Ὁ θεσμός τοῦ Τζιχάντ πῆρε τήν ὁριστική του μορφή δύο αἰῶνες μετά τήν Ἐγίρα, βασισμένος στούς λόγους τοῦ Μωάμεθ, στίς ἐπεξεργασίες τῶν λογίων πού εἶχαν ἀρχίσει νά διαμορφώνονται καί στήν πολεμική τακτική τῶν χαλιφῶν.

Ἐφ' ὅσον ὁ θεῖος καί ὁ ἀνθρώπινος νόμος τῶν Μουσουλμάνων εἶναι ἕνας, ἐφ' ὅσον ἐπίσης θρησκεία καί πολιτεία ταυτίζονται, εἶναι εὔλογο ὅτι ὁ πόλεμος τῆς πολιτείας εἶναι τό ἴδιο μέ τόν πόλεμο τῆς πίστης, εἶναι Ἱερός Πόλεμος.

Θά ἐκθέσουμε ἐδῶ ὅλα ὅσα θεσμοθετοῦν τόν Τζιχάντ. Ὁ ἱερός πόλεμος ἔχει στόχο του ὅλους τούς ἄπιστους. Καί σκοπό ἐνδιάμεσο μέν τήν ἐπέκταση τῆς κρατικῆς ἐξουσίας τοῦ Ἰσλάμ, τελικό δέ τήν πλήρη ἐπικράτηση τοῦ Ἰσλάμ.

Ὑπάρχει κάποια διαφοροποίηση στή συμπεριφορά τῶν Μουσουλμάνων ἀπέναντι στούς κατακτουμένους. Ὅλοι οἱ μή μουσουλμάνοι εἶναι ἄπιστοι. Οἱ κυριολεκτικά ὅμως ἄπιστοι εἶναι οἱ εἰδωλολάτρες, γιά τούς ὁποίους ὑπῆρχε τό σκληρό δί-

λημμα πού οὐσιαστικά τούς ἐξανάγκαζε νά ἀποδεχθοῦν τό ᾿Ισλάμ.

Οἱ μουσουλμάνοι πρέπει νά ἐπιδίδονται σέ ἱερό πόλεμο, ἕως ὅτου ὅλοι οἱ ἄπιστοι μεταστραφοῦν καί πιστέψουν στό ᾿Ισλάμ. ῾Υποτίθεται ὅτι ὅταν γίνει αὐτό, ὁ ἱερός πόλεμος θά διακοπεῖ. ῾Η ἀληθεια εἶναι ὅτι ὁ πόλεμος θά συνεχίζεται, ἕως ὅτου ἐπικρατήσει τό ᾿Ισλάμ σέ ὅλη τή γῆ. Κι ἔτσι ἡ ἀντίληψη πολλῶν ἐρευνητῶν ὅτι σκοπός τοῦ Τζιχάντ εἶναι μόνο ἡ πολιτικοκοινωνική ἐπικράτηση μένει ἀνίσχυρη.

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΙΣΛΑΜ

῾Η δημιουργία ἑνός ἀχανοῦς μουσουλμανικοῦ κράτους, καί ἡ δημιουργία καί σταθεροποίηση τῆς μεγάλης ᾿Οθωμανικῆς αὐτοκρατορίας εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τή μείωση τοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου τῶν μουσουλμάνων πού ὑπῆρχε παλιότερα.

Κατά τόν 18ο αἰώνα, ὁ ἰσλαμικός κόσμος ἦταν ἀποτελματωμένος καί δέν ἔδειχνε καμμιά πνευματική καί οἰκονομική ἐπίδοση. ῾Η ἀναζωογόνηση τῆς ἰσλαμικῆς θρησκείας ἔγινε ἀπό τήν εὐρωπαϊκή ἀποικιοκρατία. Κατά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ μή ἰσλαμικοῦ στοιχείου μέσα στήν ἐπικράτεια τοῦ ᾿Ισλάμ, δημιουργήθηκαν ὁρισμένα ἰδεολογικά ρεύματα ἀνάμεσα στήν θρησκευτική ἡγεσία.

Τό πρῶτο ρεῦμα, τῶν φιλελεύθερων, ἐκσυγχρονιστῶν Μουσουλμάνων κινεῖται ἀνάμεσα σέ δύο πόλους: στήν ἀφοσίωση πρός τά πνευματικά, εἰρηνικά ἰδεώδη τοῦ ᾿Ισλάμ καί τή συμπάθεια πρός τά δυτικά ἰδεώδη περί ἰσότητας, πνευματικῆς ἐλευθερίας καί δημοκρατίας. ᾿Επρόκειτο γιά μιά ἀντίφαση πού μείωσε τήν ἐπιρροή τῶν φιλελεύθερων στή ζωή καί στή σκέψη τῶν Μουσουλμάνων.

Τό δυναμικό δεύτερο ρεῦμα, τό παραδοσιακό, ἐκπροσωπεῖται ἀπό ἡγέτες, οἱ ὁποῖοι — ὅπως ὁ Μωάμεθ — συνδυάζουν τήν θεωρία μέ τήν πράξη, καί ἀποδέχονται δογματικά τά παραγγέλματα τοῦ Κορανίου, τίς μαρτυρίες τῶν ῾Αγίων, τίς γνῶμες τῶν ἱεροδιδασκάλων καί τήν πρακτική τῶν χαλιφῶν, καί τά δέχονται ὅλα αὐτά στήν ἀκραία μορφή τους.

Δέν ἀπορρίπτουν τίς εἰρηνικές συστάσεις τοῦ Μωάμεθ, οὔτε τήν πνευματική πλευρά τοῦ Τζιχάντ ὡς ἀγώνα πνευματικῆς καί ἠθικῆς τελείωσης, ἀλλά δίνουν πολύ μεγαλύτερη σημασία στή μαχητική ἄποψη τοῦ τζιχάντ ὡς ἱεροῦ πολέμου γιά τήν ἐπέκταση τῆς ἰσλαμικῆς πίστης.

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΙΣΤΩΝ

Οἱ ἰσλαμιστές προσπαθοῦν νά ἐπιβάλουν τή μουσουλμανική κυριαρχία σ᾿ ὅλες αὐτές τίς χῶρες τῶν ἀπίστων, ἀλλά δέν μποροῦν. Διεξάγουν, λοιπόν, Τζιχάντ ἄλλου εἴδους, εἴτε ἤπιο, εἴτε δυναμικό. ῾Η τακτική αὐτῆς τῆς ἱεροπολεμικῆς δράσης ἔχει δύο σκέλη: Πρῶτον, τήν μουσουλμανική διείσδυση καί διαφώτιση. Δεύτερον, τήν τρομοκρατία.

Τό πρῶτο εἶδος ἀγώνα διεξάγεται εἰρηνικά μέ τή διδασκαλία καί τή διαφώτιση. Στίς μουσουλμανικές χῶρες δέν μποροῦν νά ἐγκατασταθοῦν χριστιανοί ἤ ἄλλης πίστης ὁπαδοί. ᾿Αλλά στίς χῶρες τῆς Δύσης ἐγκαθίστανται εὔκολα Μουσουλμάνοι, στούς ὁποίους προστίθενται καί οἱ ντόπιοι Μουσουλμάνοι μέσω τοῦ προσηλυτισμοῦ, ἐπειδή τό ᾿Ισλάμ εἶναι μιά εὔκολη θρησκεία καί δέν ἀπαιτεῖ συμμετοχή σέ μυστήρια ἤ προπαρασκευή.

Τό δεύτερο εἶδος εἶναι ἕνας τύπος διακεκομμένου πολέμου. Εἶναι ὁ ἱερός πόλεμος τῆς βίας καί τῆς τρομοκρατίας. Οἱ ἰσλαμικές ὁμάδες ἔχουν πεδίο δράσεως ὅλες τίς χῶρες ἐκτός ἀπό τήν καθαρή ἐπικράτεια τοῦ ᾿Ισλάμ. Σχετικά μέ τό ποιοί ἑλκύουν τίς ἐκδηλώσεις τῆς τρομοκρατίας, πρέπει νά ποῦμε ὅτι πρῶτοι ἔρχονται οἱ ἀποστάτες καί ἀκολουθοῦν οἱ ἄπιστοι. ῾Η καταπολέμηση τῶν ἀπίστων εἶναι ἱερή ὑπόθεση, προπάντων ὅμως εἶναι ἡ καταπολέμηση τοῦ «Μεγάλου Σατανᾶ», τῆς ᾿Αμερικῆς.

Προκαλεῖ ἐντύπωση τό ὅτι ποτέ τρομοκρατικές ἐπιθέσεις Μουσουλμάνων δέν ἔθιξαν τούς μαρξιστές,

οὔτε σάν ὁμάδες, οὔτε σάν ἄτομα. Νομίζουμε ὅτι αὐτό συμβαίνει, γιατί ἡ στάση τῶν Μουσουλμάνων ἀπέναντι στούς ἄλλους ἐκτός ἀπό τήν ἀφοσίωσή τους στά λόγια τοῦ Προφήτη, ρυθμίζεται καί ἀπό τά οἰκονομικά συμφέροντα. Τά δυτικά κράτη συνεχῶς βρίσκονται στούς μουσουλμανικούς τόπους, προσπαθώντας νά ἐκμεταλλευθοῦν τό πετρέλαιο. Ἀντίθετα, οἱ Σοβιετικοί καί οἱ σύμμαχοί τους, δέν περιλαμβάνονται ἀνάμεσα τους. Ἄλλος λόγος εἶναι ὅτι ὑπό τίς σημερινές συνθῆκες, ὁ δυτικός κόσμος εἶναι φιλικά διατεθειμένος πρός τό Ἰσραήλ καί οἱ Μουσουλμάνοι πιστεύουν ὅτι ὁ κόσμος αὐτός εἶναι ἀπολύτως διαβρωμένος ἀπό τό Σιωνισμό. Τέλος, στίς τάξεις τῶν ἐπαναστατικῶν ἰσλαμικῶν ὀργανώσεων ἔχουν παρεισφρύσει ἀπό νωρίς πολλοί νεαροί μαρξιστές, οἱ ὁποῖοι συχνά τίς ἀποπροσανατολίζουν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στό Κοράνι καί τά Λόγια (Hadith) συναντᾶμε ἐντολές σχετικές μέ τόν ἱερό πόλεμο - τζιχάντ, πού ὅμως ἔχουν ἕνα χαρακτήρα περιστασιακό καί χρησιμοποιήθηκαν κατά καιρούς γιά συγκεκριμένους λόγους. Τέτοιες ἐντολές ἐφαρμόσθηκαν στήν πράξη ἀπό τούς πρώτους χαλίφες καί στρατηγούς οἱ ὁποῖοι τό προσάρμοσαν στίς ἑκάστοτε περιστάσεις. Οἱ ἱεροδικαστές ἀφοῦ προσάρμοσαν αὐτές τίς ἐντολές ὡς ἰδιαίτερα κεφάλαια στά ἰσχύοντα συστήματα δικαίου, τούς ἔδωσαν αἰώνια ἰσχύ.

Ὁ ἱερός πόλεμος ἔπαιξε καί συνεχίζει νά παίζει πρωτεύοντα ρόλο στή θρησκευτική σκέψη καί ζωή τῶν Μουσουλμάνων. Αὐτοί διαιροῦν τόν κόσμο σέ δύο ἐπικράτειες: στήν ἐπικράτεια τοῦ Ἰσλάμ καί στήν ἐπικράτεια τοῦ Πολέμου. Ἡ πρώτη εἶναι κατ' ἐξοχήν τόπος εἰρήνης καί ἡ δεύτερη σάν μή μουσουλμανική εἶναι χῶρος πολέμου.

Ὁ σκοπός τοῦ ἱεροῦ πολέμου ἔγκειται στήν ἐπέκταση τοῦ μουσουλμανικοῦ κράτους σέ ὅλη τήν οἰκουμένη, καί στήν εὐρύτερη δυνατή ἐξάπλωση τῆς θρησκείας τοῦ Ἰσλάμ. Συνεπῶς, ὁ ἱερός πόλεμος ἀποτελεῖ γιά τούς Μουσουλμάνους βασικό καθῆκον, πού πλαισιώνει τά ὑπόλοιπα πέντε κανονικά καθήκοντα, δηλαδή: τήν ὁμολογία πίστεως, τήν προσευχή, τήν ἐλεημοσύνη, τή νηστεία καί τό προσκύνημα. Πρόκειται γιά καθῆκον ὑποχρεωτικό, γιατί ἀποσκοπεῖ στήν ἐπέκταση καί ὑπεράσπιση τῆς μουσουλμανικῆς πίστεως.

Οἱ σχετικές μέ τόν ἱερό πόλεμο ἐντολές καί πράξεις τοῦ Μωάμεθ δέχονται ποικίλες ἑρμηνεῖες, ἐπειδή διαφέρουν κατά καιρούς λόγω τῶν περιστάσεων καί φαίνονται ἀντιφατικές. Ἀπό ἐδῶ προκύπτουν καί οἱ διχογνωμίες στά κεφάλαια τῶν νομοδιδασκάλων καί πού οἱ μεταγενέστεροι ἀντιμετωπίζουν μέ τό δικό τους τρόπο. Ἔτσι, σήμερα, ἔχουμε δύο διαφορετικές σχολές, τή φιλελεύθερη καί τή ζηλωτική. Ἡ πρώτη σχολή θεωρεῖ αὐθεντικά καί αἰώνια μόνο τά εἰρηνικά κηρύγματα τοῦ Μωάμεθ. Ἡ δεύτερη δέχεται, ἀντιθέτως, ὅτι τά ἱεροπολεμικά κηρύγματα ἀποτελοῦν τό οὐσιῶδες στοιχεῖο τῆς πολιτικῆς τακτικῆς τοῦ Μωάμεθ, ἐνῶ τά εἰρηνικά ἦταν ἀναγκαῖες ὑποχωρήσεις τῆς στιγμῆς.

Ἡ προέλαση ὅμως τοῦ Ἰσλαμισμοῦ κάποτε θά λάβει ἕνα τέλος. Οἱ ἐνδείξεις γι' αὐτό εἶναι καταρχήν ἡ μαχητική κόπωση ἤ ὁ ζηλωτικός κορεσμός, πού θά φέρει κάποια κατάπαυση. Στή συνέχεια, ἔχουμε τήν καταναλωτική κοινωνία πού εἶναι βέβαιο ὅτι θά ἐπηρεάσει σέ μεγάλο βαθμό τίς γυναῖκες τοῦ Ἰσλάμ (φερετζές). Ἀκόμα, ἡ δυναμική ἀντιμετώπιση τῶν τρομοκρατικῶν ἐνεργειῶν ἀπό τίς μεγάλες δυνάμεις, πιστεύω ὅτι θά ἀποθαρρύνει τή συνέχισή τους καί τέλος ἡ ἀναπόφευκτη κατάρρευση τῆς κομμουνιστικῆς αὐτοκρατορίας, πού θά στερήσει στό μουσουλμανικό κόσμο ἕναν σιωπηλά φανερό σύμμαχο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΥΚΟΥΤΡΗΣ

Η ΗΡΩΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Γράφει ἡ ΖΩΗ ΡΑΠΤΗ

«῾Ο ἡρωϊκός ἄνθρωπος δέν εἶναι τό ἄνθος, δέν εἶναι ὁ καρπός, αὐτά ἀντιπροσωπεύουν τό παρόν καί τοῦ παρόντος τήν ἀνεπιφύλακτον χαράν. Εἶναι ὁ σπόρος πού θά ταφῆ καί θά σαπίση διά νά ἀντιφανῆ τό ἄνθισμα καί τό κάρπισμα. Εἶναι ἐκεῖνος πού θάπτεται διά νά ἑορτασθῆ ἡ ἀνάστασις καί ἀνάστασις χωρίς ταφή δέν ὑπάρχει».

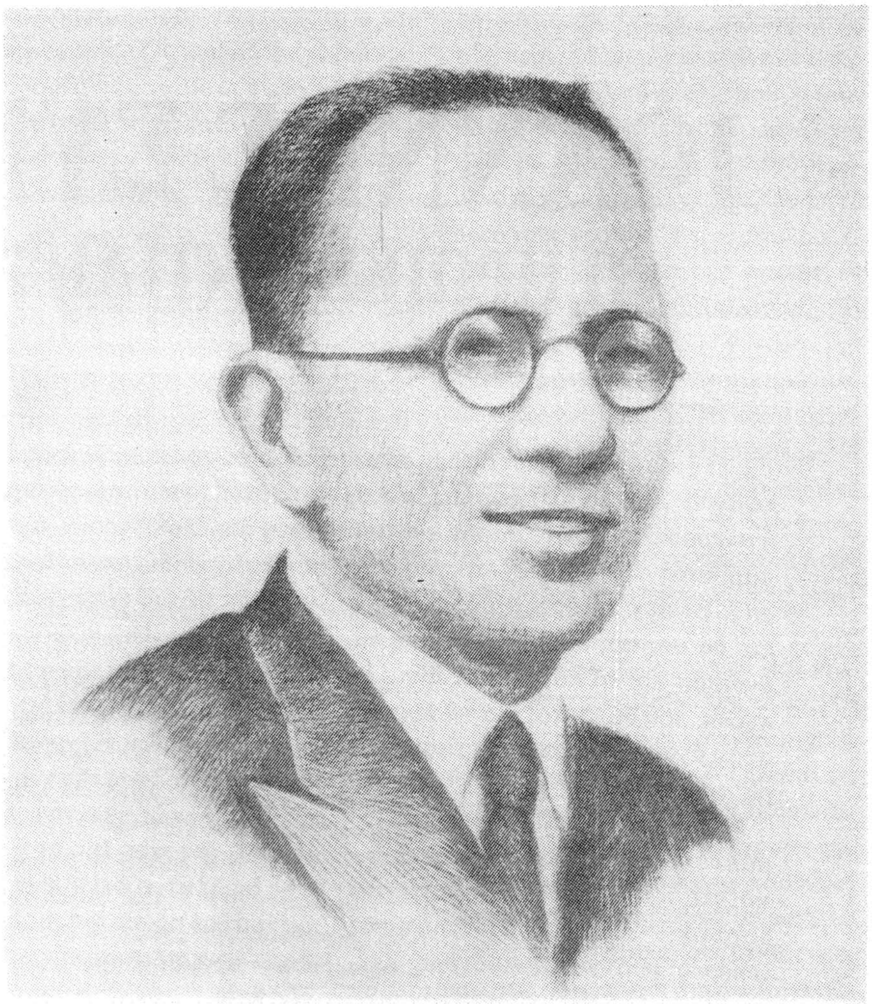
Μ' αὐτόν τόν τρόπο σκιαγράφησε ἀνάμεσα σέ ἄλλα, τήν προσωπικότητα τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀνθρώπου στό ἔργο του «῾Η ἡρωϊκή ἀτνίληψη τῆς ζωῆς» ὁ ᾽Ιωάννης Συκουτρής. Κι ἴσως αὐτό τό πρότυπο πού τόν συντρόφεψε στήν σύντομη ἀλλά ἔντονη καί πλούσια σέ δημιουργήματα ζωή του νά τόν ὁδήγησε στόν θάνατο: «Γιατί εἶναι προνόμιο τῶν ἐκλεκτῶν νά συντρίβωνται ὑπέρ τῶν ἄλλων, ὑπό τῶν ἄλλων - τό πολυτιμότερο προνόμιον».

῾Ο ᾽Ιωάννης Συκουντρής γεννήθηκε τήν 1η Δεκεμβρίου 1901 στήν λαϊκή συνοικία τῆς Σμύρνης στό Γιοφύρι, ἀπό γονεῖς φτωχούς βιοπαλαιστές. Παρά τήν μεγάλη ἔνδεια τῆς ἑξαμελοῦς οἰκογενίας του καταφέρνει νά ἐγγραφεῖ ὡς ἄπορος καί νά παρακολουθήσει τήν εὐαγγελική Σχολή τῆς Σμύρνης γιά τίς γυμνασιακές του Σπουδές. Σύμφωνα μέ τόν Χ. Σολομωνίδη(1) ἡ «Εὐαγγελική Σχολή» ἐπί δύο ὁλόκληρους αἰῶνες ὑπῆρξε τό πιό σημαντικό κέντρο ἐκπαιδεύσεως τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ὁ φωτεινός πνευματικός φάρος τῆς Μικρᾶς ᾽Ασίας, πού πρόσφερε στά γράμματα καί στό Γένος πολύτιμες ὑπηρεσίες. Σ' αὐτή τήν Σχολή λοιπόν ὁ μικροσκοπικός καί ἀδύνατος ᾽Ιωάννης Συκουτρής θά διδαχθεῖ γιά πρώτη φορά Πλάτωνα, Θουκυδίδη καί ᾽Αντιφώνατα καί ἔκτοτε θά ἀφοσιωθεῖ μέ ἱερό πάθος στήν μελέτη τῶν ἀρχαίων ῾Ελλήνων συγγραφέων. ῎Ηδη ἀπό τό τρίτο ἔτος τῆς γυμνασιακῆς του φοιτήσεως ἔχει γίνει ἀσυναγώνιστος κάτοχος τῆς ἀρχαίας ἀττικῆς διαλέκτου καί συχνά τή χρησιμοποιεῖ σέ πρωτότυπους δικούς του διαλόγους πλατωνικῆς μορφῆς πού ἐξάπτουν τόν ἐνθουσιασμό τῶν συμμαθητῶν του. Συχνά ἀργά χαμένος μέσα στούς διαδρόμους τῆς βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς ἀκούει σάν σέ ὄνειρο τόν διευθυντή της ᾽Ιωάννη ᾽Αργυρόπουλο νά ψιθυρίζει στ' αὐτί του: «Φίλτατον Συκούτριον, ὥρα νά κλείσουμε... ἄν μᾶς ἐπιτρέπετε».

Παράλληλα ὅμως μέ τήν φλογερή του ἐνασχόληση μέ τούς κλασσικούς, ἀναπτύσσει καί κοινωνική δράση ἀξιόλογη μορφωτική καί ἐκπολιτιστική παρά τήν τρομοκρατία τῆς μαύρης ἐκείνης περιόδου τοῦ Μικρασιατικοῦ ῾Ελληνισμοῦ. ῾Ο τότε συμμαθητής του Χρ. Καρανικόλας ἀναπολεῖ μέ συγκίνηση(2) τόν φωτισμένο καί συνετό σύμβολο, τόν φλογερό ἐμπνευστή τόν ἐνθουσιώδη ὑποδαυλιστή τοῦ ζήλου τῶν συνομήλικων πρός τά «ἀληθῶς εὐγενῆ καί οὐχί πρός τά κατά τύχην νομιζόμενα τοιαῦτα». Συγκροτοῦσε μυστικούς μορφωτικούς ὁμίλους, μεταξύ τῶν νέων πού διψοῦσαν γιά φῶς καί πνευματική καλλιέργεια, ὀργάνωνε φυσιολατρικές ἤ ἀρχαιολογικές ἐκδρομές, ἔδινε κρυφά διαλέξεις σέ σπίτια φίλων σέ ἐθνικά, ἱστορικά, φιλολογικά, πολιτικά καί φιλοσοφικά ζητήματα. ῞Ενας ἀπό τούς ὁμίλους αὐτούς ἦταν καί ἡ ᾽Επιστημονική Σμυρναίων Σύμβασις στήν ὁποία ἐγγράφονταν κυρίως τελειόφοιτοι καί ἀπόφοιτοι κΓυμνασίου πού προαλείφονταν γιά πανεπιστημιακές σπουδές. Καί ὅλ' αὐτά σέ μιά ἐποχή ὅπου ὁ ἑλληνικός ἐπιστημονικός διάλογος ἦταν σχεδόν ἀνύπαρκτος σέ πολλές πανεπιστημιακές ἕδρες τῆς ᾽Αθήνας.

᾽Από τήν Εὐαγγελική Σχολή ἀποφοιτᾶ ἀριστοῦχος τό 1918 καί χάρις σέ μιά μικρή ὑποτροφία τοῦ μεγάλου Σμυρναίου εὐεργέτη Πανταζοπούλου ἀρμενίζει ἀπό τό λιμάνι τῆς Σμύρνης γιά τήν ᾽Αθήνα ὅπου θά φοιτήσει στό ᾽Εθνικό Πανεπιστήμιο. Διψασμένος γιά ἀνώτερη μόρφωση καί ποτισμένος μέ τά ἰδανικά τῆς ἑλληνικῆς παιδείας ἐγγράφεται στήν Φιλοσοφική Σχολή ξαφνιάζοντας τούς φοιτητές καί καθηγητές μέ τήν γερή γνώση τῶν ἀρχαίων κειμένων καί τίς ἔξοχες παρατηρήσεις του. Καί δέν ἀργεῖ να ἀριστεύσει καί ἐκεῖ. ᾽Αριστοῦχος λοιπόν της Φιλοσοφικῆς Σχολῆς διορίζεται τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1922 στό Παγκύπριο ῾Ιεροδιδασκαλεῖο Λάρνακος πού ἦταν ἰσότιμο μέ τήν Ριζάρειο Σχολή. Πρῶτο καί κύριο μέλη-

μά του γίνεται ή θεμελίωση τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους πάνω στόν κλασσικό λόγο. Μόνη ἡ Κλασσική παιδεία σύμφωνα μέ τόν Συκουτρῆ δίνει τήν εὐκαιρία στούς νέους νά αἰσθανθοῦν τό μεγαλεῖο τῶν Ἰδεῶν καί τοῦ Ἤθους τῆς ζωῆς. Μέ τήν συσχέτιση καί τήν ἀφομοίωση τοῦ ὑψηλοῦ περιεχομένου τῶν πνευματικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ χτές καί τοῦ σήμερα εἶναι δυνατόν νά γίνουν ἀντιληπτά τά βαθύτερα νοήματα, οἱ ἰδέες καί τά ὑψηλά πνευματικά καί ἠθικά ἀγαθά. Σ' αὐτές τίς βάσεις πρέπει νά τοποθετηθοῦν τά βασικά αἰτήματα τῆς ἑλληνικῆς παιδείας.

Γιά τούς λόγους αὐτούς, ὅπως ἀναφέρει ὁ Μ. Ἀλευρᾶς, ὁ Ἰ. Συκουτρής προσπαθεῖ μόλις πατᾶ τό πόδι του στήν Κύπρο νά νιώσει τό βαθύτερο παλμό τῆς νέας του πατρίδας, νά μην εἶναι ξένος στήν ψυχή της. Μελετᾶ τό ἔντεχνο καί λαϊκό λόγο καί καθετί πού ἀναφέρεται στήν ἱστορία, τήν ἀρχαιολογία, τήν λαογραφία τῆς Μεγαλονήσου. Ἐπισκέπτεται καί ἐρευνᾶ τά μοναστήρια, τίς Ἐκκλησίες της καί τά χωριά καί δέν ἀργεῖ νά γίνει ὁ βαθύτερος γνώστης τῆς ἱστορίας της.

Αἰσθάνεται σάν ἐθνική ἐπιταγή τήν ἀνάγκη νά παρουσιάσει καί νά ἐξάρει τά αἴτια καί τίς δυνάμεις πού ἐμπόδισαν τόν ἀπόμακρο ἑλληνικό λαό τῆς Μεγαλονήσου νά συγχωνευθεῖ μέσα στόν ὄγκο τῶν βαρβάρων. Ὅσο μελετᾶ τίς πηγές ἀπ' ὅπου ἄντλησαν οἱ σκλάβοι τῆς Κύπρου τό αἴσθημα γιά τήν ἐθνική τους ἀξία καί τήν ἐλπίδα νά σπάσουν μιά μέρα τά δεσμά τους τόσο θεωρεῖ ἀπαραίτητο νά γίνουν γνωστά τά ἄγνωστα καί ἀφανῆ πολιτιστικά στοιχεῖα πού συντέλεσαν νά διατηρηθεῖ μιά λαμπρή καί πολύμορφη ἐθνική παράδοση καί νοσταλγία»(4).

Γι' αὐτό καί σύντομα ἀντιμετωπίζει τήν ἔκδοση ἑνός ὀργάνου ὅπου ξεκαθαρίζονται καί προβάλλονται τά στοιχεῖα αὐτά. Τό ὄργανο αὐτό θά εἶναι τά Κυπριακά χρονικά πού ἑτοιμάζεται χάρις στήν βοήθεια τοῦ Μητροπολίτου Κιτίου Νικοδήμου Μυλωνᾶ. Κάθε ὅμως πρωτότυπη προσφορά στήν πνευματική ζωή τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου θά ἀντιμετωπισθεῖ μέ δυσπιστία καί θά πολεμηθεῖ ἰδιαίτερα ἄν εἶναι ἀδέσμευτη καί γνήσια πρωτοποριακή.

Ἔτσι ἡ ἔκδοση τοῦ Συκουτρῆ δέν ἀργεῖ νά ἀντιμετωπίσει τήν μῆνι τοῦ ἱεροδιδασκαλείου πού τόν χαρακτηρίζει διαφθορέα τῶν ἠθικῶν καί πνευματικῶν ἀξιῶν τοῦ Ἔθνους μας: «Αἰτία τῆς ἔχθρας; Ὁ φθόνος καί ἡ ζήλεια καί ἀφορμή τῆς ἐκστρατείας μιά κριτική τοῦ Συκουτρῆ γιά μιά ἐπιστημονική μελέτη συναδέλφου θεολόγου, στά ἐπιστημονικά χρονικά. Τό τί ἀκολούθησε περιγράφει ὁ κ. Ἀλευρᾶς: «Ἀσυγκράτητος κοχλασμός ταπεινῶν παθῶν κατέκλυσε τήν ἀτμόσφαιρα τοῦ ἱεροδιδασκαλείου. Ὅ,τι ταπεινό καί νοσηρό κρυβόταν κάτω ἀπό ἀπατηλές ἐπιφάνειες ἀνασύρεται γιά νά δηλητηριάσει συνειδήσεις. Συκοφαντοῦν τό ἔξοχο συγγραφικό ἔργο του καί τήν ἁγιότητα της προσπάθειάς του. Καί στό τέλος ἡ ὀργανωμένη ὑποκρισία χρησιμοποιεῖ τό κατηγορητήριο ὅλων τῶν ἐποχῶν: "Ὁ Συκουτρής εἶναι ἄθεος, ἀντίχριστος, εἰσάγει καινά δαιμόνια, εἶναι κομμουνιστής".

Εὔκολες ταμπέλες ἐκτοξευμένες ἀπό τήν στειρότητα, τόν σχολαστικισμό, τόν μυστικοπαθῆ παραλογισμό, ἀπό αὐτούς πού ξέρουν νά ἐκμεταλλεύονται τήν σημασία τῶν ἱερῶν καί τῶν ὁσίων.

Παρά τήν ἐπιμονή τοῦ Μητροπολίτου Νικοδήμου καί τῶν ὡρίμων μαθητῶν του τῶν μεγάλων τάξεων ὁ Ἰ. Συκουτρής πικραμένος γιά τήν

διαστρέβλωση τοῦ ἔργου του, θά ἀναχωρήσει στό τέλος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1924 γιά τήν Ἀθήνα καί λίγο ἀργότερα γιά τήν Γερμανία ὅπου θά ἀφοσιωθεῖ στήν μελέτη τῆς κλασσικῆς Φιλολογίας. Ὁ διάσημος καθηγητής Paul Maas, μετά τόν χαμό του θά πεῖ: «Μέ τόν Σκουτρῆ χάνει τό ἑλληνικό ἔθνος τόν ὀξυνούστατο κριτικόν τοῦ ἑλληνικοῦ πεζοῦ λόγου πού παρήγαγε μετά τόν Κοραῆ». Διότι πράγματι ὁ Συκουτρής θά διορθώσει καί θά ἑρμηνεύσει τά ἀρχαία κείμενα ὅπως κανείς σύγχρονος ἤ παλαιότερός του ἀρχαῖος Ἕλληνα συγγραφέας, ἐκτιμώντας ἀκριβοδίκαια τά χειρόγραφα καί τό προσωπικό ὕφος κάθε συγγραφέα.

Οἱ πολυάριθμες γιά τήν νεαρότατη ἡλικία του ἑρμηνεῖες ἤ διορθώσεις ἔρχονται ἀπό μέσα του ὡς καρποί μάχης μέ τά κείμενα καί ὄχι ὡς ἐπίδειξη μάταιης σοφίας ἤ ὡς προσπάθεια γιά νά ἀνοίξει τόν δρόμο του γιά τυχόν σταδιοδρομία (5). Οἱ δημοσιεύσεις σχολίων του πάνω σέ ἀρχαῖα κείμενα τόν κάνουν γρήγορα διάσημο καί μετά τήν τεράστια ἐπιτυχία πού γνώρισε ἡ μελέτη του «Ὁ ἐπιτάφιος» τοῦ Δημοσθένους(6), ὁ γερμανικός οἶκος Teubner τοῦ ἀναθέτει τήν ἔκδοση τῆς κριτικῆς ὁλοκλήρου τοῦ ἔργου τοῦ Δημοσθένους.

Μέ αὐτές τίς διακρίσεις τοῦ ἔργου του θά ἐπιστρέψει ὁ Συκουτρής στήν Ἀθήνα γιά νά ἀναλάβει νά διδάξει ὡς ὑφηγητής τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας στήν Φιλοσοφική Σχολή τό μάθημα πού θά ὀνομάσει «Φιλολογία καί Ζωή». Θέση του εἶναι ὅτι τό ἔργο τῆς ἐπιστήμης καί ἰδιαίτερα τῆς φιλολογίας, εἶναι νά μελετᾶ καί νά ἑρμηνεύει τίς κληρονομημένες ἐπιτεύξεις τῆς πνευματικῆς ζωῆς καί νά τίς συμπληρώνει καί νά τίς ἀναπτύσσει γιά νά γίνουν πηγή νέας ζωῆς καί δημιουργίας ἀξιῶν. «Δέν εἶναι ἁπλῆ θεωρία καί γνώση τοῦ παρελθόντος ἡ πνευματική ζωή, ἀλλά ἐπίσης καί προπάντων μεταβολή καί κίνησις καί δημιουργία εἶναι «νοῦ ἐνέργεια» διά νά μεταχειριστῶ τόν ὁρισμόν πού τῆ δίδει ὁ Ἀριστοτέλης. Μόνο, ἄρα, διά τῆς συνδέσεως τῶν ἀξιῶν τοῦ παρελθόντος πρός τάς ἀνάγκας καί πόθους τοῦ παρόντος δύναται νά γίνει ἡ ἐπιστήμη (καί κατ' ἀκολουθίαν ἡ φιλολογία) παράγων ζωῆς πνευματικῆς καί νά συμπληρώσει τό ἔργον καί τήν ἀποστολή της. Σ' αὐτή τήν ἀντίληψή του γιά τόν προορισμό τῆς ἐπιστήμης στηρίζεται καί ἡ ἀγάπη του γιά τόν Πλάτω-

να πού τοῦ στάθηκε ἰδεατό πρότυπο καί τοῦ χάραξε τήν σταθερή πορεία τοῦ νοῦ καί τῆς ψυχῆς του πρός τά ὕψη.

Διαβάζοντας Σαίξπηρ καί Δάντη καί ἀσχολούμενος μέ τά ἔργα τοῦ Max Weber, προσπαθεῖ νά κατανοήσει τόσο τόν Πλάτωνα ὅσο καί τήν νεότερη φιλοσοφία καί νά μεταδώσει στούς φοιτητές του τή σκέψη του. Παρ' ὅλα αὐτά ὅμως κύριο ἔργο του παρέμεινε ἡ διδασκαλία τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας, τήν ὁποία δίδαξε ἀπό τόν Ἰανουάριο τοῦ 1931, ἕως τόν Ἰούνιο τοῦ 1937. Τά μαθήματά του ἐσήμαναν ἐκπαιδευτικό σταθμό στήν ἱστορία τοῦ πανεπιστημίου καθώς προσέλκυαν πλῆθος μορφωμένου κόσμου στά ἀμφιθέατρα ὅπου δίδασκε. Κατά δέ κοινή ὁμολογία τόσο τό εἰδικό ἐπιστημονικό του φροντιστήριο στό Πανεπιστήμιο ὅσο καί οἱ διαλέξεις του στήν Πάντειο ἀπετέλεσαν μοναδική προβολή του κλασικοῦ πολιτισμοῦ ἀπό ἕνα καί μόνο φιλόλογο.

Ἀναπόφευκτα ὅμως ἕνα ἀνήσυχο πνεῦμα δέν μποροῦσε νά μήν ἀρθρώσει καί τήν κριτική του. Ἡ πίστη του στήν σημασία πού εἶχε ἡ μελέτη τῶν ἀρχαίων γραμμάτων στή διαμόρφωση νεοελληνικῆς συνειδήσεως (πού ὁδήγησε στήν ἐπανασταση τοῦ '21) τόν ἔκανε νά καυτηριάσει τό ἄχρωμο ἐθνικῶς Βυζάντιο καί τήν ἐκκλησία πίστευε ὅτι ἡ ἀπαρχή ἑλληνικοῦ πατριωτισμοῦ κατά τήν ἐποχή τῶν Κομνηνῶν καί τῶν Παλαιολόγων, γέννημα τῶν ἀγώνων κατά τῶν ὁμοδόξων βαλκανικῶν λαῶν ἀφ' ἑνός καί τῆς σπουδῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀφετέρου ἔσβησε νωρίς χωρίς νά γεννοβολήσει...

Σύμφωνα μέ τόν ἴδιο ἡ ἐκκλησία, ὁ ἐπίσημος τοῦ Βυζαντίου κληρονόμος, ἦταν ἐκ τῆς φύσεως της ἀνίκανη νά δημιουργήσει ἐθνική συνείδηση. Ἐπίσης πίστευε ὅτι ἀπό τήν καθαρῶς Βυζαντινή παράδοση ἀσήμαντη ἦταν καί ἡ ἠθική συμβολή πρός τήν ἐθνική ἀντίσταση (ὡς ἰδέα καί ὡς δρᾶσι)(7).

Αὐτή ἡ κριτική του καθώς καί ἄλλες μετέπειτα θέσεις του ἀπετέλεσαν ἀφορμή γιά τήν ἀπαρχή τῆς πολεμικῆς ἐναντίον του, μιᾶς πολεμικῆς πού δέν ἔχει ἴσως προηγούμενο στούς ἑλληνικούς ἀκαδημαϊκούς κύκλους. Πολεμική πού ἴσως τοῦ στοίχισε τή ζωή του.

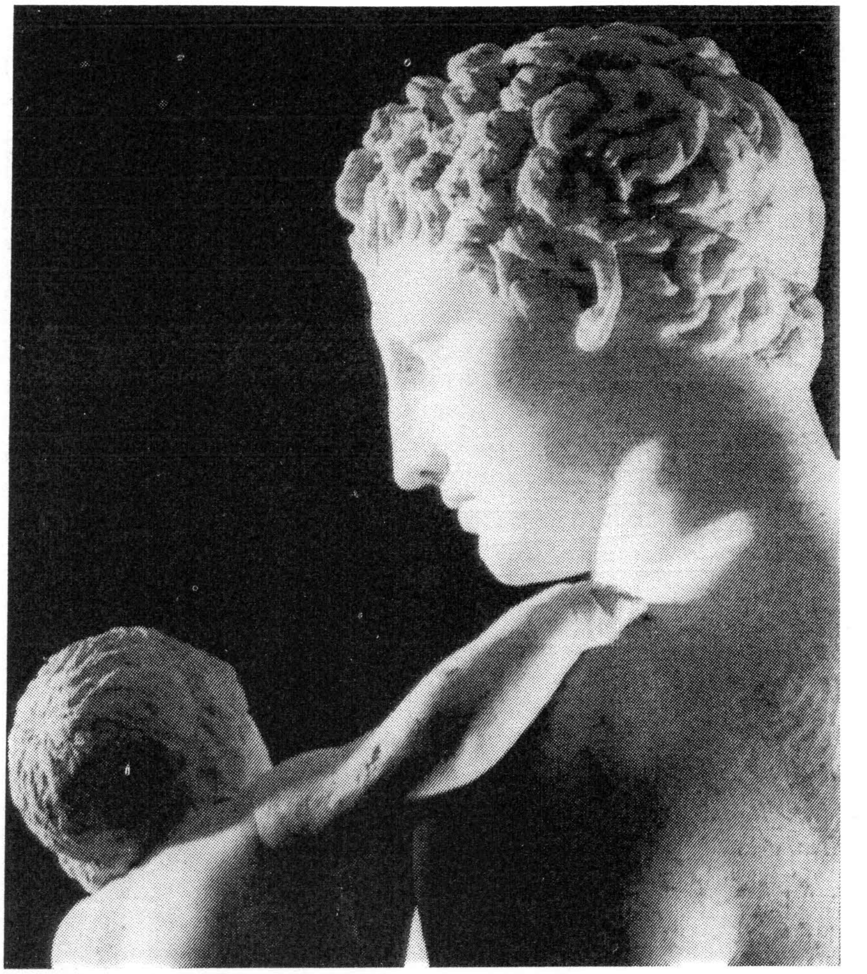
Ἀναμφισβήτητη ὅμως ἦταν καί ἡ προσφορά του στήν Νεοελληνική γραμματεία, ἤδη ἀπό τήν Κύπρο ἀλλα καί τό Ἀρσάκειο στό ὁποῖο δίδαξε ἕνα διάστημα μετά τήν ἐπιστροφή του ἀπό τήν Γερμανία. Ὅπως ἔλεγε συχνά ὁ ἴδιος: «Ἡ διδασκαλία τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας παρουσιάζει σήμερον τό δυ-

σκολότερον ἴσως πρόβλημα ἐξ ὅσων ἔχουν νά ἀντικρύσουν οἱ φιλόλογοι εἰς τήν μέσην ἐκπαίδευσιν. Ὀφείλεται δέ τοῦτο καί εἰς τό ὅτι τό μάθημα μόλις κατά τά τελευταῖα ἔτη εἰσήχθη. Ἔτσι δέν ὑπῆρχε καιρός νά δημιουργεῖται κάποια ζωντανή παράδοσις τῆς διδασκαλίας του, ὅπως εἶχε δημιουργηθεῖ διά τήν γλωσσικήν τουλάχιστον διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας, προτοῦ ὁ παιδαγωγισμός τῶν τελευταίων ἐτῶν, ἡ πηγή αὐτή τῆς νεοελληνικῆς ἐκπαιδεύσεως, καταστρέψει μέ τούς πειραματισμούς του κάθε παράδοσιν καί κάθε συνοχήν. Κυρίως ὅμως ὀφείλεται εἰς τήν ἀνύπαρκτον, πολλάκις ἐπιστημονικήν προπαρασκευήν τῶν φιλολόγων μας διά τό μάθημα τοῦτο(8).

Τά λόγια αὐτά εἰπωμένα τήν δεκαετία τοῦ '30, ὅσο ἀληθινά κι ἄν φαντάζουν ἀκόμα καί σήμερα ξεσήκωσαν θύελλα ἀντιδράσεων. Ἡ δέ πρότασή του γιά δημιουργία χωριστῆς ἕδρας Νεοελληνικῆς Φιλολογίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν καθώς καί τίς ὑποδείξεις του(9) γιά συστηματικές ἐκδόσεις τῶν κειμένων τῶν νεοελλήνων λογοτεχνῶν, κατάρτιση βιβλιογραφιῶν καί ἔκδοση γραμματικῆς τῆς δημοτικῆς ἐπέσυραν τήν ὀργή τοῦ συγκροτήματος τῆς «Παλαιᾶς Φρουρᾶς» τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Ἡ ἔξαρση αὐτή τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ἐνοχλοῦσε. Ὁ ἴδιος ὁ καθηγητής τῆς Μέσης καί Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τοῦ ἔκοψε τήν καλημέρα οἱ δέ ὑπόλοιποι ἄρχισαν νά τόν βλέπουν μέ καχυποψία.

Κι ὅμως πρῶτος ὁ Ἰωάννης Συκουτρής ἐπρόβαλλε τήν ἀνάγκη γιά συστηματική μελέτη καί διάδοση τοῦ ἔργου τοῦ Κ. Παλαμᾶ καθώς καί γιά κριτική ἔκδοση τοῦ ἔργου τοῦ Δ. Σολωμοῦ.

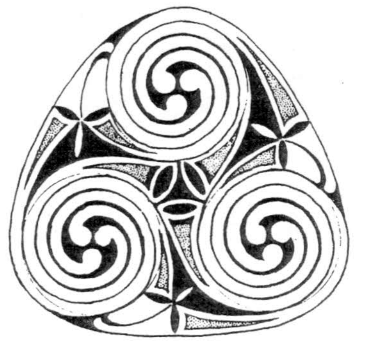
Τήν ἴδια ὅμως ἐποχή ἕνας ολόκληρος ὅμιλος ἀνθρώπων μισοῦσε τόν Κωστῆ Παλαμᾶ, τήν στιγμή

πού ὁ Συκουτρής τόν ὀνόμαζε «τόν ζωντανότερο καί φωτεινότερο εἰς τόν τόπο μας ἑρμηνευτή τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἰδέας». Αὐτή τή θέση δέν θά τοῦ τή συγχωροῦσαν ποτέ.

Ἐπικρίσεις ἐκτοξεύθηκαν κάποτε καί γιά τήν γλώσσα του σέ μιά ἐποχή πού οἱ γλωσσικές πεποιθήσεις ἦταν καί μόνες τους ἱκανές νά χαρακτηρίσουν μιά πνευματική προσωπικότητα (Ἴσως ὅμως τό ἴδιο νά συνέβαινε καί σήμερα). Γιά ὅλους τούς καθαρευουσιάνους τῆς ἐποχῆς ὅπως ἀναφέρει, ὁ Βασ. Λάουρας, αὐτός πού γράφει στή δημοτική εἶναι προδότης, μαλλιαροκομμουνιστής, ἀναρχικός. Γιά τούς περισσότερους δημοτικιστές ὅταν ἕνας γράφει στήν καθαρεύουσα εἶναι σχολαστικός στενοκέφαλος, ὀπισθοδρομικός.

Ὁ Συκουτρής ὁ ἴδιος ἐπηρεασμένος ἀπό τά ἀρχαῖα κείμενα εἶχε ἀπομακρυνθεῖ τόσο ἀπό τήν λαλούμενη δημοτική ὅσο καί ἀπό τήν γραφόμενη καθαρεύουσα, δημιουργώντας ἕνα ἀρχαΐζον ὕφος, ἀλλά πλουσιότατο εὐλύγιστο καί φιλοπαίγμον πού τό μεταχειριζόταν μέ χάρη τόσο στόν γραπτό ὅσο καί στόν προφορικό του λόγο. Παρ' ὅλα αὐτά ὅταν ἀνέλαβε τίς ἐκδόσεις τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν διατύπωσε τήν θέση ὅτι τά ποιητικά κείμενα θά πρέπει νά δημοσιεύονται μεταφρασμένα στήν δημοτική, καί αὐτό ἀκολουθοῦσε ὅταν μετέφραζε ποίηση. Ἐξάλλου πολλοί γνωστοί δημοτικιστές ἦταν φίλοι του. Τό γεγονός ὅμως αὐτό δέν τόν ἐμπόδιζε νά δηλώνει ὅτι «δέν ἀνῆκε εἰς τούς δημοτικιστές». Μέ τόν λόγο αὐτό ἤθελε νά ὑπογραμμίσει ὅτι δέν συμφωνοῦσε μέ τήν ἐκτίμηση προσώπων καί πραγμάτων πού γινόταν στύς κύκλους τῶν δημοτικιστῶν. Ἀπό τήν

ἄλλη ὅμως ἐτόνιζε ὅτι δέν ἀνῆκε οὔτε σ' ἐκείνους πού, μήν ἔχοντας τίποτ' ἄλλο νά προβάλλουν ὑψώνουν ὡς λάβαρο τήν καθαρεύουσα καί συνδέουν μόνο μ' αὐτή τήν σωτηρία τοῦ Ἔθνους. Ἡ πνευματική αὐτή ἐλευθερία του τόν ἔκανε νά δεχτεῖ πολλά πυρά κι ἀπό τίς δύο γλωσσικές παρατάξεις, κυρίως γιατί ποτέ δέν δέχθηκε νά θυσιάσει τίς πεποιθήσεις του γιά νά ὑποστηρίξει κάποια ἀπό τίς δύο.

Τό μένος ὅμως τῆς «παλαιᾶς φρουρᾶς» ἀλλά καί πολλῶν συγχρόνων του πού ἐπιζητοῦσαν νά πατάξουν κάθε νεωτερισμό πού θά ἀπειλοῦσε τήν φτωχή καί μικρή τους γνώση, κορυφώθηκε δύο χρόνια μετά τήν μεγαλειώδη ἔκδοση τοῦ «Συμποσίου» τοῦ Πλάτωνος, ἔργο πού ἀνατέθηκε στό Συκουτρῆ ἀπό τήν 'Ακαδημία 'Αθηνῶν. Στά πλαίσια μιᾶς προσπάθειας νά προσφερθεῖ στό Ἔθνος σειρά ἀρχαίων συγγραφέων μέ μετάφραση, ἑρμηνευτικά σχόλια καί εἰσαγωγή ἀποφασίστηκε ὡς πρῶτο ἔργο ἡ ἔκδοση τοῦ Συμποσίου ὡς ἑνός ἀπό τά σημαντικότερα ἔργα τῆς ἀρχαίας πεζογραφίας.

Εἶναι λίγο νά ποῦμε ὅτι ἡ μετάφραση τοῦ Συκουτρῆ χαιρετίστηκε διεθνῶς μέ ἀμέριστο ἐνθουσιασμό. «Δικαιοῦται κανείς νά συγχαρεῖ τήν 'Ακαδημία 'Αθηνῶν γιά τήν ἀρχήν αὐτή γράφει ὁ διάσημος γερμανός πλατωνιστής P. Friedlander, «ἐγκαινιάζεται τοιουτοτρόπως κατά τόν καλύτερον τρόπον ἡ συλλογή τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν», γράφει στή Φλωρεντία ὁ καθηγητής K. Calli.

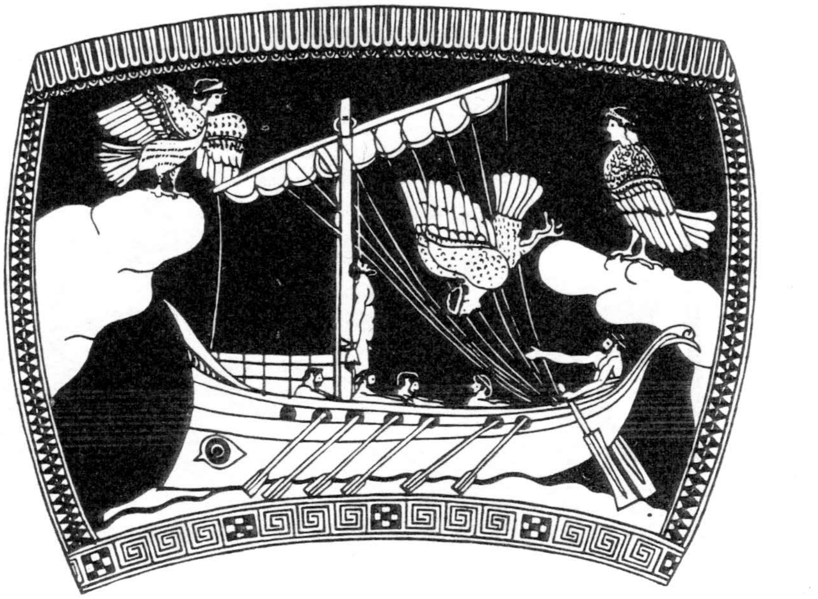
Ὁ δικός μας ὑπουργός Παιδείας καθώς καί Ἕλληνες κριτικοί ἐνέκριναν μέ ἱκανοποίηση τήν ἔκδοση, τα δέ 3.300 ἀντίτυπα ἐξαντλήθηκαν σέ διάστημα λιγότερο ἀπό δύο χρόνια.

Κατά περίεργο ὅμως τρόπο λίγο μετά τήν ἐξάντληση τῆς πρώτης ἐκδόσεως περιοδικά ἐμφανίστηκαν μεταξύ τῶν ὁποίων ἡ «'Επιστημονική ἠχῶς» πού συχνά ἀναμιγνύονταν στά ἐσωτερικά τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς, τά ὁποῖα κατεφέροντο κατά τοῦ ἔργου λέγοντας ὅτι περιέχει, «αἰσχρά καί ἀνήθικα κατασκευάσματα», «χυδαιότατους ὑπαινιγμούς καθαπτομένους αὐτοῦ τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ καί τῶν ἱερωτάτων σημείων τῆς Χριστιανικῆς πίστως».

Τό θέμα τοῦ Συμποσίου ἦταν ὁ ἔρωτας, στήν πραγματική καί μεταφυσική του μορφή, καί ὅπως σέ ὅλα τά πλατωνικά ἔργα μιά εἰδική μορφή ἀγάπης, ἡ ἀγάπη πρός τούς ἐφήβους ἔπρεπε νά ἐξετασθεῖ, ἱστορικῶς καί ψυχολογικῶς καί νά δειχθεῖ ἡ διαφορά τῶν ἀρχαίων ἀπό τίς σημερινές (ἐκείνης τῆς ἐποχῆς) ἀντιλήψεις περί ἠθικῆς. Αὐτό ἀποπειράθηκε νά κάνει ὁ Συκουτρής στήν εἰσαγωγή τοῦ Συμποσίου καί γι' αὐτό τό προπηλακίστηκε καί διώχθηκε ὄχι βέβαια ἀπό τίς μορφωμένες τάξεις, ἀλλά ἀπό μιά κάστα πού σκηνοθέτησε ὀχλαγωγία μέ μόνο στόχο νά πλήξει τήν προσωπικότητά του καί τό πρωτοπόρο ἔργο του. Ὑπῆρχε ἄλλωστε ἡ ἐπικείμενη ἐκλογή γιά τήν πλήρωση κενῆς θέσεως στό Πανεπιστήμιο 'Αθηνῶν τήν ὁποία ἐπ' οὐδενί λόγο δέν ἔπρεπε νά καταλάβει ὁ Συκουτρής.

Τό ἀποτέλεσμα ἦταν γιά μιά ἀκόμη φορά ὁ διασυρμός τῆς χώρας μας στούς ἐπιστημονικούς κύκλους τοῦ ἐξωτερικοῦ, μέ τόν ὑποβιβασμό τοῦ ἐπιστημονικοῦ διαλόγου σέ ἐπίπεδο προσωπικῶν καί καθ' ὅλα μικροπρεπῶν ἐπιθέσεων μέσω τῶν ἐφημερίδων. Διότι ὅπως ἐπεσήμανε ὁ Συκουτρής(10) δέν ἦταν καθόλου τιμητικό γιά τήν Ἑλλάδα νά ἀκουστεῖ ὅτι ἡ ἐκκλησία ἐπενέβαινε σέ βιβλία ἐπιστημονικά περιορίζοντας τήν ἔρευνα.

Οὔτε βέβαια ὅτι οἱ Ἕλληνες χαρακτήριζαν ὡς ἄσεμνο ἕνα βιβλίο τοῦ Πλάτωνα καί ζητοῦν σάν τό ψαλίδισμά του. Οὔτε βέβαια τούς τιμοῦσε τό ὅτι ἐπέτρεπαν νά ρυθμίζονται σοβαρότατα πνευματικά ζητήματα κατά τρόπο ὀχλαγωγικό μέ ἀναφορές ἀναρμοδίων, πού μάλιστα εἰσακούονταν σέ ἀντίθεση μέ τήν ὁμόφωνη γνώμη ὁλόκληρου τοῦ

πνευματικοῦ κόσμου τῆς χώρας.

Τό πρόβλημα ὅμως πάντα φαίνεται ὅτι ἦταν ἡ δυνατότητα πιέσεως τῆς κοινῆς γνώμης ἀπό ὀργανωμένα συμφέροντα πού, γιά νά διατηρήσουν τά προνόμια καί τήν ἀναγνώρισή τους, ἔπρεπε νά ἀφανίσουν τόν διαφορετικό, τόν ἐξέχοντα. Πράγματι στήν περίπτωση τοῦ Συμποσίου ἄνθρωποι μέ μονοπώλιο τήν προγονοπληξία ἐμφανίζονταν (γιά νά ἱκανοποιήσουν προσωπικά μίση) νά εἶναι διῶκτες τοῦ ἐνδοξότερου τῶν προγόνων μας μόνο καί μόνο διότι ἐμφανίστηκε ἐπί τέλους ὄχι ὡς ἀντικείμενο γραμματικῆς ἔρευνας ἀλλά ὡς συγγραφέας ζωντανός καί θερμός.

Ὅλο αὐτό τό ἀντιπνευματικό προπέτασμα, ὅλη ἡ προοπτική μιᾶς χώρας πού βαραίνεται ἀπό τήν κυριαρχία τῆς μισαριστείας καί τοῦ γραικυλισμοῦ, μιᾶς κοινωνίας πού δέν φαίνεται πλασμένη γιά τά μεγάλα καί τά ὡραῖα (πνεύματα καί ἔργα) ἐπίκραναν βαθειά τό Συκουτρῆ. Ἴσως γι᾽ αὐτό μετά τήν τελειωτική αὐτή δοκιμασία ἐπέλεξε τό θάνατο 36 μόλις ἐτῶν.

Παρ᾽ ὅλα αὐτά τό δίδαγμά του, τό δίδαγμα πού ἔπραξε μέ τήν ζωή του θά συντροφεύει ὅλες τίς ζωντανές ψυχές πού ζητοῦν νά συνδέσουν τό ἐφήμερο παρόν μέ τό παρελθόν γιά τήν δημιουργία ἑνός ἐνδόξου μέλλοντος.

Ὁ Συκουτρῆς προσπάθησε μέ τό φιλολογικό του ἔργο νά ξαναβάλει κάθε φορά στήν ζωή τά μηνύματα τῶν μεγάλων μορφῶν τῆς πνευματικῆς κληρονομιᾶς, νά τά κάνει ζωή, σκοπό, προορισμό. Καί δούλεψε ἀκάματος, μέ τεράστια ἐσωτερική πειθαρχία γιά νά τό πετύχει. «Τό ἔθνος μας - ἔγραφε στό ἔργο του Ἡμείς καί οἱ Ἀρχαῖοι - ὀφείλει νά μάθη πρό παντός νά ἐργάζεται καί νά πειθαρχῆ ἑαυτό πρός ὁρισμένο σκοπόν, καί ὁ σκοπός πρέπει νά εἶναι εὐγενής καί ὡραῖος. Ἄν θά τόν φθάσωμεν ἤ ὄχι, εἶναι ζήτημα πού ἐξαρτᾶται ἀπό τήν φυσική ἱκανότητα τοῦ καθενός καί τάς ἐξωτερικάς πολλάκις συνθήκας. Βήματα ὅμως πρέπει νά κάμωμεν, καί κάθε βῆμα πού στοιχίζει ἐργασίαν καί ὄχι λόγια ἔχει τήν ἀξία του.

Τά μεγάλα πνεύματα πρέπει νά προσφέρουν. «Τάς ἀπολαύσεις (τῆς ζωῆς) ἀναζητεῖ ἐκεῖνος πού ζητεῖ νά πάρει ἀπό τήν ζωήν, ὄχι ἐκεῖνος πού ἔχει νά τῆς δώση - καί σέ πλουτίζει ὄχι τό νά παίρνης, ἀλλά τό νά δίδης». Ὁ Συκουτρῆς προσέφερε ἀμέριστα τήν ἀνεξίτηλη παρουσία του στήν χλωμή ἑλληνική πνευματική ζωή μας. Ἄς μείνει σά ζωντανό παράδειγμα ἡρωϊκοῦ ἀνθρώπου στήν πεζή, ἰσοπεδωμένη καί ἀντιηρωϊκή ἐποχή μας.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Χ. Σολομωνίδης, «Στήν Εὐαγγελική Σχολή», συμβολή στήν Νέα Ἑστία γιά τά εἴκοσι χρόνια ἀπό τόν θάνατο τοῦ Ἰ. Συκουτρῆ.
2. Χρ. Καρανικόλας, «Ἰ. Συκουτρής ὁ μαθητής καί ὁ συνταξιώτης». Συμβολή στή Νέα Ἑστία, τεῦχος 738.
3. Μᾶνος Ἀλευρᾶς, «Στήν Κύπρο» Νέα Ἑστία τεῦχος 738.
4. Μ. Ἀλευρᾶ, οπψιτ, 6551.
5. Β. Λαούρας, «Ἰ. Συκουτρῆς ἡ Φιλολογία ὡς αἵρεσις βίου».
6. Ἡ ὁποία πρωτοδημοσιεύθηκε στό περιοδικό Hermes τόμος 63 (1928) υπό τόν τίτλο Der demosthenishe Epitaphios.
7. Ἐπιλεγόμενα στό βιβλίο του Th. Zielinski, «Ἡμεῖς καί οἱ Ἀρχαῖοι».
8. Ἡ διδασκαλία τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας «Μελέται καί ἄρθρα Ἰ. Συκουτρῆ.
9. Σέ ἄρθρο του στήν Νέα Ἑστία τοῦ 1932.
10. Σέ ἄρθρο του στήν ἐφημερίδα Πρωΐα τῆς 17ης καί 18ης Ἰουνίου 1937.

ΕΒΟΛΑ: Οἱ δύο ὄψεις τοῦ Ἐθνικισμοῦ

Μετάφραση: ΜΑΚΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ - ΖΩΗ ΡΑΠΤΗ

Βρισκόμαστε σέ μιά κατάσταση πραγμάτων ὅπου ὁ Μεγάλος Πόλεμος μακράν τοῦ νά ἐξαντλήσει τή διαδικασία ἀναδύσεως τῶν ἐθνικισμῶν, εὐρωπαϊκῶν καί ἐξωευρωπαϊκῶν, ἀντίθετα τήν ἔχει ὁδηγήσει σέ παροξυσμό. Μιά σκέψη λοιπόν πού προορίζεται νά διευκρινίσει τή σημασία μιᾶς τέτοιας κατάστασης πραγμάτων, εἶναι πλήρως δικαιολογημένη τήν παρούσα στιγμή.

Ποιό νόημα μπορεῖ νά ἀποκτήσει ὁ ἐθνικισμός μέσα στό πλαίσιο μιᾶς φιλοσοφίας τοῦ πολιτισμοῦ; Στό πρόβλημα πού τίθεται μ' αὐτούς τούς ὅρους, πιστεύουμε ὅτι μποροῦμε νά δώσουμε τήν ἀκόλουθη λύση: ἡ ἐθνικιστική ἐπιλογή ἀποδέχεται δύο πιθανότητες ἰδεατά ξεχωριστές καί ἀντιθετικές, παρ' ὅτι στήν πρακτική συχνά συγχέονται. Ἄν ἡ μία ἔχει τήν ἔννοια μιᾶς ἐπαναστροφῆς, ἡ ἄλλη ἀντίθετα ὁδηγεῖ σέ ἀνώτερες ἀξίες — εἶναι τό πρελούδιο μιᾶς ἀναστάσεως.

Ἄς δοῦμε πῶς γίνεται ἀντιληπτή μιά τέτοια ἰδέα, ἡ ὁποία, ἤδη κατά τήν ἔκθεσή της, ἐμφανίζεται πλούσια σέ ἐπιπτώσεις.

Δέν μποροῦμε νά κατανοήσουμε ἕνα φαινόμενο ὅπως ὁ ἐθνικισμός, χωρίς νά τό τοποθετήσουμε στό πλαίσιο μιᾶς σφαιρικῆς εἰκόνας τῆς Ἱστορίας, πού στηρίζεται πάνω σέ μιά συμπαγή σειρά λίθων, ὡς πρός τά κριτήρια τῶν ἀξιῶν. Ὅμως, γιά μιά εἰκόνα αὐτῆς τῆς τάξης, αὐτό πού ἀποκαλύπτεται ὡς πασιφανές γεγονός, εἶναι ἡ προοδευτική πτώση τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας σέ ὅλα τά ἐπίπεδα, πού στούς ἀρχαίους πολιτισμούς μαρτυροῦσαν τήν ποιοτική διαφοροποίηση τῶν ἀνθρωπίνων δυνατοτήτων — διαδικασία πού ἀνατρέχει χρονικῶς στό ξεκίνημα τῶν «ἱστορικῶν» λεγομένων χρόνων, καί ἀναπτύχθηκε μέχρι τίς ἡμέρες μας, ὅπως τό μαρτυρεῖ ὅλως ἰδιαιτέρως ἡ δυτική πολιτική ἱστορία.

Γνωρίζουμε ὅτι ἡ ἀναλογία ἀνάμεσα στόν πολιτικό ὀργανισμό καί στόν ἀνθρώπινο ὀργανισμό ἀνήκει σέ μιά πολύ παλιά παράδοση. Σέ κάθε μορφή σωματικοῦ ὀργανισμοῦ ἀνώτερης τάξης ὑπάρχει, σέ κάθε περίπτωση, μιά ἱεραρχική σύνδεση τεσσάρων διακεκριμένων μεταξύ τους λειτουργιῶν. Στό κατώτερο ἐπίπεδο, ὑπάρχουν οἱ ἀδιαφοροποίητες ἐνέργειες τῆς καθαρῆς ζωτικότητας, ὅμως πιό πάνω ἀπό αὐτές, ἤδη, κυριαρχοῦν οἱ λειτουργίες, κατάλληλες γιά τίς ἀπαλλαγές καί γιά τήν γενική ὀργανική οἰκονομία — οἱ ὁποῖες, μέ τή σειρά τους, βρίσκουν στή βούληση πού διευθύνει τό σύνολο τοῦ σώματος στό χῶρο. Καί στήν κορυφή, τελικά, δεσπόζει ἡ δύναμη τῆς διανοήσεως καί τῆς ἐλευθερίας, ὡς κέντρο καί ἐσωτερι-

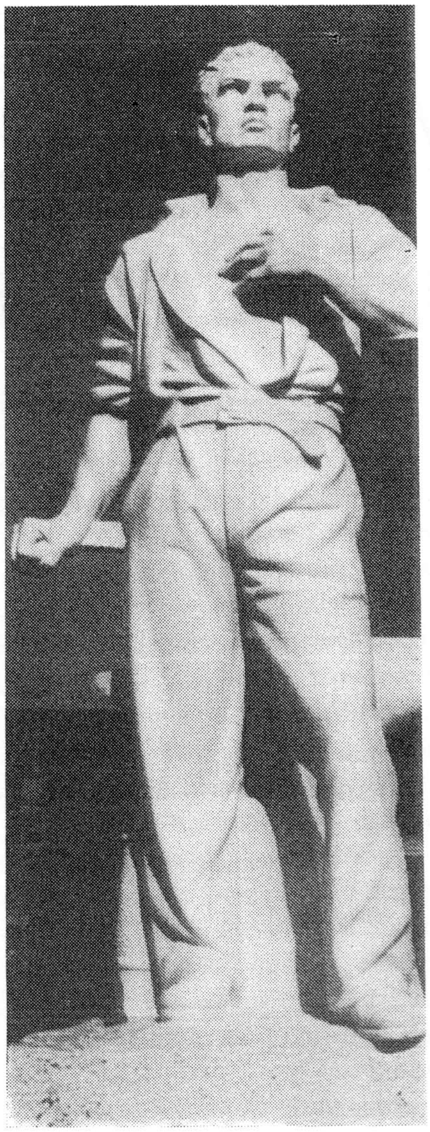

κή φλόγα ὁλόκληρου τοῦ ὀργανισμοῦ.

Ὑπῆρξαν παραδόσεις γιά τίς ὁποῖες τό «μεγάλο σῶμα» πού ἀποτελοῦν τά Κράτη — πού θεωροῦνται ἀπό αὐτές ὡς οἱονεί ἐξαϋλωμένα σώματα. Καί ὄχι ὡς δημιουργήματα τῆς ἀνάγκης καί τῆς προσωρινῆς συμπτώσεως — ἀπαιτοῦσε ἕνα διαχωρισμό καί μιά ἱεράρχιση τῶν τάξεων καί τῶν καστῶν αὐστηρά, κατά τό ἴδιο πρότυπο. Στή ζωτικότητα, στήν ὀργανική οἰκονομία, στή θέληση καί στό πνεῦμα, ἀντιστοιχοῦσαν σέ τέσσερις διακεκριμένες τάξεις: τῶν δούλων (ἤ ἐργατῶν), τῶν ἐμπόρων, τῶν πολεμιστῶν καί, τελικά, τῶν ἐκπροσώπων μιᾶς ἐξουσίας συγχρόνως βασιλικῆς καί ἱερατικῆς. Καθεμιά ἀπό τίς τάξεις κατατασσόταν κατά τρόπο ἱεραρχικό: οἱ μάζες, ὑπό τόν ἔλεγχο καί τή διακυβέρνηση ἐκείνων πού διαφέντευαν τό ἐμπόριο καί τήν ἐκμετάλλευση τῶν φυσικῶν καί οἰκονομικῶν πηγῶν. Αὐτοί ὑπό τήν ἐξουσία τῶν πολεμικῶν ἀριστοκρατιῶν — μέ τή σειρά τους συγκεντρωμένοι γύρω ἀπό αὐτούς, πού διά μέσου ἑνός τύπου πλήρους καί κατακτητικοῦ, μαρτυροῦσαν κατά κάποιο τρόπο τήν παρουσία αὐτοῦ, πού στόν ἄνθρωπο προχωρεῖ πέρα ἀπό τόν ἄνθρωπο.

Ἡ ἀρχαία Ἀνατολή (Ἰνδίες) καί ἡ Ἄπω Ἀνατολή γνώρισαν ἕναν ἀνάλογο τύπο κοινωνικῆς ὀργάνωσης, ὁ ὁποῖος ξαναπροσεγγίστηκε μερικῶς στήν ἀρχαία Ἑλλάδα καί στή Ρώμη. Τόν ξαναβρίσκουμε στό πολιτικό δόγμα ἑνός Πλάτωνα ἤ ἑνός Ἀριστοτέλη — καί ὁ καθολικός φεουδαρχικός Μεσαίωνας ὑπῆρξε ἡ τελευταία ἀναβίωσή του στό ἐπίπεδο τῆς κοινωνικῆς ὀργάνωσης.

Εἶναι σημαντικό νά παρατηρήσουμε ὅτι μιά τέτοια ὀργάνωση ἀντιστοιχοῦσε σ' ἕναν τύπο ποιοτικῆς ἱεραρχίας καί μαρτυροῦσε τήν ἀνάδυση μορφῶν ἀνωτέρων τοῦ συμφέροντος καί τῆς ἀτομικότητας. Στήν

ἀρχαία Ἀνατολή, τά μέλη τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων χαρακτηρίζονται ἀπό «ἀναγεννήσεις», συνεπῶς ἐκφράσεις μιᾶς πνευματικῆς ἐλίτ — ὁ Πολεμιστής καί ὁ Ἀριστοκράτης, σύμφωνα μέ αὐτή τήν ἀντίληψη, ἔχοντας ἐξ ἴσου ἕνα χαρακτήρα περισσότερο «ἱερό» παρά «πολιτικό». Κάθε ἱεραρχία, στηριγμένη στήν οἰκονομία, τήν ἐργασία, τή βιομηχανία καί τή συλλογική διοίκηση, παρέμενε κατανεμημένη σέ δύο κατώτερες τάξεις, πού ἀντιστοιχοῦσαν στό στοιχεῖο πού, στόν ἀνθρώπινο ὀργανισμό, περιορίζεται στό φυσικο - ζωϊκό πεδίο.

Γι' αὐτό, ἡ ἱεραρχία τῶν τεσσάρων τάξεων ἀντιπροσώπευε, κατά τρόπο ἐξ ἴσου ὁρατό, τίς προοδευτικές βαθμίδες μιᾶς ἐξυψώσεως τοῦ ἀτόμου, διά μέσου, ἀκριβῶς, προσχωρήσεως σέ ἀνώτερες μορφές δραστηριότητας ἀπ' αὐτές τῆς ἄμεσης ὕπαρξης. Ἔναντι τῆς ἀνωνυμίας τῆς μάζας πού βρίσκεται ὁλοκληρωτικά παραδομένη στό «ζεῖν», οἱ διαχειριστές τῆς ἐργασίας καί τοῦ πλούτου — ἡ δεύτερη τάξη — ἤδη ἀντιπροσωπεύουν τό πρόπλασμα ἑνός τύπου, ἑνός «προσώπου». Ὅμως, στόν ἡρωισμό τοῦ Πολεμιστῆ καί στό ἦθος τοῦ Ἀριστοκράτη — ἡ τρίτη τάξη — αἰσθανόμαστε κατά τρόπο ἀκόμη καθαρότερο, τόν τρόπο τοῦ «πλέον τοῦ ζεῖν», μιᾶς ὑπάρξεως ἡ ὁποία ἀπό μόνη της προσφέρει ἕνα νόμο, πού ἐπισκιάζει τό φυσικό, ἐνστικτῶδες, συλλογικό καί ὠφελιμιστικό στοιχεῖο. Ἄν, ἐν τέλει, ὁ Ἀσκητής, ὁ Βασιλιᾶς καί ὁ Ποντίφικας συγχέονταν, σύμφωνα μέ τήν ἀρχέγονη ἀντίληψη γιά τούς ἀρχηγούς, σέ μιά καί μόνη ὕπαρξη, σ' αὐτό βρίσκεται ἡ ἔνδειξη ἑνός ἐπιτεύγματος τῆς προσωπικότητας, οἰκουμενικῆς καί οἱονεί ὑπερφυσικῆς τάξεως ὡς πλήρης ἔκφραση αὐτοῦ, πού στό ἐπίπεδο τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου δέν ἔχει τή δύναμη νά ἀπελευθερωθεῖ ἀπό τό τυχαῖο γιά νά εἶναι ἀποκλειστικά ὁ ἑαυτός του. Στό μέτρο πού τέτοιοι κυρίαρχοι, ὡς πλήρη ἄτομα, λειτουργοῦσαν ὡς στήριγμα ὁλοκλήρου τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ, αὐτός ὁ ὀργανισμός ἦταν συγκρίσιμος μέ ἕνα σῶμα κυριαρχούμενο ἀπό τό πνεῦμα.

Ἡ προσωπική ἰσχύς καί ἡ πνευματική ἐξουσία συμπίπτουν, καί ἡ ἱεραρχία ἐπιβεβαιώνεται ὡς νομιμοποιούμενη, μέ τήν ἀπόλυτη ἔννοια τοῦ ὅρου. Ἀπό τή στιγμή πού περιγράφτηκε αὐτό στό σχῆμα — τοῦ ὁποίου τό ἰδανικό πρότυπο, πού δημιουργεῖ ἀξίες, εἶναι ἀνεξάρτητο ἀπό τό βαθμό καί τόν τύπο πού θά ὑλοποιηθεῖ σέ κάποια κοινωνία — ἡ διαπίστωση τῆς διαδικασίας τῆς προοδευτικῆς «πτώσης» τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, στούς καθαρά ἱστορικούς χρόνους, θά ἐμφανιστεῖ μιά

ἀηδιαστική ἡμέρα.

Ἡ ἐποχή τῶν «Ἱερῶν Βασιλέων» — φύσεων ταυτοχρόνως αὐτοκρατορικῶν καί ἱερατικῶν — βρίσκεται ἤδη στό κατώφλι τῶν «μυθικῶν» χρόνων. Ἡ κορυφή θά ἐξαφανιστεῖ, ἡ ἐξουσία περνᾶ στήν ἀμέσως κατώτερη βαθμίδα — στήν κάστα τῶν Πολεμιστῶν. Δέν ὑπάρχουν παρά μόνο μονάρχες λαϊκοῦ τύπου — Πολέμαρχοι ἤ κύριοι τῆς προσωρινῆς δικαιοσύνης.

Δεύτερη κατάρρευση: Οἱ μεγάλες εὐρωπαϊκές μοναρχίες ἐξαφανίζονται (δισπαράιμεντ), οἱ ἀριστοκράτες κατατροπώνονται μπροστά στό ρεῦμα τῶν ἐπαναστάσεων (στήν Ἀγγλία καί στήν Γαλλία) καί τῶν Συνταγμάτων, γίνονται ἁπλές ἐπιβιώσεις πού ἐναντιώνονται ἄμεσα στή «θέληση τοῦ ἔθνους». Ὁ σχηματισμός, στούς κόλπους τῶν κοινοβουλευτικῶν, προεδρικῶν καί ἀστικῶν δημοκρατικῶν, οἰκονομικῶν ὀλιγαρχιῶν, ἐκφράζει λοιπόν τή μοιραία μετάβαση τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ἀπό τή δεύτερη στό σημερινό ἰσοδύναμο τῆς τρίτης τάξης — τῆς τάξης τῶν ἐμπόρων.

Ἡ κρίση τῆς ἀστικῆς κοινωνίας, τελικά, ἡ προλεταριακή ἐξέγερση, ὁ δεσποτισμός τῶν μαζῶν πού συγκροτοῦνται σέ καθαρά κολλεκτιβιστικές ὀντότητες, οἰκονομικές καί διεθνεῖς, μᾶς ἀναγγέλλουν τήν τελική κατάρρευση χάρις στήν ὁποία ἡ ἐξουσία θά περάσει στήν τελευταία τάξη — αὐτῆς τῶν ὄντων χωρίς ὄνομα καί πρόσωπο, πού ἐξασκοῦν τήν ὑποβάθμιση κάθε ἐπιπέδου ζωῆς στό ἐπίπεδο τοῦ ὑλικοῦ καί τοῦ ποσοτικοῦ.

Ἤ ἀκόμη: ἀκριβῶς ὅπως ἐκεῖνος πού δέν ἀντέχει πιά τήν ἔνταση τοῦ πνεύματος καί ἐπιπλέον, ὄχι πιά, οὔτε αὐτό τῆς θέλησης, τῆς δύναμης πού κινεῖ τό σῶμα, καί ἀφήνεται νά γλιστρήσει — γιά νά ξανασηκωθεῖ στή συνέχεια — μαγνητική, ὅπως ἕνα σῶμα χωρίς ψυχή κάτω ἀπό τήν ὤθηση μιᾶς ἄλλης δύναμης, πού πηγάζει αὐτή τή φορά ἀπό

τίς πτυχές τῆς καθαρῆς ζωτικότητας.

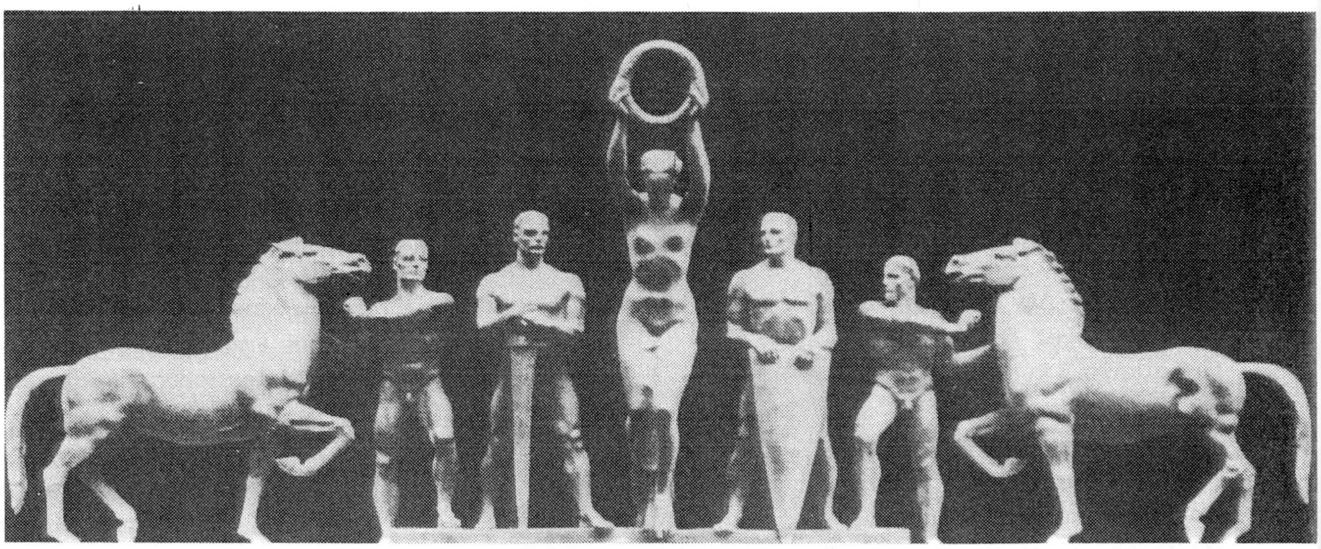
Ἡ στιγμή ἔφτασε γιά νά ἀναγνωρίσουμε τήν ψευδαίσθηση ὅλων τῶν μύθων πού στηρίζονται στήν «πρόοδο», ν' ἀνοίξουμε διάπλατα τά μάτια στήν πραγματικότητα. Ἡ στιγμή ἔφτασε ν' ἀναγνωρίσουμε τή σκληρή μοίρα τῆς πνευματικῆς ἐρήμωσης πού βαραίνει πάνω στήν Εὐρώπη καί, πού στίς ἡμέρες μας, ὡριμάζουν οἱ τελευταῖοι της καρποί.

Γιά νά ἐπανέλθουμε στό ἐπιστημονικό πρόβλημα πού ἔχουμε θέσει, ἀρκεῖ νά προβάλλουμε τό γεγονός ὅτι στό ἐπίκεντρο τῆς διαδικασίας ἐμπλοκῆς πού περιγράφεται πιό πάνω, συνυπάρχει ἡ μετάβαση ἀπό τό ἀτομικό στό συλλογικό στοιχεῖο, ἡ ὁποία ἀπορρέει συχνά ἀπό τήν ἔκπτωση, πού ὑπαινιχθήκαμε τῶν πόλων ἐνδιαφέροντος, ἀπό τούς ὁποίους οἱ ἀνώτερες τάξεις ἕλκυαν τή νομιμότητα τῆς ἱεραρχικῆς ἐξουσίας τους στό ἐπίπεδο ἐκείνων πού ἀντιστοιχοῦσαν αφετέρου στίς κατώτερες τάξεις.

Στήν πραγματικότητα, ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ πλήρως (νά ἀνθίσει), μονάχα ἄν προσκοληθεῖ σέ μιά ἐλεύθερη ἐνεργητικότητα. Ἔτσι μέσω τῶν δύο συμβόλων τῆς καθαρῆς Γνώσης πού στηρίζονται σέ ἕνα ἀριστοκρατικό καθεστώς, οἱ δύο ἀνώτερες τάξεις ἀνοίγουν στόν ἄνθρωπο δρόμους, πού τοῦ ἐπέτρεπαν τή συμμετοχή σ' αὐτή τήν «ὑπερκόσμια» τάξη — τή μόνη στήν ὁποία μπορεῖ νά ἀνήκει καί νά ἀποδείξει τήν ὁλοκληρωμένη καί παγκόσμια οὐσία τῆς προσωπικότητάς του. Καταστρέφοντας κάθε ἐνδιαφέρον γιά τήν τάξη αὐτή συγκεντρωμένος σέ προσωπικούς καί ὠφελιμιστικούς ἀντικειμενικούς σκοπούς, σέ πραγματοποιήσεις οἰκονομικῆς φύσεως ἤ σέ ὁποιαδήποτε ἀπό τίς ἐνασχολήσεις πού προσήκουν στίς δύο κατώτερες τάξεις — ὁ ἄνθρωπος διασπᾶται, ἀποκεντρώνεται καί παραδίδεται ἐκ νέου σέ δυνάμεις πού τόν ξεριζώνουν ἀπό τόν ἑαυτό του καί τόν ἀποδίδουν στίς παράλογες καί ὑπάνθρωπες ἐνέργειες τῆς συλλογικῆς ζωῆς — ἐνῶ ἡ προσπάθεια νά ὑψωθεῖ πάνω ἀπό αὐτές, χαρακτηρίζει κάθε πραγματικά ἀνώτερο πολιτισμό.

Ἔτσι, στίς πλέον πρόσφατες κοινωνικές μορφές, τό συλλογικό στοιχεῖο ἀποκτᾶ πάντοτε περισσότερη σημασία μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νά ξαναδίνει ζωή, κατά κάποιο τρόπο, στόν τοτεμισμό τῶν ἀρχέγονων κοινοτήτων.

Τό ἔθνος, ἡ φυλή, ἡ κοινωνία, ἡ ἀνθρωπότητα, προσλαμβάνουν στίς ἡμέρες μας μιά μυστικιστική προσωπικότητα καί ἀπαιτοῦν ἀπό τά ἄτομα ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελοῦνται μέ ἄνευ ὅρων προσκόλληση καί ὑποταγή, ἐνῶ παραλλήλως ἐν ὀνόματι τῆς «ἐλευθερίας» ἐξάπτουν τό μίσος γιά τίς ἀνώτερες καί κυρίαρχες προσωπικότητες, τίς μόνες ἔναντι τῶν ὁποίων ἡ ἀρχή τῆς ὑποταγῆς καί τῆς ὑπακοῆς τῶν κατ' ἰδίαν ἀτομικῶν ἐνεῖχε ἱερό χαρακτήρα καί ἐδικαιολογεῖτο καί αὐτή ἡ τυραννία τοῦ συλλογικοῦ στοιχείου πού περιορίζεται στήν ἐπιβεβαίωσή της σέ ἐκεῖνο πού στόν ἀτομικό βίο ἀνήκει στό πολιτικό καί κοινωνικό πεδίο: ἀντιποιεῖται τό ἠθικό καί «πνευματικό» δικαίωμα καί — διατεινόμενη ὅτι ὁ ἀτομισμός

καί τό πνεῦμα παύουν νά εἶναι μορφές δραστηριότητας πού ἀδιαφοροῦν νά καταστοῦν ὄργανα ἐξαρτώμενα ἀπό τή συλλογική κοσμική ὀντότητα — ἀνυψώνει ἀκριβῶς τό ἐμπόδιο ὅτι τό πνεῦμα δέν ἔχει ἔννοια καί ἀξία παρά μόνο σάν μέσο στήν ὑπηρεσία τοῦ σώματος. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρίν νοηθεῖ ὡς προσωπικότητα, ὡς ἐγώ, ὀφείλει νά νοηθεῖ ὡς κοινωνική ὁμάδα, ὡς κόμμα ἤ ὡς ἔθνος — τέτοια εἶναι μία ἀπό τίς ἐπιταγές πού προσιδιάζει στίς τελευταῖες ἀνατρεπτικές ἰδεολογίες καί μέσω τῆς ὁποίας ἐπανεμφανίζεται ὁπωσδήποτε, κατά τρόπο ἐπακριβέστατο, ἡ σχέση κατά τήν ὁποία τό πρωτόγονο στοιχεῖο θά ἐξεταζόταν ἔναντι τοῦ τοτέμ τῆς ἴδιας του τῆς φυλῆς ἤ ὁμάδας.

Στήν ἀνόρθωση τῆς ρωσικῆς φυλῆς, στόν τρόπο πού πιστεύει ὅτι μέ τόν μπολσεβικισμό τῆς ἔχει ἀνατεθεῖ μιά παγκόσμια προφητική ἀποστολή, βρίσκουμε τήν ἐπιβεβαίωση αὐτῆς τῆς ὀπισθοδρόμησης στά πρωτόγονα κοινωνικά στάδια, πού παρουσιάζεται σέ τέτοιες μορφές σύγχρονης ζωῆς. Ἔτσι, εἶναι πολύ ἀκριβής ἡ γνώμη ἐκείνων πού βλέπουν στή νέα Ρωσία τή Γαλλική ἐπανάσταση μιᾶς βάρβαρης ἀσιατικῆς φυλῆς πού ἀπορρίπτει τήν προσπάθεια τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ πού εἶχαν ἀπό δύο αἰῶνες ἀναλάβει οἱ Τσάροι καί τείνει νά ταυτιστεῖ μέ τίς μορφές τῆς κοινωνικῆς ἀποσύνθεσης τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου. Ὁ μπολσεβικισμός ἀποτελεῖ τήν ἐνσάρκωση σέ σύγχρονη μορφή, τοῦ παλιοῦ πνεύματος τῆς σλαβικῆς φυλῆς: φυλῆς χωρίς παράδοση, ἡ ὁποία μέ τόν κοινωνικό μυστικισμό της, μέ τό ἀμάλγαμα τοῦ αἰσθηματισμοῦ καί τῆς πνευματικότητάς της, μέ τήν ὑπερίσχυση τοῦ πάθους καί τοῦ ἤθους καί τοῦ ἐνστικτώδους ἐπί τῆς λογικῆς, μᾶς ἐπαναφέρει στίς μορφές τῆς ὑπάνθρωπης ἀδιαφορίας καί στήν μεταδοτική σύμμιξη πού χαρακτηρίζουν επακριβῶς τούς πρωτόγονους.

Ἡ ἔκρηξη τοῦ παγκόσμιου πολέμου ξανάφησε τό πεδίο ἐλεύθερο σ' αὐτό τό στοιχεῖο καί δημιούργησε μιά τρομερή ζύμωση ἀποσύνθεσης, πού ὑπονομεύει ὅ,τι εἶχε ἀπομείνει ἀκόμη ὑγιές στήν Εὐρώπη. Ὁ «σοβιετικός πολιτισμός» ἐξαγγέλλοντας τήν ἔλευση τῆς «προλεταριακῆς ἐποχῆς», ἀφιερώνεται κατά τρόπο ἔκδηλο στήν ἀπόλειψη τῆς «λέπρας» τῆς προσωπικότητας καί τῆς ἐλευθερίας, «δηλητήριο τῆς ἀστικῆς κοινωνίας καί ἀρχῶν παντός κακοῦ», στήν κατάργηση ὄχι μόνο τῆς ἰδιωτικῆς περιουσίας, ἀλλά ἀκόμη κάθε ἀνεξάρτητης ἀνάγκης καί κάθε «ὑπερφυσικοῦ κινήτρου καί συνεπῶς ξένου πρός τά ταξικά συμφέροντα» (Λένιν), στήν ἔλευση τοῦ παντοδύναμου μαζάνθρωπου, πού μόνον πρέπει νά ζήσει καί νά δώσει μορφή σέ κάθε τρόπο ζωῆς καί σκέψης στά ἄτομα. Ἡ σύγχρονη ὄψη τοῦ μπολσεβικισμοῦ βασίζεται ἀποκλειστικά στή «μέθοδό» του, ἡ μηχανοποίηση καί ἡ ὀρθολογιστικότητα εἶναι τά μέσα πού ἐπέλεξε γιά νά πραγματοποιήσει στούς κόλπους ἑνός παγκόσμιου κοινωνικοῦ συστήματος, καθαρά οἰκονομικοῦ, τόν μαζάνθρωπο πού ζοῦσε ἤδη μυστικοπαθῶς μέσα στή σλαβική ψυχή. Ἔτσι, ὁ «σοβιετικός πολιτισμός» πάει νά συναντήσει — καί ἔχει πλήρη συνείδηση περί αὐτοῦ — ἕνα ἄλλο ἔθνος πού ἀντιποιεῖται παρομοίως μιά ἀναγεννητική παγκόσμια ἀποστολή καί μιά οἴηση νά ἐκπροσωπεῖ τήν ἄκρα ἔννοια τοῦ πολιτισμοῦ — τήν Ἀμερική.

Στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ἡ διαδικασία δέν ἀρκεῖται νά δείξει τίς συνήθειες ἑνός λαοῦ πού παρέμεινε στό προπολιτιστικό στάδιο. Ἀκολουθεῖ τόν ἄκαμπτο ντετερμινισμό, πού θέλει τόν ἄνθρωπο, τή στιγμή πού κλείνει τόν ἑαυτό του σέ κάθε μορφή καθαρῆς πνευματικότητας γιά νά παραδοθεῖ στήν ἐπιδίωξη τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων, νά παύει αὐτοδικαίως νά ἀνήκει στόν ἑαυτό του, καί νά ἀποτελεῖ ὁλοκληρωτικά μέρος μιᾶς παράλογης συλλογικῆς ὀντότητας, πού δέν μπορεί νά δεσπόσει.

1ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΜΕΤΩΠΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Μέ τήν ἐκπνοή τοῦ περασμένου ἔτους πραγματοποιήθηκε καί τό πρῶτο πανελλήνιο συνέδριο τοῦ Ἐθνικοῦ Κόμματος καί τοῦ Μετώπου. Ἕνα γεγονός τό ὁποῖο μπορεῖ νά μήν προκάλεσε τό ἐνδιαφέρον στόν Τύπο, ἀλλά καρποφόρησε στήν πράξη.

Τό Μέτωπο Ἐθνικιστικῆς Νεολαίας εἶναι μέ τήν ἔναρξη τοῦ 1991 ἕνας νεολαῖστικος μηχανισμός αὐτοτελής, μέ καταστατικό λειτουργίας πού προέκυψε ἀπό τούς ἴδιους τούς συνέδρους, πού ἱδρύει ἕναν «συμμετοχικό συγκεντρωτισμό» στούς κόλπους τῆς ὀργάνωσής του. Ἐπίσης στήν προσπάθειά του νά προσδιορίσει ἀκριβῶς τή θεωρία τοῦ ἀγῶνα ἐξέδωσε τήν «ἐθνικιστική διακήρυξη» πού ἀποτελεῖ τόν ἑπόμενο καρπό τῆς συλλογικῆς προσπάθειάς του.

Τέλος τό 1ο πανελλήνιο συνέδριο τοῦ ΜΕΝ ἐπισφραγίστηκε μέ τήν «παμψηφεῖ» ἐκλογή τοῦ νέου Γ.Γ. τοῦ ΜΕΝ Δημήτρη Σαρτζετάκη ἀπό τό Συνέδριο, ὁ ὁποῖος διαδέχεται τόν τέως Γ.Γ. Μάκη Βορίδη.

Ἡ «Νέα Τάση» σᾶς παραθέτει αὐτούσια τήν εἰσηγητική ὁμιλία του νεοεκλεγέντος ἀρχηγοῦ τοῦ Μ.Ε.Ν. καθώς καί τήν πρώτη ἐθνικιστική διακήρυξη σέ μιά προσπάθεια ἀμε-

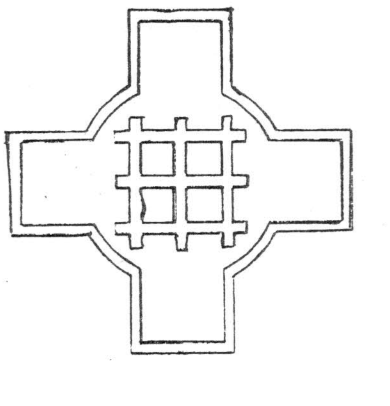
σότητος προσέγγισης αὐτοῦ τοῦ ἐθνικιστικοῦ πολιτικοῦ φορέα.

Μέ τίς καλύτερες εὐχές γιά ἕνα δημιουργικό μέλλον...

Φίλες καί Φίλοι
Συναγωνιστές,

Πρίν ξεκινήσω τήν εἰσήγησή μου αὐτή θά ἤθελα νά διευκρινίσω ὅτι θά πάρει ἕνα χαρακτήρα, μιά διάσταση τεχνική, ὀργανωτική καί λιγότερο θεωρητική κι αὐτό γιατί ἀναμφίβολα ἡ πολιτική πρακτική σ' ἕνα κίνημα σάν τό δικό μας πού θέλει τούς ἀνθρώπους νά πατοῦν σταθερά στήν πραγματικότητα χωρίς νά σκέφτονται ὑπερβατικά καί νά παραμένουν στήν πράξη θεωρητικοί τῆς ἀπραξίας παίζει καθοριστικό ρόλο. Θά ἐπιχειρήσει αὐτή ἡ εἰσήγηση νά καθοδηγήσει τή σκέψη καί τήν πολιτική μας καί νά καθορίσει τήν στρατηγική μας γιά τά ἑπόμενα χρόνια.

Τό ΜΕΝ παρ' ὅτι γεννήθηκε σέ κόλπους κομμάτων πού τελοῦσαν σέ διωγμό, κατάφερε νά ἐπιζήσει χάρη στούς ἀγῶνες καί τό ζῆλο πού ἐπέδειξαν τά μέλη του, χάρη στό στερεό ἰδεολογικό ὑπόβαθρο πού ἑδράζεται, χάρη στήν πίστη τῶν μελῶν του στήν ἀλήθεια καί τήν ἱερότητα τοῦ ἀγῶνα. Αὐτή ἡ ὕπαρξη καί μόνο ἑνός κινήματος σάν τοῦ δικοῦ μας πρέπει νά μᾶς γεμίζει περηφάνεια, φιλοδοξία καί ἐνθουσιασμό, σέ μιά ἐποχή ὅπου ἡ ἔλλειψη ἐθνικῶν στόχων προοπτικῆς καί στρατηγικῆς εἶναι παραπάνω ἀπό ἐμφανής. Αὐτή ἡ θέλησή μας νά διαμορφώσουμε τούς ἀνθρώπους καί τόν

λαό σ' ἐνεργητικούς παράγοντες τῶν ἐθνικῶν τῶν πολιτικῶν καί τῶν κοινωνικῶν ἐξελίξεων μᾶς προσδιόρισε τόν ἀγώνα καί τό ἐπίπεδο τῆς δράσης στό ὁποῖο κινηθήκαμε αὐτά τά χρόνια.

Τό ΜΕΝ συνέβαλε ἀποφασιστικά στήν ἐπανεκτίμηση τῶν κοινωνικῶν δεδομένων, κι ἔδωσε τό κίνητρο στόν ἐθνικιστικό φορέα γιά μεγαλύτερη εὐαισθητοποίηση στά λαϊκά κοινωνικά ζητήματα. Πέρα ὅμως ἀπό τήν μετεξέλιξη τοῦ ἐθνικιστικοῦ φορέα πού ὡς ἕνα βαθμό ἐπιτύχαμε, ποιά ἦταν ἡ παρέμβασή μας στήν ἑλληνική κοινωνία; Καί κατά πόσο καταφέραμε νά κάνουμε τίς ἀπόψεις μας, μέρος τῆς πολιτικῆς πρακτικῆς;

Πιστεύω πώς σήμερα περισσότερο παρά ποτέ εἶναι ἐπιτακτική ἡ ἀνάγκη γιά ἐπαναπροσδιορισμό τῶν κοινωνικῶν ὁμάδων καί τῶν πολιτικῶν τάξεων στίς ὁποίες πρέπει νά ἀπευθυνθοῦμε γιά νά δοῦμε τό ἐθνικιστικό κίνημα νά ἀναπτύσσεται. Οἱ στόχοι μας πρέπει ἐπιτέλους νά ξεφύγουν ἀπ' τήν ἐνεργοποίηση καί τήν δραστηριοποίηση ἐκείνου τοῦ κόσμου πού ἐμφορεῖται καί μόνο ἀπ' τίς ἰδέες μας, πρέπει νά ἐντείνουμε τήν προσπάθειά μας γιά ἕνα «ἄνοιγμα στήν κοινωνία». Ἕνα τέτοιο κοινωνικό ἄνοιγμα, προϋποθέτει τήν παρέμβασή μας σ' ὅλους τούς τομεῖς τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Μια συμμετοχή ὅμως τέτοια στά δρώμενα, περιλαμβάνει τήν διάθεσή μας νά ἐκτεθοῦμε καί τήν ἀνάγκη νά ἐγκαταλείψουμε τούς ἐρασιτεχνισμούς καί τήν ἀτολμία καί νά μποῦμε ἐνεργά στό πολιτικό παιχνίδι. Τά σωματεῖα, τά συνδικάτα, οἱ πολιτιστικοί σύλλογοι, οἱ συνεταιρισμοί, εἶναι μερικοί ἀπό τούς χώρους πού μποροῦμε νά προσελκύσουμε τόν Ἕλληνα νέο, νά τοῦ δώσουμε τήν ἐναλλακτική πρόταση γιά τό μοντέλο τῆς κοινωνίας πού θά δημιουργήσουμε μαζί, νά τοῦ δείξουμε τό δρόμο τῆς ἀναζήτησης γιά τήν ἐλπίδα πού ἔχει χάσει. Ἡ ἀπουσία μας ἀπό τούς χώρους αὐτούς μᾶς συρρικνώνει, μᾶς ἀποδυναμώνει, ἐνῶ ἡ παρουσία μας ἰσχυροποιεῖ καί λειτουργεῖ σάν τρόπος προσέλκυσης τῶν νέων ἀνθρώπων στό κίνημα.

Μόνο λοιπόν μέσα στούς ἐργασιακούς καί στούς φοιτητικούς χώρους θά ἀνακαλύψουμε τόν Ἕλληνα πού ἔχει ἀνάγκη νά ξεφύγει ἀπό τήν ἀπολιθωμένη ἰδεολογία τοῦ μαρξισμοῦ καί τήν ἀπανθρωπιά τοῦ σημερινοῦ φιλελευθερισμοῦ πού ἀδιαφορεῖ γιά τά συμφέροντα τοῦ λαοῦ, πού καθιστᾶ ἀλαζονική τήν ἀτομική ἰδιοκτησία, πού συμπυκνώνει τούς ἐργαζόμενους σέ ἄμορφη μᾶζα, χαρακτηριζόμενη ἀπό τήν ἀπόγνωση καί τήν δυστυχία. Μόνο ἡ συμμετοχή μας λοιπόν στό συνδικαλιστικό χῶρο, μπορεῖ νά δώσει στόν προπαγανδιστικό μας λόγο πολιτική ὑπόσταση καί νά ζυμώσει ἐμᾶς τούς ἴδιους πολιτικά.

Ἀπαραίτητο θεμέλιο στήριξης ὅλων αὐτῶν ἀποτελεῖ μιά ἰσχυρή ὀργάνωση. Αὐτή ἡ ὀργάνωση θά βασίζεται στό δημοκρατικό συγκεντρωτισμό, μιά ἀρχή ὅμως ἐξελισσόμενη καί ὄχι στατική. Ὁ δημοκρατικός αὐτός συγκεντρωτισμός πρέπει νά ἐμπλουτίζεται ἀπό τήν συνεχῆ προσπάθεια γιά ἀνάπτυξη τοῦ κινήματος. Τήν οὐσία αὐτοῦ ἀποτελεῖ ὁ πλουραλισμός τῶν ἀπόψεων καί ἡ ἰσότητα τῶν μελῶν τοῦ κινήματος ὡς πρός τά δικαιώματα καί τίς ὑποχρεώσεις. Ἡ κριτική καί ἡ αὐτοκριτική εἶναι ἀναγκαῖο μέσο γιά τήν ὑπέρβαση τῶν ἀδυναμιῶν μας καί τήν διόρθωση τῶν λαθῶν μας. Ἡ δράση καί ἡ λειτουργία τῆς ὀργάνωσης, πρέπει νά βασίζεται στήν ἀρχή τῆς συλλογικότητας. Ἡ συλλογικότητα δέν ἀναιρεῖ τήν ἀτομική εὐθύνη ἀλλά οὔτε καί ὑποβαθμίζει τήν κοινωνική προσφορά. Στά πλαίσια αὐτῆς τῆς συλλογικότητας πρέπει νά ἀναδεικνύονται τά ἀτομικά προσόντα καί οἱ ἰδιαιτερότητες κάθε ἐθνικιστή. Ἀκόμα ἡ πειθαρ-

χία πρέπει νά εἶναι συνειδητή καί νά ἀποτελεῖ οὐσιαστικό παράγοντα γιά τήν πολιτική μας δράση καί τήν μαζική μας ἐπιρροή στήν ἑλληνική κοινωνία.

Αὐτά πρέπει νά δοῦμε σάν κύρια χαρακτηριστικά μιᾶς ἰσχυρῆς ὀργάνωσης, πού θά κατευθύνει τήν πολιτική μας δράση. Γιατί ὀργάνωση καί δράση δέν μπορεῖ παρά νά ἀποτελοῦν στοιχεῖα ἀλληλένδετα καί ἀλληλοεξαρτόμενους παράγοντες ἐπιτυχίας. Τήν συνεχῆ αὐτή πολιτική δράση πρέπει νά δοῦμε σάν κύριο μέλημά μας, γιατί αὐτή εἶναι ἡ μόνη πού μπορεῖ νά μᾶς φέρει σέ ἐπικοινωνία μέ τό λαό. Καμμιά εὐκαιρία συμμετοχῆς μας δέν πρέπει νά μένει ἀνεκμετάλλευτη, γιατί ἔτσι μόνο δείχνουμε τήν πρόταση μας ὁλοκληρωμένη.

Ὁ ἐθνικιστικός χῶρος πιστεύω δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό ἄλλα ἰδεολογικά μανιφέστα. Αὐτά νομίζω πώς ἔχουν ἐπεξεργαστεῖ καί διατυπωθεῖ πάρα πολύ καλά κατά τό παρελθόν. Ἔχει ἀνάγκη ἀπό τήν κάθοδο στό πεζοδρόμιο. Ἔχει ἀνάγκη ἀπό μιά προσαρμογή τῆς ἰδεολογίας στήν πολιτική πρακτική. Μιλᾶμε λοιπόν γιά μιά ἀναγωγή τῆς πολιτικῆς πρακτικῆς σ᾽ ἕνα μηχανισμό συνεχοῦς ἐπεξεργασίας μεταδόσεως τῶν ἀπόψεών μας. Ἡ πρωτοβουλία τῶν στελεχῶν τῆς περιφέρειας γιά ἀμεσότητα στήν παρέμβαση τῶν γεγονότων εἶναι ἀπαραίτητη.

Ἡ πολιτική δράση ὅμως δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι συνυφασμένη μέ τήν οἰκονομική ἀνάπτυξη τοῦ κινήματος. Τό κίνημα πρέπει νά διατηρήσει τήν αὐτονομία του καί αὐτό θά ἐπιτευχθεῖ μόνο μέσω τῆς οἰκονομικῆς ἀνεξαρτησίας. Τό οἰκονομικό πλάνο στό ὁποῖο πρόκειται νά κινηθοῦμε γιά νά δοῦμε αὐτόν τό τομέα νά ἀναπτύσσεται συνίσταται στά ἑξῆς βασικά στοιχεῖα: α) Τήν συνετή συμμετοχή τῶν μελῶν στούς πόρους τῆς νεολαίας, β) τήν ἐξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων ἀπό

ἐπιχειρησιακοῦ χαρακτήρα δραστηριότητες π.χ. ἀνάπτυξη ἐκδόσεων, διοργάνωση ἐκδηλώσεων, γ) καί δωρεές ἀπό φιλικά πρόσωπα προσκείμενα πρός τήν ὀργάνωση.

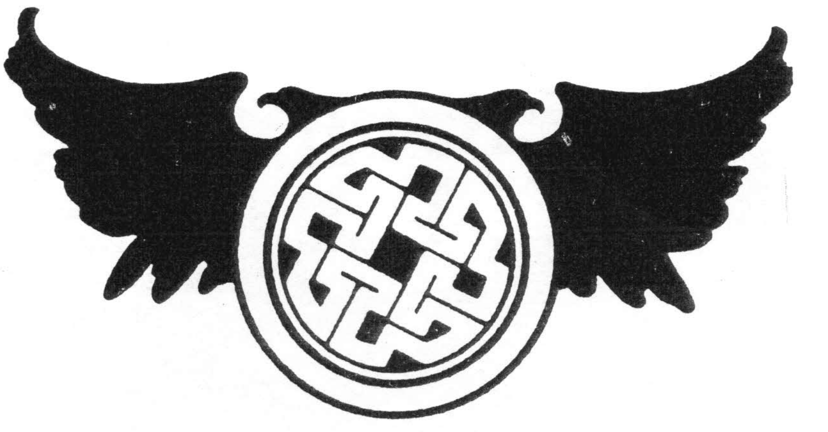
Συναγωνιστές, ἦρθε ἡ ὥρα νά κάνουμε τό ὅραμα πράξη. Ἡ ἱστορική συγκυρία πού γιά χρόνια ὁ ἐθνικιστικός χῶρος ἐπικαλεῖται ἔχει φέρει τήν πατρίδα μπροστά σέ μιά ζοφερή πραγματικότητα. Μιά πραγματικότητα πού βρίσκει τό ἔθνος ἀδύναμο καί ἀνέτοιμο νά ἀντιμετωπίσει τά μεγάλα ἐθνικά καί κοινωνικά ζητήματα τῶν καιρῶν μας. Ἡ ἐπιβουλή τῶν κυριαρχικῶν μας δικαιωμάτων στό Αἰγαῖο καί στήν Μακεδονία, ἡ ὑπονόμευση τοῦ ἑλληνισμοῦ στήν Θράκη καί στήν Βόρειο Ἤπειρο καί τήν Κύπρο συνοδεύονται ἀπό μιά ἔκρυθμη κοινωνική ἀναστάτωση, ἡ ὁποία μεταφράζεται στό ἄνευ ὅρων ξεπούλημα τῆς ἑλληνικῆς γῆς καί τῶν ἐπιχειρήσεων στό ξένο κεφάλαιο, σ᾽ ἕνα τριτοκοσμικό (καί ὄχι μόνο) μεταναστευτικό ρεῦμα πρός τήν Ἑλλάδα, σέ μιά ξεφτισμένη πολιτική καί συνδικαλιστική ἐξουσία, σέ μιά παρηκμασμένη παιδεία χωρίς οὐσιαστική πρόταση ζωῆς νά ὁδηγεῖ τούς νέους ἀνίσχυρους στίς ἀγκάλες τῦ εὐδαιμονισμοῦ καί τῶν ναρκωτικῶν, στήν ἀνεργία ἤ σ᾽ ἕνα παράλογο καταναλωτικό ἀδιέξοδο.

Κι ὅσο οἱ Ἕλληνες ἀναμένουν τούς βαρβάρους αὐτοί ἐμπλέκουν τήν ἀνθρωπότητα, σ᾽ ἕνα μεγάλο φιάσκο, σέ μιά αὐθαίρετη ἀναμέτρηση στόν Περσικό Κόλπο, γιά λογαριασμό τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν πετρελαϊκῶν ἑταιρειῶν καί τοῦ δολλαρίου, ἐνῶ ὁ μέχρι πρότινος κόσμος τοῦ ὑπαρκτοῦ σοσιαλισμοῦ ἐγκαταλείπεται ἄνευ ὅρων στούς νόμους τῆς ἐλεύθερης ἀγορᾶς καί ἀποκαλύπτεται καταφανῶς τό ἀληθινό πρόσωπό των γιά τόσα χρόνια μαχόμενων ἰδεολογιῶν, τοῦ φιλελευθερισμοῦ καί τοῦ μαρξισμοῦ ὡς δύο ὄψεις τοῦ αὐτοῦ νομίσματος.

Καί ἡ Εὐρώπη; Ἡ μεγάλη ἀνερχόμενη Εὐρωπαϊκή Οἰκονομική Κοινότητα; Τί στ᾽ ἀλήθεια θά μποροῦσε νά σημαίνει; Μήπως ἄλλη μιά πολιτεία τῆς Ἀμερικῆς, ἤ μήπως τή μεγάλη προστάτιδα τῶν λαῶν καί τῶν πατρίδων πού ἐμεῖς ὁραματιζόμαστε;

Συμμαχητές,

Τό μέλλον εἶναι ἄγραφο. Ἄς ἀφήσουμε ὅλους ἐκείνους πού ματαιοδοξοῦν, ὅλους ἐκείνους πού δέν πιστεύουν στήν ἀνθρώπινη δύναμη, κι ἐπαφίονται στόν σκεπτικισμό πού αὐτό τό ἴδιο τό σύστημα προσέδωσε. Τό τέλος τοῦ 20ου αἰῶνα θά σημάνει καί τήν κατάρρευση τοῦ πολυπόθητου ἀμερικανικοῦ ὀνείρου τοῦ ἀτομικισμοῦ καί τοῦ καταναλωτικοῦ εὐδαιμονισμοῦ. Τά νέα δε-

δομένα πού ἀναπτύσσονται θέλουν τά ἔθνη πού θέλουν νά κυριαρχήσουν, ἑνωμένα καί ἄρρηκτα συνδεδεμένα μέ τήν ἱστορική καί πολιτιστική τους παράδοση.

Σ' αὐτή τήν συγκεκριμένη ἱστορική στιγμή οἱ Ἕλληνες ἐθνικιστές, φέρουν στήν πλάτη τους τήν βαρύτατη εὐθύνη τῆς πραγμάτωσης τοῦ ἐθνικιστικοῦ κινήματος σέ πολιτική ὀντότητα. Ἐμεῖς δέν θά ἀφήσουμε αὐτή τήν εὐκαιρία νά πάει χαμένη...

Η ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Ἡ διακήρυξη περί ἐθνικιστικῆς προοπτικῆς καί πολιτικῆς στρατηγικῆς τοῦ Ἐθνικιστικοῦ κινήματος ἔχει ἰδιαίτερη βαρύτητα, διότι εἶναι προϊόν ζωντανῆς ἐσωτερικῆς διεργασίας καί ἀποτελεῖ τήν βάση ἀναπτύξεως τοῦ ὁράματος στήν γενικώτερη πορεία τοῦ Ἐθνικισμοῦ στήν Ἑλλάδα.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Τό Ἐθνικιστικό Κίνημα χάνει στήν συνέχειά του, ἄν μποροῦμε νά τοῦ ἀναγνωρίσουμε μιά τέτοια, ἤ διαφοροποιεῖται σημαντικά ἀπό τίς ἰδεολογικές του βάσεις στήν ἐξέλιξή του. Αὐτός εἶναι ὁ πρῶτος λόγος πού εὐθύνεται γιά τήν ἀνυπαρξία μιᾶς πολιτικῆς παραδόσεως τοῦ Ἐθνικισμοῦ στήν Ἑλλάδα.

Στοιχεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ ἐθνικιστικοῦ σκέπτεσθαι βρίσκουμε διαχρονικά ξεκινώντας ἀπό τόν Δραγούμη καί τόν Γιαννόπουλο, στό καθεστώς τῆς 4ης Αὐγούστου ἤ τῆς 21ης Ἀπριλίου. Ποτέ ὅμως δέν καταφέραμε νά ἀναγνωρίσουμε μιά ὁλοκληρωμένη ἰδεολογική καί πολιτική πρόταση μέσα στά καθεστῶτα αὐτά, ἡ ὁποία νά ἐκφράζει τό ἐθνικιστικό κίνημα. Καί σέ αὐτό παίζει τόν ρόλο της ἡ οὐσιαστικότερη διαφορά, ὅτι τό ἐθνικιστικό κίνημα δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι ἕνα λαϊκό κίνημα μέ βαθιά ἁπλωμένες τίς ρίζες του στόν λαό.

Ἀλλά καί στήν μεταγενέστερη καί μεταπολιτευτική ἱστορία μας, δέν ἀξιωθήκαμε νά ζήσουμε τό ἐθνικιστικό κίνημα. Οἱ προσωπικές διαφορές, οἱ νοσηροί ἐγωκεντρικοί, ἡ ἀσφυκτική ἀστυνόμευση καί ὑπονόμευση τοῦ χώρου ἀπό τό σύστημα, συνεπικουροῦσαν μ' αὐτήν τήν ἀλλοπρόσαλλη πολιτική παράδοση γιά νά δώσουν καρπό στίς παιδικές ἀσθένειες τοῦ Ἐθνικισμοῦ, ἀπό τίς ὁποῖες πάσχουμε καί πληρώνουμε σήμερα τό τίμημά τους, ἐπαληθεύοντας ἔτσι ὅτι νέοι ἐθνικιστές ἐξοφλοῦν ἀκόμη τά ἀπλήρωτα γραμμάτια τῶν παλαιῶν.

Ἀλλά ἐάν ἡ θρησκεία ἀποδέχεται τήν παρθενογέννηση, γιά κανένα λόγο ἡ πολιτική δέν εἶναι διατεθειμένη νά τήν ἀποδεχτεῖ. Κι αὐτό διότι πολιτική σημαίνει εὕρεση τῆς κοινῆς συνισταμένης τῆς αἰχμῆς πίσω ἀπό τήν ὁποία συναθροίζονται ἀγωνιστές καί λαός.

Καί ἐξηγούμεθα διεξοδικώτερα:

Κανείς ἀπό τούς συναγωνιστές τοῦ Μ.Ε.Ν. δέν συμμερίζεται τήν πολυειπωμένη ἄποψη ὅτι μιά μερίδα ἀνθρώπων μπορεῖ ξαφνικά μέ τήν μέθοδο τοῦ ἀλεξιπτωτισμοῦ νά καθορίσει ἤ νά αὐτοκαθορίσει τό ἐθνικιστικό κίνημα καί τήν συνέχειά του. Ἡ ἀντίληψη αὐτή εἶναι τόσο παράλογη ὅσο ἀνέφικτη εἶναι καί δέν ἀποτελεῖ γιά μᾶς παρά τό ἄλλοθι ὅλως ἐκείνων πού δέν θέλουν νά ἐκτεθοῦν πραγματικά στόν ἀγῶνα.

Τό ἐθνικιστικό κίνημα πρέπει νά ἀνδρωθεῖ πολιτικά κι αὐτό δέν γίνεται ὅσο ὁ κάθε ἐθνικιστής, ὁ κάθε πατριώτης δέν ἀφήνει κάτι ἀπό τήν ἀγωνιστική του πορεία γιά νά μετασχηματίσει, νά διαμορφώσει καί ἐπιτέλους νά συμμετάσχει στήν κεντρική προσπάθεια. Σήμερα μόνο κάτω ἀπό τά στεγανά καί μέ τήν ἀδιάκοπη συνύπαρξη τῆς θεωρίας καί τῆς πρακτικῆς τοῦ ἐθνικισμοῦ πιστεύουμε ὅτι μποροῦμε νά προσδιορίσουμε τό μέλλον τοῦ κινήματος.

Γιά τούς παραπάνω λόγους πιστεύουμε ὅτι εἶναι ἀπαραίτητη ἡ συμμετοχή ὅλων τῶν νέων ἐθνικιστῶν μέσα στούς κόλπους τοῦ Μ.Ε.Ν. καί τοῦ Ε.Κ. στό βαθμό πού ἀποτελοῦν ἀναμφισβήτητα τόν κεντρικό φορέα τοῦ ἐθνικιστικοῦ χώρου. Δέν ὑπάρχουν τετελεσμένα γιά μᾶς σ' αὐτή τήν ὑπόθεση. Τό Ε.Κ. θά ἀνδρωθεῖ σέ πολιτική δύναμη, ἐφ' ὅσον τά στελέχη του δουλέψουν σωστά καί ὁδηγήσουν σ' αὐτή τήν ἐξέλιξη τήν ἑλληνική κοινωνία. Κοινωνική ἐπιταγή τέτοια ὑπάρχει καί καθημερινά ἐπαυξάνεται. Τό ζήτημα πού πρόκειται γιά τό Ε.Κ. εἶναι ἐξεύρεση τῆς σωστῆς πολιτικῆς.

Πολύ περισσότερο τό Μ.Ε.Ν. εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὀργανισμός πού ἀποτελεῖ σήμερα τό φυτώριο τῆς αὐριανῆς καταστάσεως, ὅταν διαμορφώνει τήν μελλοντικη ἐναλλακτική πρόταση, καί εἶναι ἴσως ὁ μόνος πο-

λιτικός χῶρος ὅπου μποροῦν νά ἐπιτευχθοῦν ἡ συμμετοχική ἐσωτερική δημοκρατία μέσα ἀπό τήν ὁποία ἀφουγκράζεται τό κίνημα τά κοινωνικά αἰτήματα.

Καταλήγοντας ξεκαθαρίζουμε τό ἑξῆς: ὅτι τό ΜΕΝ προσβλέπει στήν πραγματική ὑπόσταση τοῦ Ἐθνικιστικοῦ Κινήματος, προσδιορίζοντας στήν πορεία του θεωρία καί πράξη μαζί μέ ὅλους τούς συναγωνιστές πού τό ἀποτελοῦν, καί ξεκινᾶ νά διαμορφώσει μια πρόταση γιά τήν κονωνία, διαμορφώνοντας πρῶτα ἀπ' ὅλα τόν καθένα ἀπό τούς συναγωνιστές ὥστε νά μπορέσουν νά ὑλοποιήσουν αὐτό τό πρωτοποριακό στόχο.

2. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Δέν εἶναι ἐθνικιστικό κίνημα ἐκεῖνο πού θά ἀσπασθεῖ τήν ἀντίληψη τῆς ἐπιστημονικά ἀντικειμενικῆς κοσμοθεωρίας. Γι' αὐτό καί δέν θά προσπαθήσυμε νά ἀναλύσουμε τίς παγκόσμιες καί ἐσωτερικές πολιτικές ἐξελίξεις, μέ τήν πεποίθηση ὅτι ἀτενίζοντας τά πράγματα ἀπό γενική ἄποψη, μποροῦμε μέ ἄξονα τόν ὀρθολογισμό νά διακρίνουμε τό καλό ἀπό τό κακό. Ἀφήνοντας τό «χάρισμα» αὐτό ἀνέπαφο στούς «πεφωτισμένους» φιλελεύθερους καί μαρξιστές τῆς διανόησης καί προτιμοῦμε νά τό ἀναγνωρίσουμε σέ μεγάλα ἱστορικά πνεύματα, ὅταν καί ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν.

Ἀντιπροτείνοντας ἕνα ἄλλο πρίσμα θεωρήσεως τῶν πραγμάτων, διακηρύσσουμε τήν πίστη μας στόν ἡρωϊκό ὑποκειμενισμό καί αὐτό διότι ὁ ἐθνικιστικός τρόπος σκέψεως διακατέχεται κυρίως ἀπό τήν ἐντιμότητα νά ἀναγνωρίζει σάν τελικό κριτήριο τήν δύναμη καί τήν βουλησιοκρατία, ἔξω ἀπό πανανθρώπινες ἠθικές καί πέρα ἀπό τήν ἀλήθεια καί τό ψέμα.

Στ' ἀλήθεια, ποιός θά μποροῦσε μέ τό χέρι στήν καρδιά, νά ἀποφασίσει τί εἶναι καλό; Ὁ ἰσραηλινός στρατός κατοχῆς στήν Παλαιστίνη ἤ τά ἰρακινά στρατεύματα στό Κουβέϊτ; Τί ἄραγε εἶναι πιό βολικό; Τά ἠλεκτροφόρα σύρματα στήν Βόρειο Ἤπειρο ἤ ἡ πράσινη γραμμή στήν Κύπρο; Τί πονάει περισσότερο; Ἡ κρατική καταστολή τῆς ἐξεγέρσεως τῶν Κινέζων φοιτητῶν ἤ ἡ ἀμερικανική εἰσβολή στόν Παναμᾶ; Ποιός εἶναι ὁ πιό εὔηχος οἰωνός; Ἡ δημογραφική ἔκρηξη στόν τρίτο κόσμο ἤ το μεταναστευτικό ρεῦμα πρός τήν Εὐρώπη;

Ἀλλά ἄς μήν δυσκολεύουμε τά πράγματα, ὑπάρχουν δύο εἰδῶν λαοί: αὐτοί πού ὑποφέρουν ἀπό ἀσιτία καί αὐτοί πού ὑποφέρουν ἀπό ἀϋπνία μόνο στήν σκέψη ὅτι ἡ εὐημερία τους στηρίζεται στήν ἐξαθλίωση τῶν πρώτων. Ἀντίστοιχα στόν δυτικό κόσμο ὑπάρχουν δύο κάστες ἀνθρώπων: αὐτοί πού ζοῦν τό κοσμοπολίτικο ἀμερικάνικο ὄνειρο καί ἐκεῖνοι πού ζοῦν τήν σκληρή καί παράλογη καθημερινότητα. Μέ αὐτά τά δεδομένα, ὁδηγούμεθα στήν διαπίστωση ὅτι σήμερα ὁ κόσμος κινεῖται ἀλλά δέν ἀλλάζει ἀπό μόνος του.

Πράγματι, πόσο ἐνθαρρυντικό εἶναι καί τί προμηνύει τό ἄνοιγμα τῆς ἀγορᾶς στό ἀνατολικό μπλόκ, ἤ πε-

τρελαϊκή κρίση, ἡ ἕνωση τῶν Γερμανιῶν; Κάτω ἀπό ποιά σημεῖα θά δικαιολογηθοῦν τά ἀδικαιολόγητα τῶν γενομένων κατά τήν Γιάλτα; Καί ποιό ὅραμα εἶναι ἐκεῖνο πού θά ἀντισταθμίσει τόν ζηλόφθονο θεό τοῦ 20ου αἰ., τό χρυσάφι;

Παράλληλα καί στήν Ἑλληνική πραγματικότητα. Πῶς θά ἀντιμετωπίσει ὁ πολίτης ἐκεῖνος πού γιά χρόνια καί ἐνώπιον τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου, πίστευε στήν δυτική συμμαχία καί ἐγκαρδιότητα, ὅταν ἀνακαλύψει ὅτι ἡ πατρίδα του βρίσκεται ὑπό οἰκονομική κατοχή πού δέν πλησιάζει ἴσως κανένα ἄλλο προηγούμενο κατοχῆς στήν ἱστορία; Τί ἐπιφυλάσσει τό μεγάλο ἄνοιγμα τῆς ἀγορᾶς καί τῶν κρατῶν - μελῶν τῆς ΕΟΚ τό '92; Πῶς αἰσθάνονται σήμερα ἐκεῖνοι πού ὀνειροπολοῦσαν τήν ἀταξική κοινωνία ὅταν διαπιστώσουν ὅτι ὁλόκληρη αὐτή ἡ ὑπόθεση δέν ἦταν παρά οἱ δύο ὄψεις τοῦ αὐτοῦ νομίσματος; Ποιό εἶναι στ' ἀλήθεια τό μέλλον τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ὅταν διαπιστώνει τήν ἀνυπαρξία ἰδανικῶν, τό ἀδιέξοδο τοῦ συστήματος, περισσότερο τώρα πού ἐξανεμίστηκε καί αὐτή ἀκόμη ἡ ἐλπίδα τῆς «ἐπίχρυσης» Ὀλυμπιάδας;

Δέν κρίνουμε σκόπιμο νά προχωρήσουμε παραπέρα. Τά σημεῖα τῶν καιρῶν ὁδηγοῦν καταφανέστατα στήν ἔλλειψη ἰδανικῶν, ἀξιῶν καί ὁράματος.

Ἡ κρίση κορυφώνεται καί ἡ κοινωνία περιμένει ἐναγωνίως νά δεῖ ποιός θά τήν καρπωθεῖ. Ἡ ἐποχή ἀποζητᾶ τό ἐθνικιστικό κίνημα καί ὅλα δείχνουν πώς μέ ἀφετηρία τόν Ἐθνικισμό, θά ὑλοποιηθεῖ ὁ αὐριανός κόσμος. Οἱ εὐθύνες καί τό μέλλον ἐναπόκεινται στήν ἴδια τήν πορεία τοῦ ἐθνικιστικοῦ κινήματος.

3. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Ἡ μελλοντική ὑπόσταση τοῦ ἐθνικιστικοῦ κινήματος εἶναι μιά ὑπόθεση ἡ ὁποία δέν ἐπιδέχεται ἐρασιτεχνισμούς. Τά πολιτικά δεδομένα ὅπως ἔχουν διαμορφωθεῖ σήμερα, δίνουν στόν ἐθνικισμό γιά τά ἑπόμενα χρόνια μιά καλή εὐκαιρία μετά ἀπό τρία χρόνια μέ τίς Εὐρωεκλογές, ἐνῶ τό ἐκλογικό σύστημα γιά τίς ἐθνικές ἐκλογές, ἔθεσε οὐσιαστικά ἐκτός μάχης τά μικρά κόμματα.

Παράλληλα, ὅμως δέν θεωροῦμε ἀδύνατη τήν ἐκλογική μας ἄνοδο στίς εὐρωεκλογές στόν βαθμό πού ὑπάρχει κοινωνικό αἴτημα τόσο πού μέχρι σήμερα παρέμεινε ἀνεκμετάλλευτο. Τό ΜΕΝ πρέπει σ' αὐτή τήν φάση τοῦ ἀγῶνα νά προχωρήσει θεμελιώνοντας σωστά θεωρία καί πράξη, προκειμένου νά τεθοῦν οἱ σωστές προϋποθέσεις ἀγῶνα μέχρι τοῦ χρονικοῦ ὁρίου τῶν τριῶν αὐτῶν χρόνων.

Πρώτη μέ κύρια δραστηριότητα τῆς νεολαίας εἶναι ἀναμφισβήτητα τό 1ο Συνέδριο τοῦ ΜΕΝ. Τό συνέδριο αὐτό πρέπει νά ἀποτελέσει τό σημεῖο ἀφετηρίας ἀγῶνα γιά τό μέλλον, νά δώσει στό σύνολο τῆς ὀργανώσεως νά κατανοήσει τήν πραγματική κατάσταση, ἐνῶ ταυτόχρονα καταδεικνύει ὅτι τό κίνημα διαμορφώνεται μέσα ἀπό τήν συμμετοχή καί τήν συλλογική προσπάθεια.

Μέ μιά πρώτη ματιά μποροῦμε νά ἀναγνωρίσουμε δύο οὐσιώδη σημεῖα γιά τό Συνέδριο αὐτό:

1. Τό γεγονός τοῦ ψηφίσματος ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ λειτουργία τοῦ ΜΕΝ πού θεμελιώνει ἕνα κίνημα αὐτοδύναμο καί δημοκρατικά συγκεντρωτικό.

2. Τήν ὕπαρξη συλλογικῆς διεργασίας τῶν πολιτικῶν πραγμάτων μέ κατεύθυνση κοινοῦ ἰδεολογικοῦ καί πολιτικοῦ ὁράματος πού νά ἀνταποκρίνεται στήν ἑλληνική κοινωνία, καί τό ψήφισμα τῆς διακηρύξεως τοῦ 1ου Συνεδρίου τοῦ ΜΕΝ, πού ἀφορᾶ τήν μεθοδολογία τῆς ὀργανώσεως τῶν ἑπομένων χρόνων.

Ποιά εἶναι ὅμως ἡ ἐνδεδειγμένη μεθοδολογία αὐτή καί ποιά ζητήματα ὀργανώσεως ἀξίζει νά προσ
χτοῦν προκειμένου νά ἐπιτευχθο
οἱ στόχοι τοῦ κινήματος;

Τό ἐρώτημα αὐτό, πού ἀποτε
τό κύριο πρόβλημα πρός τό παρ
θά προσπαθήσουμε νά ἀποσαφη
σουμε ἀμέσως.

Τό ΜΕΝ διακατέχεται ἀπό τ
σοβαρότητα νά μήν ἐθελοτυφλεῖ
τι τήν κοινωνία αὐτή μποροῦν
τήν μεταλλάξουν ἐξωτερικοί παρ
γοντες. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἐάν
λουμε νά διαμορφώσουμε τήν κο
νωνία πρέπει πρῶτα ἀπ' ὅλα νά δι
μορφώσουμε τούς ἑαυτούς μας,
στελέχη μας καί νά προετοιμα
μαστε πρός αὐτή τήν κατεύθυνσ
Εἶναι ἕνας δρόμος μακρύς, καθ
λου ρόδινος ἀλλά ἐξ ἴσου ἀπαραίτ
τος γιά τήν μελλοντική μας πορεί

Μέ ἄξονα τήν παρέμβαση, στ
κοινωνία, σέ ὅλους τούς κοινω
κούς τομεῖς τά στελέχη μποροῦν
ἀποκομίσουν πολλά καί μέ τήν δι
προσωπική ἐπικοινωνία μποροῦ
νά δοκιμασθοῦν οἱ ἰδέες μας καί
πρακτική μας καί νά βελτιώνετ
βαθμηδόν.

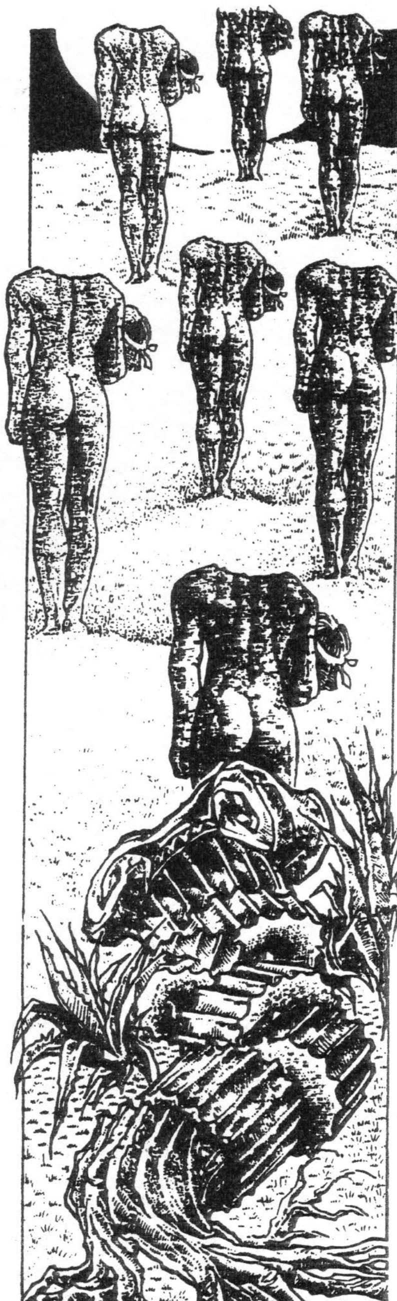
Ἄν θέλουμε νά γίνουμε σαφέστ
ροι, θεωροῦμε ὅτι εἶναι ἐφικτό καί
πιτακτικό ἕνα ἀποτέλεσμα τῆς τ
ξεως τῶν 500 στελεχῶν σέ ὅλη τ
Ἑλλάδα μετά ἀπό τρία χρόνια. Α
τή εἶναι ἡ βασικώτερη ἔννοια καί
πασχόλησή μας γιά τό ἐγγύς μέ
λον. Ἡ ἐξακολουθητική διαπροσ
πική ἐπικοινωνία καί μετάγγιση
ου αἵματος στήν ὀργάνωση, εἶ
μιά ὑπόθεση πού περνᾶ καθαρά
πό τά χέρια μας καί εἶναι αὐτή ἡ
ποία θά κρίνει τελικά τό μέλλον τ
κινήματος.

Συναγωνιστές, ἄς προχωρήσο
με κρατώντας ζεστά μέσα στ
καρδιά μας τά λόγια τοῦ πρωτοπ
ρου Δραγούμη. Ἄς πάρουμε τίς ε
θύνες στούς ὤμους μας λέγοντ
πώς ἐμεῖς καί μόνον ἐμεῖς μποροῦ
με νά σώσουμε τήν Πατρίδα καί
δέν τήν σώσουμε ἐμεῖς, τότε δέ
βλέπουμε γιατί θά ἔπρεπε ἡ πατρ
δα μας νά σωθεῖ...

ΑΛΑΙΝ ΝΤΕ ΜΠΕΝΟΥΑ

Ρατσισμός & Ὁλοκληρωτισμός

(Μετάφραση: ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑΣ)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ

Ὑπάρχει ἄλλος ἕνας τύπος ρατσισμοῦ πού θά ἤθελα νά ἀναφέρω: εἶναι αὐτός ὁ τύπος πού θεωρεῖ ὅλες τίς ἄλλες κουλτούρες ἐξαιρετικές, ἐκτός ἀπό τήν δική του. Ἐδῶ, ὁ μηχανισμός εἶναι διαφορετικός. Δέν ὑπάρχει ἡ ἄρνηση τοῦ ἄλλου, ἀλλά ἀντίθετα ἡ ἄρνηση τοῦ ἑαυτοῦ του.

Μέ ἄλλα λόγια, ἡ φιλία πρός τόν ἄλλο μετατρέπεται σέ μανία, σέ ἀγάπη πρός ὅλες τίς ἄλλες κουλτοῦρες ἐκτός ἀπό τή δική του. Ὁ φόβος πρός τόν ἄλλο, σ' αὐτή τήν περίπτωση, ἀντί νά βγαίνει πρός τά ἔξω, γυρίζει ἐναντίον του. Ἡ ἔκθεση ορισμένων ἐρευνητῶν πού ἀνησυχοῦν γιά τήν διάβρωση πού ὑπάρχει στήν παράδοση τῶν Bororo καί τῶν Dogons (φυλές ἰθαγενῶν), ἀλλά μένουν σιωπηλοί μπροστά στόν ἐκφυλισμό τῆς συλλογικῆς εὐρωπαϊκῆς ταυτότητας, εἶναι ἕνα τυπικό παράδειγμα μανίας πρός τόν ἄλλο.

Αὐτοί οἱ κληρονόμοι τῶν ἰδεῶν τῶν σαλονιῶν τοῦ 18ου αἰώνα περί «ἐπιβλητικοῦ ἀγρίου», εἶναι ἡ ξενομανία τῆς Δύσης, ἕνα τύπος μίσους τοῦ ἑαυτοῦ. Ἡ ἐθνολογία δέν παίρνει πιά τόν τύπο τοῦ κηρύγματος γιά τόν Ἄλλο, ἀλλά πιό καθαρά καί ἁπλά μιά ὁμιλία ἀπό τόν Ἄλλο. Μπορεῖ νά πέσει κανείς σέ ἕναν ἀντίστροφο ἐθνοκεντρισμό, πού οδηγεῖ, ὅπως σημειώνει ὁ Raymond Aron στό σημεῖο σέ κοινωνίες πού θεωροῦνται «πρωτόγονες» νά θέτουν τά πρότυπα «πάνω στή βάση τῶν ὁποίων ἡ ἀξία τῶν κοινωνιῶν πού θεωροῦνται "πολιτισμένες" μπορεῖ νά μετρηθεῖ» (Le Figaro Litteraire, 25 Αὐγούστου 1956). Εἶναι ἀντιφατικό νά εἶσαι ὑπερσυντηρητικός ἀπέναντι σέ ξένες ὁμάδες, ἀλλά ἐπαναστατικός ἀπέναντι στή δική σου, νά χαίρεσαι νά βλέπεις τούς Ἀμερικανούς μαύρους νά ἀνακαλύπτουν τίς ρίζες τους, ἀλλά νά εἰρωνεύεσαι τίς προσπάθειες τῶν Εὐρωπαίων νά ἀνακαλύψουν τίς δικές τους. Ὁ ἀποπολιτισμός τῶν Ἐσκιμώων καί τῶν Ἰνδιάνων δέν εἶναι περισσότερο ἤ λιγότερο καταδικαστέος ἀπό τόν ἀποπολιτισμό τῶν Εὐρωπαίων.

Ὁδηγούμενος ἀπό αὐτόν τόν τρόπο σκέψης, ὁ Thierry Maulnier ἔθεσε τίς ἀκόλουθες ἐρωτήσεις: «Δέν πρέπει νά σκεφτοῦμε ὅτι εἶναι ἀναπόφευκτο ἀργά ἤ γρήγορα νά ἔχουμε μιά ἀπόλυτη μίξη τῶν ἀνθρωπίνων φυλῶν; Ἐπίσης ὅτι ὅλες οἱ διαφορές θά ἐξαφανιστοῦν καί ἡ ἀνθρωπότητα θά ὑποβιβαστεῖ σέ ἕνα ἁπλό μορφολογικό καί ψυχολογικό τύπο; Μέ αὐτόν τόν τρόπο ὅλες οἱ συγκρούσεις θά ἐξαφανιστοῦν. Ἀλλά σέ αὐτή τήν περίπτωση, τί θά ἀπογίνει σέ ὅ,τι εἶναι νέγρικο; Τί θά γίνει μέ τούς Ἰνδιάνους τῆς Ἀμερικῆς καί σέ ὅ,τι ἔχει ἀπομείνει ἀπό τήν

αὐθεντική κουλτούρα τους; Τί θά ἀπογίνουν ὅλες οἱ διαφορετικές φυλές, οἱ ὁποῖες ἔχουν τό δικαίωμα νά ζήσουν μέ τό δικό τους τρόπο τόσο, ὅσο πολλά ἄλλα εἴδη ζώων πού βλέπουμε νά ἐξαφανίζονται; Ὅταν ἐμφανίζεται τό πρόβλημα τῆς διατήρησης τῆς ταυτότητας, ὑπάρχουν ἐθνικές ὁμάδες πού ἔχουν δικαιώματα πού ἄλλες δέν ἔχουν; Γιατί εἶναι τό δικαίωμα τῆς ἰδιαιτερότητας ἐφικτό μόνο γιά μιά ὁμάδα ἐθνῶν καί ὄχι γιά ὅλες; Καί εἰδικότερα, σέ ἐμᾶς τούς δυτικούς, τούς μόνους πού φαίνεται νά ἔχουμε ἐξαιρεθεῖ τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ; Ἀλλά καί σ' αὐτή τήν περίπτωση, ἐρχόμαστε μπροστά σέ μιά ἀδύνατη διαπίστωση: πῶς ν' ἀναμειχθοῦμε μόνο μεταξύ μας;» (Le sens des mots, Flammarion, 1978).

Εἴμαστε μάρτυρες σήμερα, καί αὐτό ἔχει ξεκινήσει ἀπό τό τέλος τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, ἑνός κύματος ὁμοιομορφοποίησης μέ τήν ἰσχυροποιημένη θέση τῆς κυρίαρχης ἰδεολογίας, πού θεωρεῖ τίς διαφορές μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καί τῶν πολιτισμῶν, ἀσήμαντες καί παροδικές (καί ἑπομένως δέν δυσανασχετεῖ ἀπό τήν ἐξαφάνιση τῶν διαφορετικῶν πολιτισμῶν) καί ταυτόχρονα διαδίδει τόν Ἀμερικανισμό στόν κόσμο. Μέ τόν ὅρο «Ἀμερικανισμό» ἐννοοῦμε μιά ἰδεολογία βασισμένη στό «παγκόσμιο κοινοβούλιο», ὑλιστική καί διδακτική ταυτόχρονα, πού ἡ ἑτερογένεια τῶν ἀνθρωπίνων συστατικῶν μερῶν της ἀφήνει τή θέση της σέ μιά ὁμοφωνία σέ καθαρά ὑλιστικό ἐπίπεδο.

Ἀντιμέτωποι μέ αὐτή τήν καταστροφική τάση, μποροῦμε νά δοῦμε μιά βάσιμη ἐλπίδα στήν ἐπιβεβαίωση χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τῶν κοινοτήτων, ἑνός ψυχικοῦ ἐπαναπροσδιορισμοῦ τῆς κληρονομιᾶς ἀπό ὅλους τούς ἀνθρώπους.

Ἀντικρίζοντας τα σχέδια ἑνός «παγκόσμιου πολιτισμοῦ, πού στήν οὐσία θά ἐξαφανίσει ὅλους τούς διαφορετικούς πολιτισμούς», ὑποστηρίζουμε τήν πλήρη καταστροφή αὐτοῦ τοῦ μοντέλου, εἴτε αὐτό γίνει διαμέσου τῆς ἀναγέννησης τῶν τοπικῶν διαλέκτων, εἴτε αὐτό προέλθει ἀπό τήν προσπάθεια τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων, εἴτε ἐπέλθει διαμέσου τῆς ἀποαποικιοποίησης καί ἀκόμα μέ τόν πολιτικό πλουραλισμό τῶν χωρῶν τοῦ τρίτου κόσμου, τήν ἀναγέννηση τοῦ Λατινοαμερικανικοῦ πολιτισμοῦ, ἤ τήν ἀναζωπύρωση τῆς ἰσλαμικῆς κουλτούρας κ.λπ.

Οἱ κουλτοῦρες εἶναι τό κεντρικό τμῆμα στό ρεῦμα σκέψης πού ἀσχολεῖται μέ τόν ἄνθρωπο, ὅπως κι ἄν βλέπουμε τό πολιτιστικό σύστημα. Κατά τήν ἄποψή μας, ἡ κουλτούρα περιλαμβάνει ὅλα αὐτά τά ὁποῖα προστίθενται στή φύση καί ἔχει σχέση μέ ὅλα αὐτά πού εἶναι ἀποκλειστικά ἀνθρώπινα. Ἡ κουλτούρα μπορεῖ νά βασιστεῖ μόνο στή συλλογική ταυτότητα, διαμορφωμένη μέσα ἀπό ἕνα σύστημα γνώσης καί διαίσθησης. Ἡ ὕπαρξη διαφορετικῶν πολιτισμῶν προϋποθέτει τό δικαίωμα τῆς διαφορᾶς, τό δικαίωμα τοῦ ἀτόμου, ἀλλά πολύ περισσότερο τό δικαίωμα τῆς συλλογικότητας.

Τό δικαίωμα στή διαφορά εἶναι ἕνα δικαίωμα καί ὄχι μιά ὑποχρέωση, ἀλλά, ὅπως ὅλα τά δικαιώματα, ἔχει καί τίς συνακόλουθες ὑποχρεώσεις. Τό νά ὑποστηρίζουμε τό δικαίωμα τῆς διαφορᾶς, προϋποθέτει τήν ὑποχρέωση νά κάνουμε πράξη αὐτό τό ὁποῖο συζητοῦμε, καί ἐπίσης νά ἀνακαλύψουμε μέσα σ' αυτή τή διαφορά τήν πηγή καινούργιων κανόνων. Ἐπειδή τό δικαίωμα στή διαφορά, μακριά ἀπό τό νά ἀρνούμαστε τούς κανόνες, θέλει ἕναν ὁρισμό, καί ἀκόμα κριτήρια τά ὁποῖα θά κάνουν τόν ὁρισμό λειτουργικό, δημιουργοῦμε νέους κανόνες.

Ἑπομένως δέν ὑφίσταται τό ἐρώτημα ἐπιστροφῆς στό παρελθόν, οὔτε τοποθετώντας τήν ἐπιστημονική καί τεχνολογική πρόοδο σέ αὐτό, ἀλλά οὔτε καί προωθώντας μιά κλειστή, εἰδική σκέψη. Δέν εἶναι ἕνα ἐρώτημα, τό ἄν θά βάλουμε τέρμα στή διατήρηση τῆς συλλογικῆς ταυτότητας, ἀλλά ἄν θά ξαναδημιουργήσουμε τό πεπρωμένο τῶν ἀνθρώπων, δίνοντας βάθος στίς συστατικές ἀξίες τῆς κληρονομιᾶς τους.

Ὁ δικός μας ἀντιρατσισμός δέν εἶναι ἴδιος μέ αὐτόν πού ὑποστηρίζουν οἱ δῆθεν «ἀντιρατσιστικές» ὁμάδες. Ὁ ἀντιρατσισμός πού ἀναφέρουμε, λειτουργεῖ σέ δύο ἐπίπεδα: Πρῶτον, σέ θεωρητικό ἐπίπεδο, ὅπου τά παραπλανητικά σημεῖα καί τά λάθη τοῦ βιολογικοῦ μειωτισμοῦ θά τονίζονται, χωρίς ἐξ ἄλλου νά πέφτουμε σέ ἕνα σύστημα μακροφυσικοῦ μειωτισμοῦ πού θά ἀποδειχθεῖ ἀκόμα χειρότερο σάν μοντέλο. Καί δεύτερον, σέ πρακτικό ἐπίπεδο, ὅπου ὁ ἀντιρατσισμός μας θά ἐκφραστεῖ μέσα ἀπό μιά συγκεκριμένη στάση πού προϋποθέτει ἐκπαίδευση γύρω ἀπό τήν ποικιλία πού ὑπάρχει. Μιά ἐκπαίδευση πού δέν θά προσπαθήσει νά μειώσει καμμιά εἰδική κοινότητα, ἀλλά πού θά βοηθήσει στή διαιώνιση τῆς διαφορᾶς, προτείνοντας στούς ἀνθρώπους πού προσπαθοῦν νά δημιουργήσουν τά δικά τους διακριτικά καί νά τά φέρουν στό πιό ψηλό ἐπίπεδο.

Μερικοί θά ποῦν ὅτι μιά τέτοια προσπάθεια εἶναι σάν νά γυρνᾶμε ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἡ δική μας γνώμη εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀντίθετη, σέ αὐτή τήν περίπτωση. Ἄν τό στοιχεῖο τῆς παγκοσμιότητας ἔχει κάποια ἔννοια, εἶναι ἐπειδή ξεκινᾶ ἀπό κάτι συγκεκριμένο, πού μπορεῖ κανείς νά βρεῖ τί εἶναι. Τό ἴδιο μέ τούς διεθνισμούς, ἀποδείξαμε ὅτι δέν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπό ἕναν τύπο πρωτόγονης ὑποκειμενικότητας, πού θέτει ἕναν ἑαυτόν ἀπόλυτο, δεσμευτικό γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους.

Σέ μιά περίοδο πού ἡ ἀφομοίωση μᾶς ἀπειλεῖ, ὅταν ἡ θεωρία τοῦ «ἑνός κόσμου» φαίνεται νά προοδεύει, καί ὅταν ὁ διεθνισμός καί ὁ ἐλιτισμός βρίσκονται σέ δεσπόζουσα θέση, ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη, μιά ἐπείγουσα ἀνάγκη νά καταγγείλλουμε τό βλαβερό καί σημαντικό λάθος τῶν ρατσιστικῶν θεωριῶν, ὥστε νά μήν μπερδεύουμε πιά τά περί νόμιμης ἀντίστασης γιά τή διαφορά μέ τή συλλογική ταυτότητα. Ὑπάρχει μιά ἀνάγκη, ἐπείγουσα ἀνάγκη, γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους, ὅλες τίς φυλές, ὅλες τίς κουλτοῦρες, πού ἐνδιαφέρονται γιά τήν ἐπιβίωσή τους νά ἑνωθοῦν ἐναντίον ἑνός κοινοῦ ἐχθροῦ: τίς δυνάμεις πού θέλουν νά καταστρέψουν ὅλους τούς πολιτισμούς, μέ σκοπό νά ἐπιβάλουν σέ ὅλους αὐτούς, ἕναν καί μόνο τύπο ὕπαρξης, ἕνα μόνο ρυθμό, ἕνα μοναδικο ἐπίπεδο ζωῆς, ἕνα μοναδικό ψευτο-πολιτισμό.

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ: ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Γράφει ὁ ***ΚΩΣΤΑΣ ΖΕΡΒΑΣ***
Φοιτητής Φαρμακευτικῆς

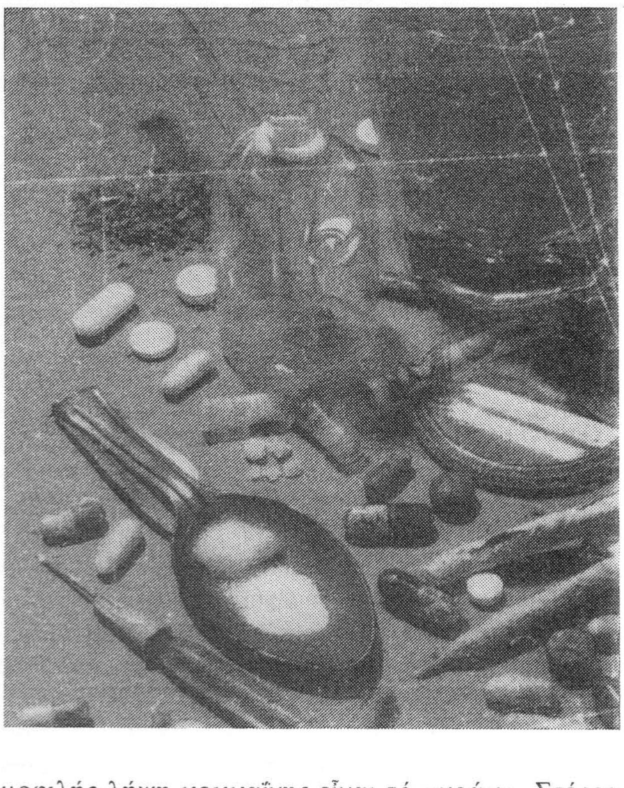
Στούς ἡρωϊνομανεῖς καί στούς χρῆστες LSD φτάνει στό ἀποκορύφωμα. Τό σῶμα φαντάζει ἕρμαιο τοῦ ναρκωτικοῦ, πού καθίσταται πλέον ἡ μόνη πηγή ἐνέργειας καί εἶναι ἀπαλλαγμένο ἀπ' ὅλα τά όριακά σύνδρομα, μέ τήν ἔνταση τῆς ναρκομανίας. Ἡ λέξη «πρεζάκιας» ταιριάζει πλέον σέ πολλούς ἀπό τούς νέους πού μᾶς περιτριγυρίζουν. Οἱ ἄδειες ἀμποῦλες καί οἱ ψεύτικες συνταγές γίνονται ἀντικείμενα λατρείας αὐτοῦ τοῦ ἐκ παραδρομῆς φετιχιστή καί φυλάγονται προσεκτικά καθώς ἔχει ἀναπτυχθεῖ μιά ἐρωτική σχέση μεταξύ τοῦ χρήστη καί τοῦ ἀντικειμένου. Ἕνα ἐκπληκτικό γεγονός ἀναφέρεται γιά τούς ὀπιομανεῖς. Ἡ μόνιμη φθορά τῶν ἐγκεφαλικῶν τους κέντρων ἐπιφέρει πολύ σπάνια πραγματική πνευματική ἀσθένεια. Ἀντίθετα οἱ χρῆστες χασίς πάσχουν ἀπό συνεχεῖς ψυχώσεις. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἡ συνεχής μανία τῶν ὀπιομανῶν τούς προστατεύει, ἀπό τήν ψύχωση. Ἰσχυρίζονται δηλαδή ὅτι τήν χρησιμοποιοῦν σάν μέσο ἀπόκρουσης τῆς ψυχωτικῆς ἀποσύνθεσης τοῦ ἐγώ τους. Τό θέμα βέβαια εἶναι ποῦ τή διοχετεύουν καί κατά πόσο διώκονται ποινικά.

Ἐνδιαφέρον ἐπίσης παρουσιάζει καί ἡ ὁδός χορήγησης τοῦ ναρκωτικοῦ. Ἡ ἐνδοφλέβια χορήγηση ἔχει σάν ἀποτέλεσμα τήν πιό γρήγορη μεταφορά τοῦ ναρκωτικοῦ μέ τό αἷμα στά ἐγκεφαλικά κέντρα.

Ἡ κινηματογραφική εἰκόνα τοῦ χρήστη πού ἀμέσως μετά τή χορήγηση μέ τή σύριγγα χαλαρώνει ἐκστασιασμένος, εἶναι ἀπόλυτα ἀληθινή. Ὁ ἐξαντλητικός ρυθμός τῶν ἐνέσεων, ἡ ἄτεχνη καί βιαστική χρήση τῆς σύριγγας προκαλεῖ τά γνωστά «σημάδια» τοῦ ναρκομανοῦς πού οὐσιαστικά εἶναι ὀφθαλμοφανή αἱματώματα καί θρομβώσεις.

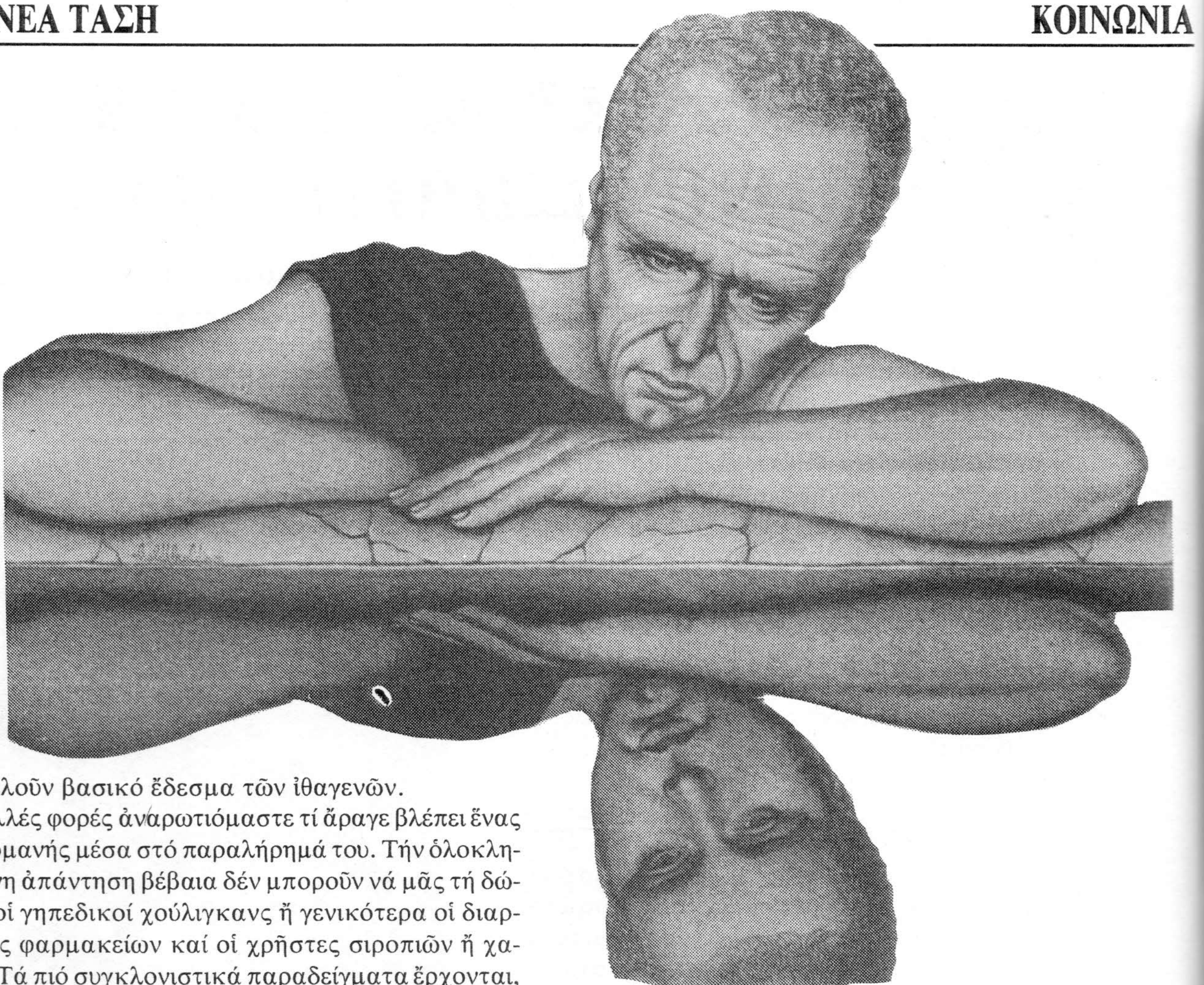
Σέ ἀκραῖες περιπτώσεις ἡ ὁλοσχερής καταστροφή τῶν φλεβῶν ὁδηγεῖ σέ ὀδυνηρότατες ἐνέσεις στά γεννητικά ὄργανα, καί ἐντέλει στήν ἐνδομυϊκή χορήγηση μέ τήν ὁποία παρουσιάζεται γρήγορη διάχυση τοῦ ναρκωτικοῦ στούς ἱστούς. Ἰδιαίτερη μνεία χρειάζεται καί γιά τήν «πρέζα» ἤ ἐνρινισμό. Ὁ χρήστης χρησιμοποιεῖ αὐτή τή μέθοδο γιά γρηγορότερα ἀποτελέσματα. Ἡ ἐνέργεια ἐμφανίζεται 1 ἕως 2 λεπτά μετά τήν «μυσταγωγία» μέ βασικό σύμπτωμα τοπική ἀγγειοσύσπαση πού ἐλαττώνει τόν ρυθμό ἀπορρόφησης καί παρατείνει τή δράση.

Ἀπό τή στιγμή ὅμως πού τά ναρκωτικά εἶναι πρόσφορα γιά ἀπορρόφηση ἀπ' ὅλες σχεδόν τίς ὁδούς χορήγησης ἡ ἐπινοητικότητα τῶν προαγωγῶν καί τῶν χρηστῶν ἔχει φτάσει σέ νέους ὁρίζοντες. Ἡ πιό δημοφιλής λήψη κοκκαΐνης εἶναι τό «κράκ». Στέρεο μῖγμα ὑδροχλωρικῆς κοκκαΐνης καί ὄξινου ἀνθρακικοῦ Νατρίου πού καπνίζεται μέ εἰδική πίπα καί μέσα σέ 7-8 δευτερόλεπτα ἐπιφέρει τό «ποθητό ἀποτέλεσμα». Πολλά ἀτυχήματα ἐκρήξεων ἔχουν ἀναφερθεῖ κατά τήν παρακινδυνεμένη διαδικασία παραγωγῆς αὐτοῦ τοῦ μίγματος. Στήν ἑλληνική πραγματικότητα βέβαια δέν εἰσχώρησε ἀκόμα αὐτή ἡ συνήθεια ἀλλά τό «τσιγαριλίκι» πού ἀγόγγυστα ἀντιμετωπίζεται ἀπό πολλούς μέ «γραφικότητα» εἶναι τό πλέον καθιερωμένο. Ἄς μήν ξεχνᾶμε βέβαια καί τό χιλιοτραγουδισμένο ναργιλέ ἤ «λουλά» ἀναπόσπαστο στοιχεῖο τῆς βλακώδους στιχουργικά καί κενῆς «ἀνθολογίας» τοῦ ρεμπέτικου πού ἀποτελεῖ ἀντικείμενο μελέτης, ἀνάλυσης καί πιθανῶς χρήσης τῶν κουλτουριάρικων κύκλων.

Γνωστά εἶναι καί τά «space cakes» πού οὐσιαστικά εἶναι βρώσιμα σκευάσματα ναρκωτικῶν καί ἀποτελοῦν μιά «ἐκπολιτισμένη» διασκευή τῆς γραφικῆς ἰνδιάνικης δεοντολογίας τῆς ἀρεσκούμενης στή μάσηση τῶν ναρκωτικῶν.

Τά φύλλα τῆς κόκας, ὁ παραισθησιογόνος κάκτος peyotl (δρ. συστατικό μεσκαλίνη) ἀποτελοῦσαν καί

ἀποτελοῦν βασικό ἔδεσμα τῶν ἰθαγενῶν.

Πολλές φορές ἀναρωτιόμαστε τί ἄραγε βλέπει ἕνας ναρκομανής μέσα στό παραλήρημά του. Τήν ὁλοκληρωμένη ἀπάντηση βέβαια δέν μποροῦν νά μᾶς τή δώσουν οἱ γηπεδικοί χούλιγκανς ἤ γενικότερα οἱ διαρρῆκτες φαρμακείων καί οἱ χρῆστες σιροπιῶν ἤ χαπιῶν. Τά πιό συγκλονιστικά παραδείγματα ἔρχονται, μέσα ἀπό τόν χαώδη κόσμο τῶν ἐμπειριῶν τοῦ LSD. Τό διαιθυλαμίδιο τοῦ λυσεργικοῦ ὀξέος εἶναι ὑπεύθυνο γιά ἀκραῖες ἀνωμαλίες ἀντίληψης τῶν αἰσθήσεων. Οἱ διασταυρώσεις τῶν αἰσθήσεων (ΑΚΟΗ - ΑΦΗ) ὁδηγοῦν σέ ἔκσταση δυσφορία, μελαγχολία καί ἀπόγνωση. Χρώματα δημιουργοῦν τήν ἐντύπωση ὅτι ἀκούγονται καί μουσική ὅτι μπορεῖ νά ψηλαφισθεῖ. Τά καλειδοσκοπικά ἐξώφυλλα τῶν χίππικων δίσκων (Iron Butterfly, Canned Heat) ἀποτελοῦν ἕνα χτυπητό παράδειγμα. Ἡ αἴσθηση ἐπίσης τοῦ χρήστη ὅτι κάτω ἀπό τό δέρμα του κινοῦνται ἔντομα ὅπως κατσαρίδες ἤ μυρμήγκια εἶναι μιά χαρακτηριστική περίπτωση παραληρηματικῆς κατάστασης. Ἐπίσης μακάβριες παραισθήσεις συνδεδεμένες μέ προσωπικές ἐμπειρίες περιπτώσεις ἐπαφῆς μέ τό σατανᾶ, αἰώρησης στό κενό ὁλοκληρώνουν τήν φθορά τοῦ ψυχικοῦ κόσμου.

Ἡ ψυχική ἐξάρτηση εἶναι ὑπέρμετρη. Οἱ μακροπρόθεσμες συνέπειες ἐμφανίζονται μέ τερατογενέσεις καί αὔξηση τῆς συχνότητας τῶν ἀποβολῶν. Οἱ θάνατοι ὅμως ὀφείλονται τόσο γιά τό LSD ὅσο καί γιά τά ἄλλα ναρκωτικά καί στίς θανατηφόρες προσμίξεις τῶν διακινούμενων δόσεων. Γνωστή μαύρη ἤ ἄσπρη γιά παράδειγμα εἶναι προσωνυμίες νοθευμένων ναρκωτικῶν. Ἀπό τή στιγμή μάλιστα πού τό ἀγοραστικό κοινό ἀνανεώνεται λόγω ραγδαίας θνησιμότητας δέν ὑπάρχει λόγος γιά τούς ἀσυνείδητους ἐμπόρους τοῦ θανάτου νά «φέρουν» καθαρό «πρᾶγμα» στήν ἀγορά. Οἱ περαιτέρω θανατηφόρες νοθεῖες συνεχίζονται σέ κάθε εἴδους συναλλαγή μέσα σ' ἕνα φαῦλο κύκλο θανάτου - ἐγκληματικότητας - ἀπάτης καί αἰσχροκερδίας.

Ἀναμφίβολα ἀκόμα καί γιά τούς εὐσυνείδητους γιά τούς κύκλους προωθητές καθαρῶν ναρκωτικῶν τίποτα δέν ἀλλάζει στή δική μας δεοντολογία. Ὅσον ἀφορᾶ τήν ἡρωΐνη ἀποτελεῖ ἀπό χημικῆς ἄποψης ἀκετυλιωμένο παράγωγο τῆς μορφίνης πού λαμβάνεται μέ κοπιαστική καί πολυδάπανη διαδικασία. Ἡ ἐξαρτησιογόνος δράση της εἶναι πολύ ἔντονη καί ὑποθάλπει τή μακροχρόνια χρήση πού ὁδηγεῖ στό θάνατο πού ὀφείλεται σέ ὀργανικές βλάβες ποικίλης φύσεως. Ἰδιαίτερη μνεία χρειάζεται καί γιά τά ἀμφεταμινοειδῆ πού χρησιμοποιοῦνται ἀπό ἄτομα μέ αὐξημένο στρές ὅπως φοιτητές καί αὐτοκινητιστές. Τά νόμιμα αὐτά στήν οὐσία ναρκωτικά ὑπάγονται στά ψυχοδιεγερτικά φάρμακα καί ἡ ἀλόγιστη χρήση τους δημιουργεῖ πτυχιούχους ράκη, ἐπικίνδυνους ἐπαγγελματίες, ἀπό τή στιγμή πού ἡ διακοπή τῆς χρήσης ἔχει σάν συνέπεια ἐξάντληση καί παραισθήσεις γενετήσιας φύσεως.

Καλό θά ἦταν κάποιοι ἄνθρωποι νά προσπαθοῦν νά ἐπαυξήσουν τό κοινωνικό τους ποιόν καλλιεργώντας τίς ἔμφυτες δυνάμεις τους καί ὄχι χρησιμοποιώντας φαρμακευτικές οὐσίες παρεμφερεῖς πρός τά ναρκω-

τικά γιά νά ὀρθοποδήσουν. Αὐτή ἡ παραίνεση δέν ἰσχύει μόνο γιά τήν προαναφερόμενη κατηγορία ἐπίδοξων διανοητῶν ἤ τέλειων ἐπαγγελματιῶν ἀλλά γενικότερα γιά ὅλους αὐτούς πού ἀναζητοῦν τήν εὔκολη καί τεχνητή ἀπόδραση ἀπό τά πραγματικά τους προβλήματα καί τίς πενιχρές τους δυνατότητες. Τό ἐρώτημα εἶναι πότε ἡ πολιτική τῆς χώρας μας θά γίνει τόσο ἐθνοκεντρική ὥστε σέ συνδυασμό μέ τήν βοήθεια ἑνός συνειδητοποιημένου λαοῦ νά καταφέρει νά ἐνεργοποιήσει τήν ὁριστική καί τελική μάχη γιά τήν ἐξάλειψη αὐτοῦ τοῦ καρκινώματος;

Οἱ ἀληθινές ἰδέες καί τά δραστικά μέτρα μένουν καταχωνιασμένα ἐνῶ οἱ ἀφίσες καί τά ἔντυπα τῶν ἔμμεσων δολοφόνων τυγχάνουν «προσεκτικῆς» καί «διαζευκτικῆς» ἀντιμετώπισης. Οἱ ἐτήσιοι ἀπολογισμοί τῶν νεκρῶν τῆς ἐπαρχίας εἶναι πάντοτε ἀνακριβεῖς. Τό κοινωνικό στίγμα βλέπετε ἐμποδίζει τούς οἰκείους νά χρηστοῦν γονεῖς ἤ συγγενεῖς νεκρῶν ναρκομανῶν. Δυστυχῶς ἡ προοπτική τοῦ δικοῦ μας ἀγώνα εἶναι μακροχρόνια καθώς ἡ ἀφύπνιση ἑνός λαοῦ ἀρχίζει μόνο ὅταν τό πρόβλημα πλέον ταρακουνᾶ ἔντονα τή συλλογική «εὐζωΐα» καί εὐημερία.

Τό περίφημο Dealing ξεκίνησε ἀπό τά ἀστικοποιημένα γκέττο τῶν ΗΠΑ γιά νά «χειραγωγήσει» τόν μαῦρο ὅπως πιστεύουν οἱ ἴδιοι οἱ ἔγχρωμοι καί οἱ ὑποστηρικτές τους. Τώρα πού ἡ μάστιγα εἶναι φανερά διαταξική καί διαφυλετική ἡ εὐθύνη μετατοπίζεται στούς πολιτικούς κάθε ἀπόχρωσης.

Ἡ προσήλωση στό ἰδεῶδες τοῦ ἀνόθευτου καί ἀφυπνισμένου ἀνθρώπου εἶναι τό βασικό πολεμοφόδιο στόν ἀγώνα γιά τήν καλυτέρευση ἑνός τόπου πού ἄλλοτε ὑπῆρξε ἀπλόχερος καί ἀνιδιοτελής φωτοδότης ὅλων τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν.

Ὁ θάνατος καλλιεργεῖται ἐπίσημα στίς τριτοκοσμικές χῶρες καί ἔπειτα προωθημένος ἀπό ἀλλότρια συμφέροντα, ἔντεχνα καλυμμένα, ἀρχίζει τό ταξίδι του στόν πολιτισμένο κόσμο. Στήν Ἑλλάδα ἡ θωράκιση ὅλων δέν εἶναι τόσο ἰσχυρή γιά νά τόν ἀπορρίψουν μέ περιφρόνηση. Ἡ προστασία τῶν ὑποψηφίων θυμάτων καί ἡ πάταξη τῶν ὑπευθύνων καί τῶν αὐτουργῶν εἶναι θέμα ἐθνικοῦ σθένους. Διερχόμενοι μιά κρίσιμη περίοδο ἔκλυσης καί ἀδιάκοπου σφυροκοπήματος τῆς σταθερότητας καί τῆς ὅποιας ἀνθρωποκεντρικῆς ἔννοιας ἔχει ἀπομείνει ἀκμαία, δέν πρέπει νά ἀπογοητευόμαστε.

Ἀντίθετα πρέπει μέ κάθε μέσο νά συμβάλλουμε στήν καταπολέμηση τῆς μάστιγας πού λέγεται «διακίνηση ναρκωτικῶν».

Γιά τήν πολιτεία ἡ λύση πρέπει νά δοθεῖ μέσα ἀπό τήν θέσπιση μιᾶς ποινῆς πού θά εἶναι ἀποτρεπτική γιά αὐτούς πού ἐπιχειροῦν τή διάδοση τῶν ναρκωτικῶν. Κι αὐτή ἡ ποινή δέν μπορεῖ νά εἶναι ἄλλη ἀπό τήν ποινή τοῦ θανάτου γιά τούς ἐμπόρους ναρκωτικῶν. Ἕνα ἐπίσης λεπτό σημεῖο, τό ζήτημα δηλαδή τοῦ διαχωρισμοῦ τῆς χρήσης ναρκωτικῶν ἀπό τή διακίνηση πρέπει νά προσεχτεῖ ἰδιαίτερα. Δυστυχῶς ἐκεῖνος

ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖ ναρκωτικά θά βρεθεῖ μαθηματικά στήν ἀναπόφευκτη θέση νά τά διακινήσει. Ἀπό τήν ἄλλη ἡ δικαιολογία τῆς προσωπικῆς χρήσης ἔχει ἀποφυλακίσει, ἰδιαίτερα μετά τήν νομοθετική καθιέρωση τοῦ διαχωρισμοῦ χρήσης - διακίνησης τό 1986, πάνω ἀπό 1.200 ἐμπόρους ναρκωτικῶν ἐκ τῶν ὁποίων μόνο δύο (2)! κατέβαλαν κάποια σημαντική χρηματική ἐγγύηση τῆς τάξεως τῶν 2 ἑκατομμυρίων. Ὅπως γίνεται φανερό τέτοιοι νόμοι οὐσιαστικά εὐνοοῦν τή διάδοση τῶν ναρκωτικῶν καί καθόλου δέν τήν ἐπιβραδύνουν!

Ἕνα ἀκόμα ἀναγκαῖο μέτρο θά ἦταν ἡ καθιέρωση τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀποτοξινώσεως γιά τούς χρῆστες καί ἡ προσπάθεια ἐπανένταξης τους στήν κοινωνία μέσα ἀπό εἰδικά ἱδρύματα πού θά πρέπει νά ἱδρυθοῦν γι' αὐτό τό σκοπό.

Ἡ μάχη κατά τῶν ναρκωτικῶν ἔχει πολύ δρόμο ἀκόμα νά διανύσει ἐνῶ ἀντίθετα ἡ διακίνησή τους ἐξαπλώνεται ἀστραπιαία.

Στό βαθμό πού ὑπάρχουν τά τεράστια οἰκονομικά συμφέροντα πού ἀποφέρει αὐτή ἡ διακίνηση καθίσταται ἀμφίβολος ὁ ἔλεγχος της ἀπό τήν πολιτεία.

Γι' αὐτό μιά ἀκόμα διέξοδος γιά τήν ἀποφυγή τῆς παγίδας τῶν ναρκωτικῶν ἀπό τούς νέους εἶναι ἡ θωράκισή τους μέ χαμένα ἰδανικά ὅπως εἶναι αὐτό τῆς ἀγάπης πρός τήν πατρίδα, τῆς μέριμνας γιά τήν δημιουργία καί τήν ἀνάπτυξη οἰκογενείας, τῆς διάδοσης καί τῆς ἐνίσχυσης τῆς θρησκευτικῆς πίστης. Ἡ Πολιτεία θά πρέπει νά μεριμνήσει γιά τήν καλλιέργεια προτύπων πνευματικῶν ἀνθρώπων (ἤδη ἀπό τήν προσχολική ἡλικία) μακριά ἀπό τήν ὑλιστική καί εὐδαιμονιστική ἀντίληψη πού στρέφει τούς νέους περισσότερο σέ μιά διαρκῆ πάλη καί ἀναζήτηση ὅλο καί περισσότερων ὑλικῶν ἀγαθῶν ὑποδουλώνοντας ἔτσι τό δημιουργικό τους πνεῦμα καί καθιστώντας τους ἄβουλα πιόνια στίς ἐπιταγές τῶν μεγάλων πολυεθνικῶν.

Εἶναι στό χέρι τῆς Πολιτείας νά ἀποστρέψει ἀπό τούς νέους πολίτες της τό πρόσωπο τοῦ θανάτου ἐφόσον βέβαια δέ θέλει νά χαθεῖ καί ἡ ἴδια...

Μπροστά στήν παγκόσμια εἰρήνη

Τοῦ ΚΟΣΜΑ ΛΩΛΗ

«Ἔβγαλε διάτα ὁ Κρούταγος, τῆς Βουλγαριᾶς ὁ τσάρος...» Μέσα ἀπό τίς τελευταῖες κλαγγές τῶν ὅπλων καί λίγο πρίν σβήσουν οἱ ἰαχές τῶν πολεμιστῶν, ξανακούστηκε σέ ὁλόκληρο τόν κόσμο μιά φράση πού ἔκανε ὅλους τούς ἐλεύθερα σκεπτόμενους ἀνθρώπους νά ριγήσουν. Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς Τζώρτζ Μπούς εἶπε: «Ὁ πόλεμος στόν Κόλπο ἦταν τό πρῶτο πείραμα γιά ἕναν κόσμο πού τώρα ἀρχίζει νά ἐμφανίζεται, ἕναν κόσμο γιά τόν ὁποῖο ὑπάρχει ἡ προσδοκία μιᾶς νέας παγκόσμιας τάξης».

Ὁ Πρόεδρος Μπούς ἔκανε μιά πρόταση γιά τήν δημιουργία μιᾶς ΠΑΞ ΑΜΕΡΙΚΑΝΑ πού θά εἶναι τό ἐπιστέγασμα τῆς νέας παγκόσμιας τάξης. Ἐλπίζει ὅτι θεμελίωσε τήν κατασκευή ἑνός χρυσοῦ ὁράματος γιά τήν ἀποκατάσταση τοῦ ἠθικοῦ ἀναστήματος τῶν ΗΠΑ. Ὁραματίζεται μιά ἀγαθή διεθνή συνεννόηση πού θά ἀποτρέπει καί θά πειθαρχεῖ κάθε πιθανό εἰσβολέα καί θά ἀντικαταστήσει τίς ψυχροπολεμικές ἀνταγωνιστικές συμμαχίες.

Καί ὁλοκλήρωσε τή θεωρητική του κατασκευή, λέγοντας: «Εἴμαστε Ἀμερικανοί. Ἔχουμε μιά μοναδική εὐθύνη νά κάνουμε τή σκληρή δουλειά γιά τήν ἐλευθερία. Καί ὅταν τήν κάνουμε, ὑπάρχει ἐλευθερία. Στό προβλεπόμενο μέλλον, κανένα ἄλλο ἔθνος δέν θά προχωρήσει μπροστά γιά νά ἀναλάβει τήν παγκόσμια ἡγεσία. Καθώς ὁ εἰκοστός αἰώνας ἀποχωρεῖ, ἡ Ἀμερικανική Δημοκρατία ἀντιπροσωπεύει τήν τελευταία μεγάλη ἐλπίδα τῆς ἀνθρωπότητας. Σώσαμε τήν Εὐρώπη, θεραπεύσαμε τήν πολυομυελίτιδα, πήγαμε στή Σελήνη καί φωτίσαμε τόν κόσμο μέ τόν πολιτισμό μας. Τώρα πού βρισκόμαστε στήν ἀρχή ἑνός καινούριου αἰῶνα μήν ἀναρωτηθεῖτε ποιᾶς χώρας τό ὄνομα θά φέρει. Λέω ὅτι θά εἶναι ἄλλος ἕνας Ἀμερικανικός αἰώνας».

Χάρη σ' αὐτή τήν πρόταση, οἱ μεγάλες δυτικές δυνάμεις καί οἱ γίγαντες τοῦ Κομμουνισμοῦ, ἀντί νά ἀγωνίζονται γιά τήν ὑπεροχή τοῦ ἑνός ἀπέναντι στόν ἄλλο, θά μποροῦν νά κατασταλάξουν σέ μιά κοινή θέση γιά τήν καθεστυκία παροῦσα κατάσταση (στατθσ ;θο). Θεωρητικά, ἀλλάζοντας τούς κανόνες τοῦ Ψυχροῦ Πολέμου, θά μποροῦν νά περιορίσουν τόν ἀριθμό τῶν προβληματικῶν σημείων ἀνά τήν ὑφήλιο καί οἱ ἑνωμένες δυνάμεις τους θά ἐναντιώνονται σέ κάθε ἐθνικό διεκδικητή - κατακτητή καί πιθανό ἀνατροπέα τῶν ἰσχυόντων συνόρων καί τοῦ παγκόσμιου κατεστημένου.

Ἀλλά μιά τόσο συγκροτημένη ἄποψη γιά παγκόσμια σταθερότητα, παραβλέπει τίς πιό κοινές αἰτίες ἑνός πολέμου: τίς ἐδαφικές ἀπαιτήσεις, τούς θρησκευτικούς ἀνταγωνισμούς, τήν καταπάτηση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, τά ἀποσχιστικά κινήματα καί τέλος, τά ἐθνικά μίση πού εἶναι ἀρχαῖα ὅσο καί ὁ κόσμος.

Πρόκειται γιά ἕναν ὀνειρώδη κόσμο, ἄν εἶσαι φιλικός πρός τίς ΗΠΑ. Ἀλλά τί γίνεται ὅταν εἶσαι ἐνοχλητικός δρῶντας ἐνάντια στίς ὀρέξεις τους; Φυσικά, θά ἀναλάβουν δράση, ὅπως ἔκαναν στόν Παναμά καί στό Ἰράκ. Καί καθώς δέν ὑπάρχει πιά ἡ Ρωσία, ὅπου θά μποροῦσες νά στραφεῖς, ἡ νέα παγκόσμια τάξη θά φέρει τόν ἦχο τῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς, τή λάμψη τοῦ ἠλεκτρονικοῦ ματιοῦ παρακολούθησης καί τόν ἄνεμο τῆς καταιγίδας τῶν ὑψηλῆς τεχνολογίας ὅπλων. Τήν ἐξορκίζει μιά ἐνισχυμένη ἠλεκτρονική φωνή, πού συμβουλεύει τίς ὑπερανεξάρτητες χῶρες νά σκύψουν τό κεφάλι καί νά ὑποταχθοῦν.

Ἡ δικαιοσύνη τῆς νέας παγκόσμιας τάξης ἔχει ἤδη ἐπιδείξει ἕνα ὑπόδειγμα δράσεως ἐναντίον ὁποιουδήποτε δέν ὑπακούει στόν Ἀμερικανό Πρόεδρο. Ἀφοῦ περιγράψει τόν ἐχθρό σάν περίγελο τοῦ κόσμου, ἴσο τοῦ διαβόλου, σάν ἕναν παράλογο φανατικό, τόν παρουσιάζει σάν παραβάτη τοῦ «δικοῦ» του νόμου, σάν τρομοκράτη, σέ μιά προσπάθεια νά δικαιώσει τή χρήση βίας. Ξεσηκώνει, δηλαδή, ἕναν ἱερό πόλεμο γιά νά ὑπεραμυνθεῖ τοῦ συστήματός του ἐνάντια σέ μιά ἐθνική ὑπόθεση. Πράξεις τελικά τόσο φανατικές καί μισαλλόδοξες, ὥστε νά ξεπερνοῦν τίς ὁποιεσδήποτε κακές προθέσεις τοῦ «ἐχθροῦ».

Οἱ Ἀμερικανοί πάντα μιλοῦν γιά τίς «ἀξίες» τους, ἐνῶ ὑπάρχουν τόσες ἄλλες ΑΞΙΕΣ καί πολιτισμοί πού τίς δημιούργησαν στόν κόσμο. Ἀποδέχονται πολλούς νέους πολιτισμούς καί τρόπους ζωῆς στήν κοινωνία τους, ἀλλά ὅταν πρόκειται γιά ἐξωτερική πολιτική, ἐπιμένουν στίς δικές τους ἀπόψεις καί ἀγνοοῦν ὁποιαδήποτε ἄλλη γνώμη. Ὅλες τους οἱ ἐνέργειες διακατέχονται ἀπό μιά ζήλεια γιά τήν εὐρωπαϊκή κοινωνική καί ἱστορική ὁλοκλήρωση. Προσπαθοῦν νά ποδηγετήσουν τόν κόσμο, ἀλλά ἀποποιοῦνται τόν χαρακτηρισμό τοῦ παγκόσμιου χωροφύλακα. Θέλουν νά ἀποφύγουν τό σύνδρομο τοῦ ἀπομονωτισμοῦ τοῦ περασμένου αἰῶνα, ἀρνούμενοι νά παραμείνουν ἀμέτοχοι στίς διεθνεῖς ἐξελίξεις,

ἀλλά θεωροῦν σάν μέγιστο κακό τίς προσπάθειες εἰρηνικῆς καί ρεαλιστικῆς διαμεσολάβησης.

῎Ετσι προκάλεσαν ἕναν πόλεμο σάν ὅλους τούς πολέμους πού συμμετεῖχαν στήν ἱστορική τους πορεία, κατευθυνόμενο ἀπό κίνητρα καθαρά γυμνοῦ ἐγωιστικοῦ συμφέροντος. Τόν κέρδισαν καί ἀπέδειξαν ὅτι οὔτε οἱ σοβιετικές οὔτε οἱ κινεζικές ἔνοπλες δυνάμεις μποροῦν νά συναγωνιστοῦν, οὔτε τώρα οὔτε στό ἐγγύς μέλλον τά ὑψηλῆς τεχνολογίας ὅπλα καί τίς τακτικές τῶν ᾽Αμερικανῶν.

᾽Απέδειξαν ὅτι εἶναι τό ἰσχυρότερο κράτος στόν κόσμο καί θέλουν — ἀπαιτοῦν — νά ἀποφασίζουν ἀπό ἐδῶ καί πέρα γιά ὅλες τίς ἄλλες χῶρες. Ξέχασαν ὅμως ὅτι κάθε φορά πού οἱ ΗΠΑ κατέφυγαν σέ πόλεμο, ἦταν γιά νά ὑπερνικήσουν τήν οἰκονομική κρίση πού διαλύει τά πύλινα πόδια τοῦ ἀμερικανικοῦ γίγαντα.

῾Η ἀνεργία εἶναι ἡ ὑψηλότερη στόν δυτικό κόσμο. Σέ ὅλη τή χώρα, πόλεις καί Πολιτεῖες ἀντιμετωπίζουν τήν ἐπιβολή νέων φόρων καί προβαίνουν σέ περικοπές τῶν προϋπολογισμῶν τους γιά τά σχολεῖα, τήν ἀστυνομία καί τίς κυβερνητικές ὑπηρεσίες. Κάθε φορά πού μιά Τράπεζα ἤ μιά ἀσφαλιστική έταιρεία πτωχεύει, ἕνα ρίγος διαπερνᾶ ὁλόκληρη τήν χώρα. Κάθε πέντε λεπτά κάπου στή χώρα γίνεται κι ἕνας φόνος. Τό ἀμερικανικό ὄνειρο εἶναι ἕνας ἐφιάλτης.

Παρ᾽ ὅλα αὐτά, οἱ ΗΠΑ μονοπωλοῦν τό διεθνές διπλωματικό παιχνίδι. ᾽Αψηφώντας τή λογική τοῦ ὅτι ἡ ἀντι-ἰρακινή συμμαχία ἦταν ἕνας συνδυασμός παρολίγο τυχαίων περιστατικῶν καί πολύ ἀπίθανος γιά νά ἐπαναληφθεῖ στό μέλλον. Θέλουν νά εἶναι ἕνας ὁλοκληρωμένος ὀργανισμός παροχῆς πρώτων βοηθειῶν στά παραπέοντα, φιλικά προσκείμενα, καθεστῶτα. Πῆγαν νά σώσουν τό Κουβέιτ, ἀλλά ἀρνήθηκαν καί κωφεύουν στό κάλεσμα τῆς

Κύπρου καί τοῦ Λιβάνου.

῾Η κατασκευή μιᾶς νέας παγκόσμιας εἰρηνικῆς τάξης ἀπαιτεῖ χρόνο καί μακροπρόθεσμο προγραμματισμό. ᾽Αλλά οἱ ταχύτατες ἐξελίξεις πού συντελοῦνται στό ἐσωτερικό τῶν ΗΠΑ ἐξαιτίας τῆς κατάρρευσης τῆς βιομηχανίας ἀπό τήν εἰσβολή τῶν ᾽Ιαπώνων, ἀπό τήν πληθυσμιακή ἔκρηξη τῶν ᾽Ισπανοφώνων καί τήν αὔξηση τῆς ἐγκληματικότητας ἐξαιτίας τῶν ναρκωτικῶν, ἀφαιροῦν τήν ἱκανότητα γιά αὐτή τή δουλειά ἀπό τήν ᾽Αμερική. Πέρα ἀπό τά μέσα, ὑπάρχει καί ἡ ἔλλειψη ἠθικοῦ — καθώς ἡ ἀρετή, κύριο χαρακτηριστικό ἑνός πνευματικοῦ πολιτισμοῦ, ἐξέλιπεν — καί μία παγκόσμια αὐτοκρατορία δέν διατηρεῖται μόνο μέ τά ὅπλα καί τό χρῆμα.

Καί τό χειρότερο, τό πρῶτο πείραμα τῆς νέας παγκόσμιας τάξης φέρνει μόνο του καί φυτεύει τό σπόρο τῆς μελλοντικῆς καταστροφῆς. Οἱ ῎Αραβες θεωροῦν ὅτι μόνος κερδισμένος ἀπό τή σύρραξη καί ὁ μόνος εὐεργετημένος ἀπό τήν εἰρήνη στόν Κόλπο εἶναι τό ᾽Ισραήλ. ῞Ενας ἀρχαῖος λαός πού ἔχει ὑποφέρει τά πάνδεινα, ξέρει νά ὑπομένει. Καί ὅταν κάποιος κάποτε σηκωθεῖ μέσα ἀπό τίς στάχτες τῆς καταστροφῆς, θά τόν ἀκολουθήσουν, γιά νά διδάξουν στόν κόσμο ἕνα μάθημα πού δέν θά τό ξεχάσει ποτέ.

Καί ἐδῶ ἀκριβῶς, μέσα στό μάτι τῆς καταιγίδας, βρίσκεται ἡ πατρίδα μας, ἡ ῾Ελλάδα. Μέ μιά παραπαίουσα κυβέρνηση, ἀδύναμη νά παρακολουθήσει τίς ἐξελίξεις τῶν καιρῶν καί ἕνα πολιτικό κατεστημένο πού μοναδικό ἐνδιαφέρον του εἶναι νά καρπωθεῖ τίς κρατικές προμήθειες. ῞Ενας λαός ἐφησυχασμένος, πρός τό παρόν, ἀπό τήν εὐμάρεια, πού θέλει νά ἀγνοεῖ τήν ἱστορία του. ῞Ομως, ἡ γεωπολιτική μας θέση μᾶς θέλει πρωταγωνιστές καί ὄχι κομπάρσους. ᾽Επί αἰῶνες ἀκριτικό προπύργιο τῆς εὐρωπαϊκῆς ἠπείρου ἐνάντια στούς ἑκάστοτε Σαρακηνούς, στούς Πέρσες, πρέπει νά ἀντιδράσουμε.

῾Η τύχη τῆς ὑφηλίου ἐξακολουθεῖ νά παίζεται στό κέντρο τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Οἱ ἀποφάσεις μπορεῖ νά λαμβάνονται ἀλλοῦ, ὅμως ἡ Μεσόγειος καί ὁ Εὔξεινος Πόντος ἐξακολουθοῦν νά πυροδοτοῦν τίς ἐξελίξεις. ῎Εχουμε ἱερό καθῆκον νά προσφέρουμε τίς ὑπηρεσίες μας στόν κόσμο, ἕνα πολιτισμό ἐκτυφλωτικό ὅσο ὁ ἥλιος πού λάμπει στόν οὐρανό μας. Πρέπει νά εἴμαστε ἕτοιμοι, γιατί ὁποιαδήποτε μελλοντική ἐξέλιξη περνάει μέσα ἀπό τή χώρα μας.

῾Ο τρίτος ῾Ελληνικός Πολιτισμός δέν εἶναι παραμύθι γιά παιδιά, εἶναι ἀνάγκη τῶν καιρῶν. Μιά πρωτοβουλία γιά ἀφύπνιση τῶν ἀδεσμεύτων εἶναι ἀπαραίτητη γιά τή μελλοντική ἐλευθερία τοῦ κόσμου. Γιά τή δική μας ἐλευθερία. ῾Η ἐθνική ὑπερηφάνεια γιά τήν κληρονομιά τοῦ μεγαλύτερου πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητας, εἶναι καθαρά θέμα ἐπιβίωσης.

«῞Οταν πιάσει φωτιά τό σπίτι τοῦ γείτονα, τότε θά ἔρθει καί στό δικό σου». Καί οἱ γείτονές μας σπαράσσονται ἀπό ἐσωτερικές διαμάχες. Εἴτε οἱ βόρειοι εἴτε οἱ ἀνατολικοί. ῾Ο κώδωνας τοῦ κινδύνου κτυπᾶ ἀσταμάτητα, μά ἐμεῖς ὑπνοβατοῦμε.

«Σβησμένες ὅλες οἱ φωτιές οἱ πλάστρες μέσ᾽ στή Χώρα...»

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ἡ δισυπόστατη κινηματογραφική φύση

Ἡ δισυπόστατη φύση τοῦ κιν/φου ὡς τέχνη καί ὡς μαζικό μέσο ἐπικοινωνίας καί βιομηχανικό προϊόν εἶναι αὐτή πού παρέχει ἄφθονη ἐπιχειρηματολογική τροφή στούς ὀπαδούς τῶν δύο ἀντιθέτων ἀπόψεων.

Ἀπό τήν μιά μεριά λοιπόν οἱ φανατικοί ὑποστηρικτές τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ τέχνη εἶναι καί πρέπει νά εἶναι γιά λίγους, ὅτι πρόκειται γιά μιά ὑπόθεση πού ἀφορᾶ τήν ἐλίτ τοῦ πνεύματος καί τῆς διανόησης, πού γίνεται κατανοητή ἀποκλειστικά καί μόνο ἀπό τούς «μυημένους». Συνέπεια ὅλων αὐτῶν εἶναι ὅτι τά θέματά της δέν ἀφοροῦν τήν μεγάλη μᾶζα τοῦ λαοῦ καί ἡ πραγμάτευσή τους γίνεται μέ σύμβολα καί κώδικες πρωτοποριακούς. Παραβλέπουν τό γεγονός ὅμως ὅτι τά γνώριμα σύμβολα χαρακτηρίζονται μπανάλ καί φαντάζουν γελοῖα ἐνῶ τά πρωτοποριακά εἶναι γνωστά καί γεμάτα...

Κάπως ἔτσι λειτουργοῦν λοιπόν καί οἱ ταινίες τοῦ Νέου Ἑλληνικοῦ Κιν/φου, ὅταν περήφανοι δηλώνουν ὅτι δέν τούς ἐνδιαφέρουν τά εἰσιτήρια, ὅταν προβάλλονται ἀποκλειστικά σέ αἴθουσες «τέχνης», ὅταν ἡ θεματολογία του εἶναι ξένη μέ τήν σύγχρονη Ἑλληνική πραγματικότητα καί ὅταν κυριαρχοῦν τά ἐφετζίδικα σύμβολα.

Ἀπό τήν ἄλλη μεριά ἡ ἄποψη πού θέλει τόν κιν/φο σάν βιομηχανικό προϊόν βρίσκει τήν ὁλοκήρωσή της στόν κιν/φικό ὀργασμό τῆς Ἀμερικῆς καί ἀναπολεῖ μέ δέος τήν χρυσή ἐποχή τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ κιν/φου τῆς δεκαετίας 1960-1970. Στηρίζεται στήν ἀρχή πού διέπει ὅλα τά μαζικά μέσα ἐπικοινωνίας, δηλαδή στήν ἐκπομπή μηνυμάτων πού ἀποτελοῦνται ἀπό κοινούς κώδικες. Ἡ ἀποκωδικοποίηση καί ἡ κατανόηση τοῦ μηνύματος ἐπιτυγχάνεται χάρη στήν χρήση κοινοῦ κώδικα τόσο ἀπό τόν μεταδότη ὅσο καί ἀπό τόν δέκτη. Ὁ κιν/φος τῆς κατανάλωσης γνωρίζοντας αὐτή τήν ἀρχή, φροντίζει ὄχι μόνο νά γίνεται κατανοητός ἀπό τό μεγάλο κοινό ἀλλά καί νά τό ἕλκει μέ θέματα τῆς ἀρεσκείας του. Ὁποιαδήποτε ἄλλη τακτική θά ξένιζε καί θά ἔδιωχνε τό κοινό ἀπό τίς αἴθουσες. Ἐξάλλου ὁ Νίκος Δήμου εἶπε κατά τήν εἰσήγησή του στό συνέδριο «Γυναίκα καί μαζικά μέσα ἐνημέρωσης» τό 1985 (βλ. και τεῦχος «Νέα Κοινωνιολογία») ὅτι κάθε πρωτοποριακό μήνυμα κλονίζει τήν ψυχολογική σιγουριά τοῦ δέκτη προκαλεῖ γνωστική παραφωνία, ἀπειλεῖ τό κατεστημένο τῶν ἀπόψεων καί σέ τελική ἀνάλυση ἀπορρίπτεται ἀπό τό θεατή. Ἕνα πρωτοποριακό μήνυμα μπορεῖ νά προσληφθεῖ μόνο ὅταν ἡ ἴδια ἡ κοινωνία πρόκειται νά τό ἀφομοιώσει ἀπό μόνη της στό ἐγγύς μέλλον χωρ[ίς] τήν μεσολάβηση τοῦ μέσου, στ[ε]ρώντας του ἔτσι τήν ἰδιότητα τῆ[ς] πρωτοπορίας.

Ἔτσι λοιπόν τά Μ.Μ.Ε., ἐφόσο[ν] θέλουν νά παραμείνουν μαζικά κ[αί] εἶναι ἀναμφίβολο τά κατά πόσο τ[ά] Μ.Μ.Ε. ἔχουν τήν ἰδιότητα νά πα[ί]ξουν τό ρόλο τοῦ διαμορφωτή τ[ῆς] κοινῆς γνώμης.

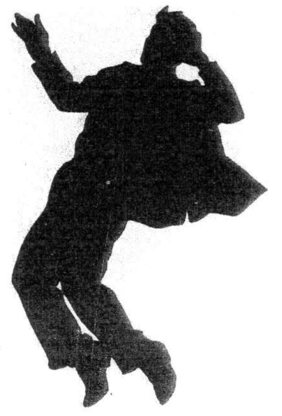
Ἐνστερνιζόμενος τα παραπάν[ω] ὁ ἐμπορικός κιν/φος ἀγωνίζεται ν[ά] προσφέρει ὅ,τι ζητάει ἡ ἀγορά τ[οῦ] θεάματος.

Ὁ Νέος Ἑλληνικός Κιν/φος ὅ[]μως, περνώντας στήν κρατική δι[α]χείρηση (πλήν ἐλαχίστων ξέν[ων] συμπαραγωγῶν, χρηματοδότη[ση] σχεδόν ἀποκλειστικά ἀπό το κρ[α]τικό Ἑλληνικό Κέντρο Κιν/φου κ[αί] ἀπό τίς κρατικές ΕΤ1 - ΕΤ2), φαίν[ε]ται νά ἀδιαφορεῖ γιά τό ἄν θά εἶν[αι] ἀρεστός στό κοινό, μαζικός καί δη[]μοφιλής καί φέρεται νά καλλιεργ[]

Ὁ νοῶν... ...νοείτω

«Δεν θα κάνουμε το χατήρι νά δοθεῖ ἡ ἐντύπωση ὅτι ἡ Ἑλλάδα εἶναι διαλυμένο κράτος» εἶπε ὁ κ. Μητσοτάκης. Ὁ Θεός νά φυλάξει!!! Ποιός φαντάστηκε κάτι τέτοιο.

Τό εἶχε εἶπε ὁ Μένιος Κουτσόγιωργας: **«Ἐπί ΠΑΣΟΚ ἦταν ἡ χρυσή ὀκταετία»**. Ἔ, κάτι παραπάνω ἀπό ἐμᾶς θά ἤξερε!

«Ἔχω μεγάλη ἐμπιστοσύνη στόν Μητσοτάκη». Τό εἶπε ὁ Μπούς στόν Ἰάκωβο κατά τήν διάρκεια φιλικῆς συζήτησης. Μήν ἀνησυχεῖτε. Δέν ἦταν κανένας ἄλλος μπροστά.

Τό εἶπε ὁ Βύρων Πολύδωρας καί γέλασε ἡ οἰκουμένη. **«Εἴμαστε ἡ μόνη χώρα στήν Εὐρώπη ὅπου πέφτει ὁ πληθωρισμός»**. Φυσικό εἶναι ἀφοῦ στίς ὑπόλοιπες χῶρες τῆς Εὐρώπης δέν ὑπάρχει πληθωρισμός τί νά πέσει;

«Ἡ σταθερότητα στήν Ἑλλάδα ὅπου κατεγράφη τήν στηλιτεύω αὐστηρότατα διότι εἶναι μιά διαστρέβλωση περίεργη, ἀνώμαλη, ἀπαράδεκτη». Τό εἶπε καί αὐτό ὁ Βύρων Πολύδωρας. Ὁ Θεός νά φωτίσει τί ἐνοοῦσε, στήν πολιτική σταθερότητα πάντως ἀναφερόταν.

«Στέκομαι μπροστά στήν ἐργατική τάξη μέ καθαρό τό κούτελο». Τάδε ἔφη ὁ σκληρός τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς Δημήτρης Κωστόπουλος.

Καραμανλῆς: **«Οἱ Ἕλληνες κατεχόμεθα ἀκόμη ἀπό τό σύνδρομο τοῦ ὀμφαλοῦ τῆς Γῆς»**. Πάει ὁ πρόεδρος, τά ἔχει τελείως χαμένα.

«Κλείνω τά μάτια μου καί ἀναρωτιέμαι μ' αὐτά πού ἀκούω. Εἴμαστε στό 10ο ἤ στό 13ο Συνέδριο» ἀναρωτήθηκε ὁ Ἀνδρουλάκης. Καημένε Μίμη! Τό τραῖνο τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ δέν σταμάτησε καί πάλι στήν Ἑλλάδα. Ὑπομονή χρειάζεται!

Μητσοτάκης: **«Εἶχε ἐπιτυχία τό ταξίδι Σαμαρᾶ γιατί ἀκούστηκε ἡ φωνή τῆς Ἑλλάδος στήν Ἀμερική»**. Αὐτή δέν ἦταν φωνή, κραυγή πόνου ἦταν ἀπό τήν μαχαιριά τοῦ State Department. Ἀλλά ἄν θεωρεῖ ἐπιτυχία ὁ κ. Μητσοτάκης ὅτι δέν μᾶς ζήτησαν νά παραδώσουμε τήν Κρήτη, ἐπιτυχία ἦταν.

Κύρκος: **«Ὁ Μητσοτάκης εἶναι ὁ πιό ὑπεύθυνος ἐκφραστής τῆς Ἐξωτερικῆς πολιτικῆς»**. Εἴδατε τί κάνουν 3 μῆνες συγκυβέρνησης.

«Ἡ κόρη μου, ἡ οἰκογένειά μου ἔδωσε τήν νίκη στήν ΝΔ» ἀπεφάνθη ὁ Κ. Μητσοτάκης. Καί κλάμα ὁ Κατσίκης.

Τό καλύτερο τό φυλάμε γιά τό τέλος: **«Αἰσθάνομαι πολύ ἄσχημα γιατί δέν ὑπάρχει κανείς νά μέ ἀντικαταστήσει»**. Τάδε ἔφη Κωνσταντίνος Μητσοτάκης. Ἐμεῖς πάντως ἔχουμε ὑπόψη μας κάπου 150 δελφίνους.

τήν ἄποψη τοῦ κιν/φου τέχνης καί τοῦ κιν/φου τοῦ δημιουργοῦ. Μιά τακτική εὔκολης λύσης καί κακῶς νοούμενης καλλιτεχνίας, πού τά τελευταῖα 20 χρόνια δέν συντέλεσε στήν «παραγωγή» νέων Φελίνι, Παζολίνι, Γκοντάρ, Μπουνουέ, Μπέργκμαν καί ἄλλων ἱερῶν τεράτων, ἀλλά ἁπλούστατα στήν παραγωγή ταινιῶν, ὅπως τό πασίγνωστο πλέον «Οἱ σφαῖρες πέφτουν σάν χαλάζι καί ὁ πληγωμένος καλλιτέχνης ἀναστενάζει» τοῦ Νίκου 'Αλευρᾶ, πού προβλήθηκε πρό 7 ἐτῶν ἀπό τήν ΕΡΤ καί προκάλεσε τήν δικαιολογημένη ἀγανάκτηση χιλιάδων τηλεθεατῶν, μέ ἀποτέλεσμα νά διακοπεῖ στήν μέση ἡ προβολή τῆς ταινίας, μήν ἀφήνοντάς μας κανένα περιθώριο νά ἀναρωτηθοῦμε ἐάν τελικά φταῖνε «οἱ πρωτοποριακοί κώδικες» τοῦ σκηνοθέτη, ἤ ἡ ἀτάλαντη καί χυδαία ὕπαρξή του.

'Η πρόθεση νά ἐπιβληθοῦν ἀνάλογα ἀνοσιουργήματα σάν ἔργα τέχνης, στηρίχθηκε μεθοδευμένα ἀπό τό σύνολο τῶν 'Ελλήνων Κριτικῶν κιν/φου καί αἰσθητικῶν τέχνης, οἱ ὁποῖοι στήν προσπάθειά τους νά κοινοποιήσουν τήν προοδευτικότητά τους ἀγκάλιασαν καί στήριξαν κάθε ἀμφίβολης καλλιτεχνικῆς ἀξίας δημιουργία.

'Η κρίση λοιπόν εἶναι δικαιολογημένη. Εἶναι τό ἀναπόφευκτο ἀποτέλεσμα εἰκοσαετοῦς λανθασμένης πολιτικῆς. Καί ἐνῶ ὁ 'Αμερικάνικος καί ὁ Εὐρωπαϊκός κιν/φος ἀγωνίζεται νά δώσει λύσεις σέ θεμελιώδη προβλήματα ὅπως εἶναι ἡ εἰσβολή τῆς τηλεόρασης, τοῦ ΩΙΔΕΟ, τῆς δορυφορικῆς καί τό κυριώτερο, ἡ ἐξοικείωση τοῦ θεατῆ μέ τό σκοτάδι τῆς κιν/φικῆς αἴθουσας καί κατά συνέπεια ἡ ἀπομυθοποίηση τῆς κιν/φικῆς μυσταγωγίας, ὁ Νέος 'Ελληνικός Κιν/φος σέ πεῖσμα ὅλων αὐτῶν ἀποτελεῖ παγκόσμιο φαινόμενο, καθώς ἐπίσημοι ἐκπρόσωποί του δηλώνουν ὅτι: «δέν μᾶς ἐνδιαφέρει ἄν τό κοινό βλέπει τήν ταινία μας...».

Αὐτή ἡ νοοτροπία ὅμως, φαίνεται νά ὑποχωρεῖ. Νέοι δημιουργοί ξεκινάνε μέ διαφορετικές ἰδέες, ἡ ἰδιωτική τηλεόραση εἶναι πιά γεγονός (καί αὐτό σημαίνει πολλά γιά τήν κιν/φική ἐξέλιξη) καί οἱ ἐπιχειρηματίες ἐπενδύουν δεκάδες ἑκατομμυρίων στήν ἀνακαίνιση τῶν κιν/φικῶν αἰθουσῶν, ἐπιβεβαιώνοντας τίς ἐλπίδες μας ὅτι θά ὑπάρχει καί συνέχεια...